

Αρ. Πρωτ.: 14041/02-06-2023

**Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού
Ακαδημαϊκό Έτος 2021-2022**

Έκδοση 3.0
Ηράκλειο, Ιανουάριος 2023

Περιεχόμενα

0. Προφίλ Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού	4
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.....	6
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.....	6
1.1.1. Σύνθεση της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος.....	6
1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ.....	6
1.1.3. Πηγές και διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών	7
1.1.4. Κοινοποίηση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης στο εσωτερικό του Τμήματος	8
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	8
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας	10
2. Παρουσίαση του Τμήματος	11
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος	11
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος	11
2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε εκπαιδευτικό, εργαστηριακό-διδασκτικό, διοικητικό και ειδικό τεχνικό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία.....	11
2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.	13
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος	14
2.3.1. Στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος.....	14
2.3.2. Εξέλιξη Επίτευξης Στόχων	15
2.4. Διοίκηση του Τμήματος ΔΕ&Τ	16
2.4.1. Όργανα Διοίκησης & Επιτροπές Τμήματος (λήξη ακ. έτους 2020-2021)	16
2.4.2. Εσωτερικοί Κανονισμοί Τμήματος.....	19
3. Προγράμματα Σπουδών	20
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ).....	20
3.1.1. Ανταπόκριση του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.....	20
3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	22
3.1.2. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	23
3.1.4. Εξεταστικό σύστημα- Διεθνής διάσταση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	28
3.1.5. Διεθνής διάσταση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	29
3.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ).....	32
3.2.1. ΠΜΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού».....	32
3.2.2. ΔΠΜΣ «Οργάνωση & Διοίκηση για Μηχανικούς».....	35
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	43
4. Διδακτικό έργο	44
4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου του εκπαιδευτικού προσωπικού	44
4.1.1. Αξιολόγηση Μαθημάτων στο ΠΠΣ - Χειμερινό Εξάμηνο 2020-2021.....	44
4.1.2. Αξιολόγηση Μαθημάτων στο ΠΠΣ - Εαρινό Εξάμηνο 2020-2021	49
4.1.3. Αξιολόγηση Μαθημάτων Προηγούμενων ΠΠΣ	53
4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας	54
4.2.1. Όσον αφορά το ΠΠΣ	54
4.2.2. Όσον αφορά τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	58
4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου	58
4.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα	59
4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές	59
4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	60
4.7. Αναλογία-Συνεργασία διδασκόντων/διδασκομένων	62

4.8. Βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα	62
4.9. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών.	63
5. Ερευνητικό έργο	66
5.1. Η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος	66
5.2. Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα του Τμήματος	67
5.3. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος ..	69
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς.....	65
6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς	65
6.2. Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	67
6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς.	68
6.4. Σύνδεση της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία.....	69
6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη.....	70
7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.....	73
7.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών	73
7.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας.....	73
7.3. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού	75
8. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης.....	77
8.1. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος	77
8.2 Διαδικασία Διαμόρφωσης Στρατηγικής Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος	78
9. Συμπεράσματα & Προτάσεις	82
9.1. Συμπεράσματα για το ακ. έτος 2020-21	82
9.2. Προτάσεις βελτίωσης.....	82
Παράρτημα 1: Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθημάτων ΕΛΜΕΠΑ.....	85
Παράρτημα 2: Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθημάτων ΤΕΙ.....	88

0. Προφίλ Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού

Το **Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού** του **Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου** αποτελεί μετεξέλιξη του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων (με έδρα το Ηράκλειο). Η φοίτηση στο τμήμα διαρκεί 4 έτη (8 εξάμηνα), ενώ από το 3ο έτος (5ο εξάμηνο) οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των παρακάτω δύο (2) προχωρημένων κατευθύνσεων: Διοίκηση Επιχειρήσεων (ΔΕ) και Διοίκηση Τουρισμού (ΔΤ).

Σκοπός του Τμήματος είναι η παροχή ποιοτικής θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης στα γνωστικά αντικείμενα της Διοίκησης Επιχειρήσεων και του Τουρισμού, του μεγαλύτερου τομέα της ελληνικής οικονομίας σήμερα, ο οποίος συνεισφέρει σχεδόν το 15% του εγχώριου Α.Ε.Π. και το 20% της συνολικής απασχόλησης. Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού είναι το μοναδικό στην Κρήτη που προσφέρει πανεπιστημιακού επιπέδου εκπαίδευση στον τουρισμό, ικανοποιώντας ένα πάγιο αίτημα ετών των φορέων και επιχειρήσεων του νησιού, για παραγωγή εξειδικευμένων επιστημόνων και στελεχών στον τουρισμό. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος είναι σύγχρονο, καινοτόμο και δομημένο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς. Το Τμήμα παρέχει στους φοιτητές του όλα τα απαραίτητα εφόδια, γνώσεις και δεξιότητες που θα τους εξασφαλίσουν μία επιτυχημένη καριέρα σε επιχειρήσεις, φορείς και οργανισμούς, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Στο τέλος του 2022, το προσωπικό του Τμήματος αποτελείται από δέκα (10) μόνιμα μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) τα οποία επικουρούνται στο έργο τους από μια ομάδα μελών διοικητικού και ειδικού εργαστηριακού προσωπικού. Τα γνωστικά αντικείμενα των μελών ΔΕΠ του τμήματος καλύπτουν όλο το φάσμα των λειτουργιών της διοίκησης επιχειρήσεων και τουρισμού (μάρκετινγκ, ηλεκτρονικό επιχειρείν, λογιστική και χρηματοοικονομική ανάλυση, επιχειρηματικότητα και καινοτομία). Πέρα από την εκπαιδευτική τους δράση, τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος δραστηριοποιούνται ενεργά στην υλοποίηση έργων στον τομέα της έρευνας, της καινοτομίας, της παραγωγής και της κοινωνικής προσφοράς με εστίαση σε τοπικό και περιφερειακό, όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Το Τμήμα υιοθετεί καινοτόμες προσεγγίσεις στην προσπάθειά του να ενσωματώσει στην εκπαιδευτική διαδικασία, τη γνώση που παράγεται από τα μέλη ΔΕΠ μέσα από την ερευνητική και συμβουλευτική του δράση. Για το σκοπό αυτό ενθαρρύνει τη συστηματική ενασχόληση των φοιτητών του σε μελέτες με ερευνητικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα μέσω των θεσμοθετημένων Εργαστηρίων «Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας» και «Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου», την υλοποίηση διεθνών συνεργασιών με πανεπιστήμια του εξωτερικού, τη συμμετοχή του Τμήματος σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα, καθώς και τη συμμετοχή σε διεθνείς εκπαιδευτικούς διαγωνισμούς και συνέδρια.

Στο τέλος του 2022, το Τμήμα προσφέρει ολοκληρωμένες σπουδές στον τουρισμό και τη διοίκηση επιχειρήσεων, δεδομένου ότι πέραν του βασικού τίτλου σπουδών προσφέρει:

- ο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη «**Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού**».
- ο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στην «**Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς**» (σε συνεργασία με το τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών).
- ο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη «**Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων**» (σε συνεργασία με το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής)

- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη «**Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης**» (σε συνεργασία με τα Τμήματα Κοινωνικής Εργασίας και Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας).
- Δυνατότητα εκπόνησης **διδακτορικής διατριβής** στα γνωστικά αντικείμενα του τουρισμού και της διοίκησης επιχειρήσεων.
- Δυνατότητα εκπόνησης **μεταδιδακτορικής έρευνας** στα γνωστικά αντικείμενα του τουρισμού και της διοίκησης επιχειρήσεων.

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Εσωτερική Αξιολόγηση είναι μία τακτικά επαναλαμβανόμενη συμμετοχική διαδικασία, η οποία διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα και επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα έτη.

Σκοπός της Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι να διαμορφώσει και να διατυπώσει το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού (ΔΕ&Τ) του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) κριτική άποψη για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου του με βάση αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες κοινής συναίνεσης και γενικής αποδοχής. Στόχοι της είναι η τεκμηριωμένη ανάδειξη των επιτευγμάτων του Τμήματος, η επισήμανση των σημείων που χρήζουν βελτίωσης και ο προσδιορισμός ενεργειών βελτίωσης. Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του.

Κατά τη διάρκεια της Εσωτερικής Αξιολόγησης καταγράφονται τα σημαντικότερα πορίσματα που προκύπτουν από τη σύνθεση των επί μέρους στοιχείων αναφορικά με το υφιστάμενο και το επιθυμητό επίπεδο ποιότητας και τους τρόπους επίτευξής του. Τέτοια στοιχεία, ποσοτικά και ποιοτικά, καταγράφονται κάθε χρόνο στην Ετήσια Εσωτερική Έκθεση του Τμήματος, που έχει απογραφικό χαρακτήρα μόνο, αλλά παρέχει στο Τμήμα και τη ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ μία συνοπτική αλλά επικαιροποιημένη κάθε φορά εικόνα της λειτουργίας του Τμήματος.

Υπεύθυνη για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) είναι η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), που ορίζεται από το Τμήμα ΔΕ&Τ για τη διάρκεια της Εσωτερικής και Εξωτερικής Αξιολόγησης.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα

1.1.1. Σύνθεση της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος

Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος (16/11/2022), η ΟΜΕΑ του Τμήματος ΔΕ&Τ αποτελείται από τα παρακάτω μέλη ΔΕΠ:

Αλέξανδρο Γαρεφαλάκη, Επίκουρο Καθηγητή

Μιχαήλ Ροβίθη, Επίκουρο Καθηγητή

Νικόλαο Τριχά, Επίκουρο Καθηγητή

1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ

Κατά τη διάρκεια σύνταξης της παρούσας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησής, τα μέλη της ΟΜΕΑ συνεργάστηκαν:

(α) Με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

(β) Με το έκτακτο διδακτικό προσωπικό Τμήματος (συμβασιούχους διδάσκοντες)

(γ) Με το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος (στελέχη της Γραμματείας του Τμήματος)

(δ) Με τον υπεύθυνο για τη συλλογή των στοιχείων που αφορούν την ΕΘΑΑΕ, Επ. Καθηγητή Γεώργιο Κριτσωτάκη

(ε) Με τον υπεύθυνο της ΜΟΔΙΠ στη Σχολή Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας, Λέκτορα Ανδρέα Αναστασάκη, και

(στ) Με τον αρμόδιο για τα ακαδημαϊκά θέματα Αντιπρύτανη, Καθηγητή Εμμανουήλ Δρακάκη.

1.1.3. Πηγές και διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών

Τα μέλη της ΟΜΕΑ άντλησαν τις απαραίτητες πληροφορίες για την σύνταξη της παρούσας Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης που αφορά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, από τις εξής πηγές:

- (α) Από τη γραμματεία του Τμήματος,
- (β) Από τις απαντήσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος στα ερωτήματα της ΟΜΕΑ,
- (γ) Από τις απαντήσεις των φοιτητών στα ερωτηματολόγια αξιολόγησης των μαθημάτων,
- (δ) Από τα στοιχεία που αφορούν το Τμήμα και προέρχονται από διευθύνσεις / υπηρεσίες του ΕΛΜΕΠΑ όπως η διεύθυνση μηχανοργάνωσης του ΕΛΜΕΠΑ, ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων (Erasmus), κ.ά.

Σημειώνεται ότι το ακαδημαϊκό έτος 2021-22 δεν ήταν διαθέσιμα και εγκεκριμένα τα απογραφικά δελτία διδάσκοντα και μαθήματος από τη ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ. Παρόλα αυτά, το Τμήμα ΔΕ&Τ δημιούργησε ένα δικό του απογραφικό δελτίο διδάσκοντα, το οποίο δοκιμάστηκε πιλοτικά από τα μέλη της ΟΜΕΑ και την Πρόεδρο του Τμήματος.

Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης έγινε σύμφωνα με τις γενικές οδηγίες και κατευθύνσεις της ΜΟΔΙΠ.

Η διαδικασία διανομής και συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από τους φοιτητές του Τμήματος έγινε σύμφωνα με το σύστημα διασφάλισης ποιότητας της ΜΟΔΙΠ του ιδρύματος. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε με διασφάλιση της πλήρους ελευθερίας έκφρασης των ερωτηθέντων φοιτητών.

Ειδικότερα όσον αφορά την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων των φοιτητών του Τμήματος ΔΕ&Τ και την επεξεργασία των στοιχείων τους, το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 υλοποιήθηκαν οι εξής δράσεις:

Το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των μαθημάτων από τους φοιτητές έχει διαμορφωθεί από τη ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ και αποτελείται από 3 πεδία, 'Ερωτήσεις που αναφέρονται στο μάθημα', 'Ερωτήσεις που αναφέρονται στον/στην διδάσκοντα/ουσα', και 'Ερωτήσεις που αναφέρονται στον/στην φοιτητή/τρια' με συνολικά 34 ερωτήσεις (17, 10, και 7, αντιστοίχως).

Το ερωτηματολόγιο είναι ενσωματωμένο στο ηλεκτρονικό σύστημα της ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ. Η συμπλήρωσή του από τους φοιτητές/τριες γίνεται ανώνυμα μέσω διαδικτύου εντός των τελευταίων τριών εβδομάδων του ακαδημαϊκού εξαμήνου, και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Στο ακαδημαϊκό έτος 2021-22, η αξιολόγηση των μαθημάτων έγινε από τους φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ τις ακόλουθες περιόδους:

- Χειμερινό Εξάμηνο 2021-22: 29/11-6/12/2021

- Εαρινό Εξάμηνο 2021-22: 16/5-27/5/2022

Το υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος δημιουργεί για κάθε μάθημα του ΠΠΣ κωδικούς πρόσβασης (tokens) για το σύστημα της ΜΟΔΙΠ, οι οποίοι μοιράζονται στους φοιτητές/τριες από τους διδάσκοντες κάθε μαθήματος μέσω eclass, όπου αναρτάται και σχετική ανακοίνωση με οδηγίες για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί από τους φοιτητές. Στη συνέχεια, με τον κωδικό που έχουν πάρει οι φοιτητές/τριες μπορούν να συνδεθούν μέσω διαδικτύου με το σύστημα της ΜΟΔΙΠ και να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο του συγκεκριμένου μαθήματος σε προκαθορισμένη χρονική περίοδο. Τα μαθήματα του ΠΠΣ αξιολογούνται από το σύνολο των φοιτητών/τριών.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας από τους φοιτητές/τριες, το Υπεύθυνο για τη διαδικασία της αξιολόγησης μέλος ΔΕΠ, δημιουργεί βάση δεδομένων σε αρχείο Excel, η οποία διαθέτει σε μορφή πινάκων τις επιλογές των φοιτητών στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου για όλα τα μαθήματα και για όλους τους εκπαιδευτικούς. Η συγκεκριμένη βάση αποτελεί το «εργαλείο» της στατιστικής επεξεργασίας των στοιχείων, προκειμένου να εξαχθούν στη συνέχεια τα ανάλογα συμπεράσματα των θέσεων των φοιτητών για την αξιολόγηση του ΠΠΣ του Τμήματος. Για τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τα βασικά μέτρα περιγραφικής στατιστικής σε συνδυασμό με την ποσοστιαία κατανομή των επιλογών των φοιτητών/τριών σε κάθε ερώτηση με βάση την κλίμακα αξιολόγησης «καθόλου: 1, λίγο: 2, μέτρια: 3, πολύ: 4, πάρα πολύ: 5».

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ενός μαθήματος κοινοποιούνται μόνο στον/στην διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος, ενώ πρόσβαση στο σύνολο των αξιολογήσεων έχει μόνο ο/η Πρόεδρος, το υπεύθυνο για την διαδικασία της αξιολόγησης μέλος ΔΕΠ και η ΟΜΕΑ.

Ταυτόχρονα με τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους φοιτητές και την επεξεργασία των στοιχείων τους, η ΟΜΕΑ συγκέντρωσε πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες του Τμήματος. Η Γραμματεία του Τμήματος παρείχε στατιστικά στοιχεία σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και συνέβαλε σημαντικά στη συλλογή δεδομένων. Τέλος, η Πρόεδρος του Τμήματος έδωσε στοιχεία και γενικές πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, το ερευνητικό έργο αλλά και τον μελλοντικό προγραμματισμό και τη στρατηγική ανάπτυξης του Τμήματος. Επίσης η υπηρεσία μηχανογράφησης του ΕΛΜΕΠΑ και άλλες υπηρεσίες (ΕΛΚΕ, Γραφείο Διεθνών Σχέσεων, Οικονομική Υπηρεσία ΕΛΜΕΠΑ, Εταιρεία Ανάπτυξης & Διαχείρισης Περιουσίας ΕΛΜΕΠΑ) προσέφεραν πληροφορίες σχετικά με το ΠΠΣ, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση.

1.1.4. Κοινοποίηση της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης στο εσωτερικό του Τμήματος

Η έκθεση αξιολόγησης συζητήθηκε εκτενώς στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος με όλους τους εμπλεκόμενους τόσο στη διαδικασία παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης, όσο και στην παροχή των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Στη συνέχεια, αναλύονται τα θετικά και αρνητικά στοιχεία της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικά στοιχεία στη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης

Η σχετική διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης είναι πλέον ενσωματωμένη στην «κουλτούρα» των εμπλεκόμενων στη λειτουργία του Τμήματος, με εξαίρεση ίσως τους φοιτητές που διαχρονικά δεν συμμετέχουν στον μέγιστο βαθμό στην αξιολόγηση των μαθημάτων. Στα θετικά στοιχεία της αξιολόγησης σημειώνονται τα εξής:

- (α) Ολοκληρώθηκε επιτυχώς η καταγραφή των περισσότερων δεδομένων που αφορούσαν το Τμήμα, τόσο εσωτερικά όσο και σε συνεργασία με υπηρεσίες του πανεπιστημίου.
- (β) Αποτυπώθηκαν οι απόψεις όλων των μελών του Τμήματος αναφορικά με την μελλοντική εξέλιξη της ακαδημαϊκής μονάδας και τον προσανατολισμό της.
- (γ) Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης οδήγησε σε εντοπισμό προβλημάτων και ελλείψεων, οι οποίες καταγράφηκαν και μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Δυσκολίες στη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ως δυσκολίες στη διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης το ακ. έτος 2021-2022, καταγράφονται τα ακόλουθα:

- (α) Η συμμετοχή των φοιτητών στη διαδικασία αξιολόγησης ήταν σχετικά ικανοποιητική αλλά όχι ιδανική.
- (β) Διαπιστώνεται δυσκολία σε μερικές περιπτώσεις στην εύρεση και καταγραφή στατιστικών στοιχείων. Συγκεκριμένα διαπιστώθηκε ότι:

i) Δεν έχουν εγκριθεί επισήμως από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος τα νέα απογραφικά δελτία διδάσκοντος και μαθήματος ή δεν έχουν αποτυπωθεί / τυποποιηθεί πλήρως οι διαδικασίες ανά ακαδημαϊκή οντότητα. Χρειάζεται να διευκρινιστεί ότι τη συγκεκριμένη περίοδο η ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ βρισκόταν σε περίοδο ανασύνταξης με την εκ νέου οργάνωση των διαδικασιών και την προετοιμασία υλοποίησης ενός συνολικού πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης δεδομένων, το οποίο θα επιτρέψει τόσο σε εκείνη, όσο και στα Τμήματα τη συνεχή αλληλεπίδραση και διαμοιρασμό πληροφοριών.

ii) Σε συνέχεια του παραπάνω, εντοπίστηκε μια δυστοκία από τις κεντρικές υπηρεσίες του ιδρύματος (π.χ. μηχανοργάνωση) να παρέχουν γρήγορα τα απαραίτητα στοιχεία.

iii) Σε εσωτερικό επίπεδο (επίπεδο Τμήματος), εντοπίστηκαν κάποιες δυσκολίες στην ταχύτητα εύρεσης στοιχείων που οφείλονται σε ελλείψεις κοινών μηχανισμών καταγραφής (π.χ. δεν υπάρχει μια κοινή βάση δεδομένων για όλα τα ΔΕΠ όπου θα υπάρχει παροχή και παρουσίαση στοιχείων που αφορά έργα, συμμετοχές σε συνέδρια, κ.λπ.).

(γ) Απαιτήθηκε μεγαλύτερη του συνηθισμένου προσπάθεια για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Ενδεικτικά επισημαίνεται ο υπερβολικός φόρτος εργασίας που απαιτήθηκε σε συνδυασμό με το υπερβολικά βεβαρυμμένο ωράριο διδασκαλίας των μελών της ΟΜΕΑ καθώς το Τμήμα ΔΕ&Τ υποστηρίζει ταυτόχρονα 3 ΠΠΣ (δυο προγράμματα σπουδών από το ΤΕΙ Κρήτης), 4 μεταπτυχιακά προγράμματα και ένα διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών. Επίσης το Τμήμα ΔΕ&Τ εμφανίζει ελλείψεις στις δυνατότητες/ δεξιότητες των λιγοστών υφιστάμενων μελών ΕΤΕΠ να συνεισφέρουν στην εκπόνηση της ΕΕΑ.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας

Από την εμπειρία εκπόνησης της παρούσας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, προτείνονται οι παρακάτω βελτιώσεις:

- Δημιουργία ενιαίας περιοχής στοιχείων για το Τμήμα: Προτείνεται να δημιουργηθεί μια cloud περιοχή όπου όλα τα μέλη του Τμήματος να έχουν πρόσβαση σε κοινή πληροφορία. Επίσης να έχουν όλοι τη δυνατότητα να συμπληρώνουν εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δράσεις τους σε κοινόχρηστες βάσεις δεδομένων (π.χ. web excel).
- Εκστρατεία πειθούς των φοιτητών για μεγαλύτερη συμμετοχή τους στη διαδικασία αξιολόγησης: Τόσο σε επίπεδο ιδρύματος όσο και σε επίπεδο Τμήματος πρέπει να αναζητηθούν και να θεραπευτούν τα αίτια που οδηγούν τους φοιτητές να μη συμμετέχουν σε μεγάλους αριθμούς στην αξιολόγηση.
- Περισσότερες συναντήσεις ΜΟΔΙΠ και ΟΜΕΑ: Όσο βελτιστοποιείται η διαδικασία και οι πολιτικές της ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ, επιβάλλεται η συχνότερη επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων με την ΟΜΕΑ του Τμήματος ΔΕ&Τ (π.χ. κάθε τρίμηνο).
- Εξαμηνιαία συνάντηση με τις Επιτροπές του Τμήματος: Οι Επιτροπές του Τμήματος ενώ συχνά βρίσκουν στοιχεία, μελετούν ζητήματα και παρουσιάζουν προτάσεις στη Συνέλευση του Τμήματος, λόγω φόρτου εργασίας δεν εμπλέκονται άμεσα με τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης. Προτείνεται εξαμηνιαία συνάντηση με την ΟΜΕΑ.
- Ενδιάμεση ενημέρωση: Σε μεγάλο βαθμό ο φόρτος εργασίας των λιγοστών μελών ΔΕΠ στο Τμήμα ΔΕ&Τ μέχρι σήμερα, καθιστά ανά περιόδους απαγορευτική την αναλυτική συζήτηση επί των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης και των προτάσεων βελτίωσης. Πέραν από την απολογιστική συνέλευση στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους, προτείνεται να υπάρχει μια ενδιάμεση και συνολική ενημέρωση μέσω δεικτών ή στοχοθεσία για την πορεία του Τμήματος, στην οποία να προκαλείται συζήτηση με σκοπό την μεγαλύτερη εμπλοκή όλων των μελών ΔΕΠ.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού (ΔΕ&Τ) έχει έδρα το Ηράκλειο Κρήτης. Όλες οι εγκαταστάσεις του και το σύνολο των εκπαιδευτικών και διοικητικών του δραστηριοτήτων, βρίσκονται συγκεντρωμένες στην Πανεπιστημιούπολη του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) στο Ηράκλειο.

Η πόλη του Ηρακλείου αποτελεί τον πόλο ανάπτυξης ολόκληρης της Περιφέρειας Κρήτης που παράγει σχεδόν το 50% του Ακαθάριστου Περιφερειακού Προϊόντος και αποτελεί τον κινητήριο μοχλό της τουριστικής βιομηχανίας. Το γεγονός ότι το Τμήμα έχει έδρα στο Ηράκλειο αμβλύνει τα εμπόδια για τους υποψήφιους εκτός Κρήτης φοιτητές, το καθιστά ελκυστικό στις προτιμήσεις τους μιας και το αεροδρόμιο του Ηρακλείου, οι ακτοπλοϊκές εταιρείες και το ΚΤΕΛ παρέχουν συνδυαστικά ασφαλή και γρήγορη πρόσβαση σε ένα σύνολο από μεγάλες ελληνικές πόλεις και ασφαλώς σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Εκτός από την πρόσβαση των εκτός Κρήτης φοιτητών, η θέση του Τμήματος δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να έχουν ποιοτική καθημερινή ζωή και εκτός του εκπαιδευτικού τους περιβάλλοντος, μιας και ο Δήμος Ηρακλείου διοργανώνει συστηματικά σημαντικά πολιτιστικά γεγονότα. Έχουν επίσης εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας μιας και δυο μεγάλα Δημόσια Νοσοκομεία εδρεύουν στο Ηράκλειο.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

Ιστορική Εξέλιξη

Το Τμήμα ΔΕ&Τ ιδρύθηκε με το ΦΕΚ Α 70 – 07.05.2019, το οποίο και αποτελεί τον ιδρυτικό νόμο του ΕΛΜΕΠΑ. Αποτελεί μετεξέλιξη του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης που είχε δυο εισαγωγικές κατευθύνσεις (Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας) και το οποίο είχε προκύψει από τη συγχώνευση δύο (2) προγενέστερων τμημάτων, του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ) του ΤΕΙ Κρήτης, και του Τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων της ίδιας σχολής (άρθρο 5, παράγραφος 1δ, ΠΔ 104, ΦΕΚ 137, 05-06-2013). Και τα δύο αυτά τμήματα ξεκίνησαν ως ΚΑΤΕ (ΚΑΤΕΕ Γραμματέων και ΚΑΤΕΕ Τουριστικών Επιχειρήσεων αντίστοιχα) το 1987 (Π.Δ 561 - ΦΕΚ 199/τ.Α'/27-11-1985).

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε εκπαιδευτικό, εργαστηριακό-διδασκτικό, διοικητικό και ειδικό τεχνικό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει το προσωπικό του Τμήματος κατά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτος 2021-2022.

Επιπλέον το Τμήμα συνεπικουρήθηκε το ακ. έτος 2021-2022 από δεκαπέντε (15) άτομα, συμβασιούχους ακαδημαϊκών υποτρόφων με διδακτικά καθήκοντα.

Πίνακας 1: Προσωπικό Τμήματος ΔΕ&Τ

Όνομα	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	Γνωστικά Αντικείμενα
Αλέξανδρος Αποστολάκης		1						Μάρκετινγκ Υπηρεσιών Τουρισμού
Ειρήνη Δήμου		1						Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών

								Επιχειρήσεων
Δημήτριος Μιχαηλίδης		1						Επιχειρησιακή Έρευνα
Αργυρώ Μουδάτσου		1						Οικονομική Ανάλυση
Γεώργιος Ξανθός		1						Οικονομικά με Έμφαση στη Περιφερειακή Ανάλυση
Αλέξανδρος Γαρεφαλάκης (επί θητεία)			1					Λογιστική
Μάρκος Κουργιαντάκης			1					Σύγχρονη Επιχειρηματικότητα και Νέες Τεχνολογίες
Γεώργιος Κριτσωτάκης			1					Νοσηλευτική Δημόσια Υγεία – Κοινωνική Επιδημιολογία
Νικόλαος Τριχάς (επί θητεία)			1					Οργάνωση και Διοίκηση Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Τουρισμού
Γεώργιος Απλαδάς				1				Λειτουργίες Υποδοχής, Οργάνωση Συνεδρίων και Εκδηλώσεων
Νέο Μέλος (ΦΕΚ προκήρυξης 213/τ.Γ/28.02.2020)			1					Διοίκηση Τουριστικών Προορισμών
Νέο Μέλος (ΦΕΚ προκήρυξης 213/τ.Γ/28.02.2020)			1					Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Ανθρώπινων Πόρων
Νέο Μέλος (ΦΕΚ προκήρυξης 1524/τ.Γ/09.07.2021)			1					Οικονομική και Διοίκηση των Μεταφορών με έμφαση στην Ακτοπλοία
Εμμανουήλ Παπαγιαννάκης						1		
Παντελής Πεδιαδίτης						1		
Αφροδίτη Φανουράκη							1	
Βιλελμίνη Θωμά							1	
Σύνολα	0	5	7	1	0	2	2	

Όπου **A:** Καθηγητής . **B:** Αναπληρωτής Καθηγητής **Γ:** Επίκουρος Καθηγητής **Δ:** Λέκτορας **Ε:** ΕΔΙΠ **ΣΤ:** ΕΤΕΠ και **Z:** Διοικητικό Προσωπικό

Η εξέλιξη του διδακτικού, διοικητικού και εργαστηριακού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία 5ετία παρουσιάζεται στον Πίνακα 2. Από τα στοιχεία του πίνακα αλλά και του ισχύοντος προγράμματος σπουδών, προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

(α) Όσον αφορά το ερευνητικό εκπαιδευτικό προσωπικό (ΔΕΠ): Στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων υπηρετούν σήμερα 10 μέλη ΔΕΠ. Το εκπαιδευτικό αυτό προσωπικό καλύπτει περίπου το 50% των ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαία. Οι επιπλέον διδακτικές ανάγκες καλύπτονται από έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό. Η ΟΜΕΑ κρίνει ότι είναι αναγκαία η προκήρυξη νέων θέσεων μελών ΔΕΠ ή η αύξηση των μελών ΔΕΠ με άλλους τρόπους (π.χ. μετακινήσεις από άλλα ΑΕΙ), σε ειδικότητες σχετικές με τα γνωστικά αντικείμενα της Διοίκησης Επιχειρήσεων και του Τουρισμού.

(β) Όσον αφορά το ειδικό τεχνικό προσωπικό (ΕΤΕΠ): Το ΕΤΕΠ του Τμήματος αποτελείται σήμερα από δυο (2) άτομα εκ των οποίων το ένα στο τέλος του έτους αναμένεται να συνταξιοδοτηθεί. Η ΟΜΕΑ προτείνει το Τμήμα να εντείνει τις προσπάθειές του για απόκτηση ενός ή δύο ακόμη ατόμων.

(γ) Όσον αφορά το διοικητικό προσωπικό: Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος υποστηρίζονται από δυο μόνιμα μέλη, την Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Γραμματείας και μια ακόμη διοικητική υπάλληλο. Το μέλη του διοικητικού προσωπικού υποστηρίζουν τις βασικές λειτουργίες της Γραμματείας και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων. Το πλήθος των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών και οι διοικητικές ανάγκες του Τμήματος, επιβάλλουν στο Τμήμα να εντείνει τις προσπάθειές του για πρόσληψη ενός ακόμη μέλους του διοικητικού προσωπικού.

Πίνακας 2. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Καθηγητές	Σύνολο	0	0	1	1	1	1
	Από εξέλιξη*						
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*			1			
	Παραιτήσεις*						
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	5	4	5	4	3	3
	Από εξέλιξη*	1		1	1		
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*			1			
	Παραιτήσεις*						
Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	4	5	4	3	4	3
	Από εξέλιξη*						
	Νέες προσλήψεις*			2		1	
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παραιτήσεις*						
Λέκτορες	Σύνολο	1	1	1	1	1	1
	Νέες προσλήψεις*						
	Συνταξιοδοτήσεις*						
	Παραιτήσεις*						
Μέλη ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ	Σύνολο	0	0	0	0	0	0
Διδάσκοντες με σύμβαση / εξωτερικοί	Σύνολο	15	10	10	13	15	15
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	2	2	2	3	3	3
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	2	2	2	3	3	3

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 3, ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος, ξεπερνά σταθερά τους 2.000 φοιτητές τα τελευταία έξι ακαδημαϊκά έτη. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, το Τμήμα ΔΕ&Τ συμμετέχει στο Διατμηματικό ΠΜΣ με τίτλο «Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς» και προσφέρει το ΠΜΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» από το ακαδ. έτος 2018-2019. Συμμετέχει, επίσης, στα ΠΜΣ «Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων» και «Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης». Το διδακτορικό πρόγραμμα του Τμήματος ξεκίνησε το ακαδ. έτος 2019-2020.

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Προπτυχιακοί*	3066	2843	2754	2175	2221	2058
Μεταπτυχιακοί**	73	137	154	108	58	43
Διδακτορικοί	14	12	8	0	0	0

* Για τα έτη 2016-2017, 2017-2018 και 2018-2019 ο αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών αφορά όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης και για τις δυο κατευθύνσεις (Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων), ενώ για τα έτη 2019-2020 και 2020-2021 τους εγγεγραμμένους φοιτητές του νέου προπτυχιακών προγράμματος σπουδών του Τμήματος ΔΕ&Τ.

** Για τα έτη 2016-2017 και 2017-2018 ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών αφορά όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές του ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς», ενώ για τα έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 τους εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές στο ΠΜΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» και το ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς».

Η εξέλιξη του αριθμού των εισερχόμενων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα επίπεδα σπουδών, αποτυπώνεται στον Πίνακα 4. Διευκρινίζεται ότι σε προπτυχιακό επίπεδο καταγράφονται όλοι οι εισερχόμενοι φοιτητές ανεξαρτήτως τρόπου εισαγωγής (πανελλαδικές, κατατακτήριες, μεταγραφές, άλλες κατηγορίες).

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχόμενων φοιτητών του Τμήματος

	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018	2016-2017
Προπτυχιακοί	207	346	380	331	181	183
Μεταπτυχιακοί*	27	69	69	70	39	43
Διδακτορικοί	2	4	8	0	0	0

* Για το έτος 2021-2022 νέους φοιτητές δέχθηκε μόνο το ΠΜΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού». Το ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς» δεν έβγαλε προκήρυξη για νέους φοιτητές, ενώ τα άλλα δύο νέα ΔΠΜΣ δεν είχαν προλάβει να δεχθούν φοιτητές.

Οι Πίνακες 3 και 4 από τη μία πλευρά καταδεικνύουν τη ζήτηση που έχει το Τμήμα ΔΕ&Τ σε όλα τα επίπεδα σπουδών, αλλά από την άλλη πλευρά καταδεικνύουν τη δυσκολία διαχείρισης του μεγάλου όγκου εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών, οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικά προγράμματα σπουδών (του ΕΛΜΕΠΑ και του ΤΕΙ Κρήτης).

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

2.3.1. Στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος

Το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει ως βασικό σκοπό την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στους αποφοίτους του στα επιστημονικά πεδία της Διοίκησης Επιχειρήσεων και του Τουρισμού. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη ποικίλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, με την συστηματική βελτίωση των υποδομών και με τη διεύρυνση των ανθρώπινων πόρων.

Η αποστολή του Τμήματος συμπυκνώνεται στο τρίπτυχο: (α) παραγωγή και μετάδοση γνώσης σύμφωνα με την ακαδημαϊκή του φυσιογνωμία, (β) επιδίωξη της αριστείας στον ακαδημαϊκό χώρο, τόσο σε επίπεδο εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο έρευνας, και (γ) συμβολή στην ευρύτερη κοινωνία μέσα από τη διαμόρφωση κοινωνικά υπεύθυνων πτυχιούχων.

Ο σχεδιασμός των προσφερόμενων σπουδών του Τμήματος στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών κριτικής προσέγγισης τόσο της Διοίκησης Επιχειρήσεων όσο και του Τουρισμού με την υποστήριξη των συναφών επιστημονικών τους κλάδων. Το Τμήμα επιδιώκει διαρκώς να προετοιμάσει υψηλού επιπέδου στελέχη, ικανά να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις των επιχειρήσεων και οργανισμών, ιδιωτικού ή δημόσιου χαρακτήρα, στα αντικείμενα της Διοίκησης και του Τουρισμού.

Το μάνατζμεντ του 21ου αιώνα είναι emphaticά προσανατολισμένο στην έξυπνη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού, στην άντληση της “κρυμμένης αξίας” των επιχειρήσεων και στην αποτελεσματική και με κοινωνική ευθύνη διαχείριση των πάσης φύσεως πόρων.

Το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στηρίζεται σε ένα σύστημα γνώσεων και μεθόδων, που προάγει επιστημονικά τους φοιτητές, τους εξοικειώνει με τη ζωή και τη δράση των επιχειρήσεων και διευρύνει τους επαγγελματικούς τους προσανατολισμούς. Σε αυτά τα πλαίσια, οι φοιτητές του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα στο εξωτερικό μέσω του προγράμματος ERASMUS και να συμμετέχουν στις συνεργασίες που έχει το Τμήμα με ομοειδή τμήματα του εξωτερικού, ενώ παρέχεται και η δυνατότητα πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να απασχοληθούν τόσο στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα, όσο και ως αυτοαπασχολούμενοι σε συναφείς με το αντικείμενο τους εργασίες.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος (ΠΠΣ) με την ολοκλήρωση των σπουδών τους αναμένεται να διαθέτουν:

- τις επαρκείς γνώσεις τόσο στη Διοίκηση όσο και τον Τουρισμό, που θα τους παρέχουν τη δυνατότητα κριτικής κατανόησης των θεωρητικών υποδειγμάτων διοικητικής λειτουργίας, και εφαρμογής τους στις διαβαθμισμένες καταστάσεις κινδύνου της σύγχρονης πραγματικής οικονομικής ζωής των επιχειρήσεων και οργανισμών του ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα,
- δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων Διοικητικής και Τουριστικής φύσης όχι μόνο σε γνωστό εκ των προτέρων δεδομένο πεδίο αλλά και σε απρόβλεπτες καταστάσεις,
- τη συνθετική ικανότητα προώθησης των έργων που θα τους ανατεθούν, υποστηρίζοντας τεκμηριωμένες ορθολογικές αποφάσεις με βάση τις επιστημονικές τους γνώσεις, οι οποίες προϋποθέτουν και εμπειρία εφαρμογών στα αντικείμενα της Διοίκησης και του Τουρισμού.

Το Τμήμα κρίνει ότι οι στόχοι και οι σκοποί του είναι απόλυτα συμβατοί με την επιστημονική περιοχή της Διοίκησης και Τουρισμού, τις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας αλλά και τα σημερινά δεδομένα της κοινωνίας.

2.3.2. Εξέλιξη Επίτευξης Στόχων

Η σημερινή ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος ομονοεί σχετικά με τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος. Όλα τα μέλη ΔΕΠ, ΕΤΕΠ και το διοικητικό προσωπικό προσπαθούν καθημερινά να βελτιστοποιήσουν τη λειτουργία του Τμήματος και να προάγουν την επιστήμη και την εκπαίδευση δεδομένων των περιορισμένων πόρων και των συνεχών μεταβολών στο ευρύτερο περιβάλλον.

Αν και για το Τμήμα δεν φαίνεται να υπάρχει καμία απόκλιση από τους διατυπωμένους στόχους του, κατά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022, η ΟΜΕΑ με κριτική διάθεση και με στόχο την επιτάχυνση επίτευξης των στόχων, καταγράφει τα ακόλουθα:

- το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού,
- το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για τη συνεχή αναβάθμιση των υποδομών/ εξοπλισμού του,
- το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τη λειτουργία του Τμήματος,

- το Τμήμα χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του για τα επόμενα έτη. Στο πλαίσιο αυτό, η πιστοποίηση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης, αποτελεί μια ευκαιρία για το Τμήμα ΔΕ&Τ να διαμορφώσει συγκεκριμένη στοχοθεσία και σχέδιο επίτευξής της.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος ΔΕ&Τ

2.4.1. Όργανα Διοίκησης & Επιτροπές Τμήματος (λήξη ακ. έτους 2021-2022)

Τα όργανα διοίκησης του Τμήματος ΔΕ&Τ, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο των ΑΕΙ είναι τα ακόλουθα:

Συνέλευση Τμήματος

Η Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και εκπροσώπους των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος.

Η Συνέλευση του Τμήματος χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του, συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος και γνωμοδοτεί για διάφορα θέματα, απονέμει τους τίτλους σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα, κατανέμει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, κ.ά.

Πρόεδρος Τμήματος

Ο/η Πρόεδρος του Τμήματος προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την τήρηση των νόμων, του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού, συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, μεριμνά για την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών, διαβιβάζει στα προβλεπόμενα από το Νόμο όργανα γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης Τμήματος, συγκροτεί επιτροπές για την μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος, εκπροσωπεί το Τμήμα στη Σύγκλητο του πανεπιστημίου, κ.ά.

Πρόεδρος Τμήματος: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου

Αναπληρωτής Πρόεδρος: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Ξανθός

Επιτροπές Τμήματος ΔΕ&Τ

Στο Τμήμα ΔΕ&Τ υφίστανται οι παρακάτω επιτροπές, οι οποίες συμβάλουν στην εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος σπουδών και του Τμήματος γενικότερα. Όλες οι παρακάτω επιτροπές ορίζονται μέσα από τη Συνέλευση του Τμήματος, με εξαίρεση τις δύο τελευταίες που ορίζονται από τον εκάστοτε Πρόεδρο του τμήματος.

Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Επιτροπή ΠΠΣ)

Σκοπός της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών είναι: (α) η διαμόρφωση και αναθεώρηση του ΠΠΣ με σκοπό τη διαρκή προσαρμογή του στις συνεχείς

επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, (β) η παρακολούθηση, καταγραφή και αξιοποίηση εξελίξεων στα αντίστοιχα προγράμματα συναφών Τμημάτων στα ΑΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής, (γ) η ενημέρωση για τις εξελίξεις σε θέματα εκπαίδευσης διεθνώς, δ) η επίβλεψη του προγράμματος μαθημάτων, εξετάσεων και επιτηρήσεων, και (ε) η σύνταξη των οδηγών σπουδών του Τμήματος. Η εν λόγω Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια για τη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος σπουδών και των μαθημάτων του, αλλά και για τον υπολογισμό του φόρτου εργασίας των φοιτητών για κάθε μάθημα σε συνεργασία με τους διδάσκοντες των μαθημάτων. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών απαρτίζεται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Ειρήνη Δήμου, Α. Αποστολάκη και Γ. Ξανθό.

Επιτροπή ΟΜΕΑ (Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης)

Σκοπός της Επιτροπής ΟΜΕΑ είναι να υποβάλλει κατ' έτος στη ΜΟΔΙΠ μία εσωτερική έκθεση η οποία περιλαμβάνει συγκεντρωτικά στοιχεία με ποσοτικά δεδομένα για τους φοιτητές, το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, την υλικοτεχνική υποδομή, το Πρόγραμμα Σπουδών, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που αφορά στη λειτουργία του Τμήματος. Η ΟΜΕΑ παρακολουθεί επίσης τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους διδάσκοντες και τους φοιτητές, συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία και με βάση αυτά συντάσσει την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος. Η ΟΜΕΑ απαρτίζεται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Α. Γαρεφαλάκη, Μ. Ροβίθη, Ν. Τριχά .

Συντονιστική Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος ΔΕ&Τ

Η Συντονιστική Επιτροπή απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και τέσσερα ακόμη μέλη ΔΕΠ. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. Τα μέλη της Συντονιστικής επιλέγονται μεταξύ των καθηγητών του Τμήματος τα οποία προσφέρουν εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο στο ΠΜΣ. Ένα εκ των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να ορίζεται ως Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ. Η συντονιστική επιτροπή ΠΜΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ απαρτίζεται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Ε. Δήμου, Α. Αποστολάκη, Γ. Ξανθό, Ν. Τριχά και Α. Γαρεφαλάκη.

Συντονιστική Επιτροπή ΔΠΜΣ Τμήματος ΔΕ&Τ

Η Συντονιστική Επιτροπή του Διατμηματικού Προγράμματος Σπουδών (ΔΠΜΣ) απαρτίζεται από τον Διευθυντή του ΔΠΜΣ και τα μέλη ΔΕΠ από τα συνεργαζόμενα Τμήματα. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. Τα μέλη της Συντονιστικής επιλέγονται μεταξύ των καθηγητών του Τμήματος τα οποία προσφέρουν εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο στο ΔΠΜΣ. Ένα εκ των μελών της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται να ορίζεται ως Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ. Στη περίπτωση του ΔΠΜΣ «Οργάνωση και Διοίκηση για Μηχανικούς», στη συντονιστική επιτροπή συμμετέχουν τρία μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ. Η επιτροπή ΔΠΜΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ απαρτίζεται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Γ. Ξανθό, Α. Αποστολάκη, Μ. Κουργιαντάκη.

Επιτροπή Κατατακτήριων Εξετάσεων

Σκοπός της Επιτροπής Κατατακτήριων Εξετάσεων είναι να εποπτεύει και να ρυθμίζει την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή των κατατακτήριων εξετάσεων,

διευθετώντας τυχόν διαδικαστικά ή έκτακτα ζητήματα. Ιδιαίτερο μέλημα της εν λόγω Επιτροπής είναι η υποχρέωσή της να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την απόλυτη διαφάνεια και αξιοκρατική διαδικασία των κατατακτήριων εξετάσεων. Η επιτροπή κατατακτήριων εξετάσεων εισηγείται τα τελικά αποτελέσματα των εξετάσεων προς έγκριση στη γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η επιτροπή κατατακτήριων εξετάσεων απαρτίζεται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Α. Αποστολάκη, Ε. Δήμου, Α. Μουδάτσου, Δ. Μιχαηλίδη, Γ. Ξανθό, Μ. Κουργιαντάκη, Ν. Τριχά.

Επιτροπές Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διδακτορική Έρευνα

Σκοπός των Επιτροπών Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διδακτορική Έρευνα στο Τμήμα ΔΕ&Τ είναι να αξιολογούν τις ερευνητικές προτάσεις που κατατίθενται στη γραμματεία του Τμήματος, και να εισηγούνται κατόπιν διαβούλευσης προς τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Στο Τμήμα λειτουργούν τρεις τριμελείς επιτροπές αξιολόγησης υποψηφίων για διδακτορική έρευνα με βάση το θεματικό πεδίο των προτεινόμενων ερευνητικών προτάσεων. Οι επιτροπές αξιολόγησης υποψηφίων για διδακτορική έρευνα απαρτίζονται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ: Θέματα Τουρισμού: κ.κ. Α. Αποστολάκη, Ε. Δήμου, Ν. Τριχά, Θέματα Διοίκησης: κ.κ. Δ. Μιχαηλίδη, Μ. Κουργιαντάκη, Γ. Κριτσωτάκη, Θέματα Χρηματοοικονομικά: κ.κ. Α. Μουδάτσου, Γ. Ξανθό, Α. Γαρεφαλάκη.

Επιτροπή Ελέγχου Δικαιολογητικών των Υπό Μετεγγραφή Φοιτητών στο Τμήμα ΔΕ&Τ

Η Επιτροπή Ελέγχου Δικαιολογητικών των Υπό Μετεγγραφή Φοιτητών ορίζεται από τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τμήματος και μέλη της μπορούν να είναι πέρα από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, μέλη ΕΤΕΠ, καθώς και διοικητικό προσωπικό. Σκοπός της Επιτροπής είναι να ελέγχει κατά πόσο ο κάθε υποψήφιος προς μετεγγραφή φοιτητής πληροί τα κριτήρια του νόμου, την καταλληλότητα, πληρότητα καθώς και γνησιότητα του φακέλου των δικαιολογητικών των υποψηφίων. Στο τέλος της διαδικασίας, η επιτροπή καταλήγει σε αξιολογητική κρίση των βαθμολογημένων φακέλων και εισηγείται στη Γενική Συνέλευση. Η επιτροπή ελέγχου δικαιολογητικών των υπό μετεγγραφή φοιτητών αποτελείται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Γ. Ξανθό, Δ. Μιχαηλίδη, Α. Αποστολάκη.

Επιτροπή Εξωστρέφειας

Η Επιτροπή Εξωστρέφειας ορίζεται από τον εκάστοτε Πρόεδρο του Τμήματος. Σκοπός της Επιτροπής είναι η οργάνωση δράσεων και εκδηλώσεων με σκοπό τη διεύρυνση των συνεργασιών, την ανάδειξη και προβολή του Τμήματος. Αυτό το επιδιώκει σχεδιάζοντας και υλοποιώντας δράσεις όπως το τρίμηνο newsletter του Τμήματος. Η επιτροπή εξωστρέφειας αποτελείται σήμερα από τα μέλη ΔΕΠ κ.κ. Ε. Δήμου, Γ. Απλαδά, Γ. Ξανθό, Μ. Κουργιαντάκη.

Γραμματεία Τμήματος

Το Τμήμα ΔΕ&Τ υποστηρίζεται διοικητικά από μικρή ομάδα μονίμων διοικητικών υπαλλήλων του ΕΛΜΕΠΑ. Στη λήξη του ακαδ. έτους 2021-2022, η γραμματεία του Τμήματος αποτελείται από ένα (1) άτομο που εκτελεί χρέη προϊσταμένου γραμματείας, και ένα (1) άτομο διοικητικό προσωπικό.

Φανουράκη Αφροδίτη, Προϊσταμένη Γραμματείας Τμήματος

Θωμά Βιλεμίνη, Διοικητικός υπάλληλος

2.4.2. Εσωτερικοί Κανονισμοί Τμήματος

Το Τμήμα ΔΕ&Τ για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών που συνεχίζει να υποστηρίζει από το ΤΕΙ Κρήτης ακολουθεί τους προηγούμενους, κεντρικούς ιδρυματικούς κανονισμούς, όπως εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας ή κανονισμό σπουδών

Για το νέο ΠΠΣ, το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει εκπονήσει και εγκρίνει τους ακόλουθους εσωτερικούς κανονισμούς:

- Κανονισμός Σπουδών (εγκρίθηκε στην 7/17-09-2019 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Νέου Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού (εγκρίθηκε στην 7/17-09-2019 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Κανονισμός Λειτουργίας Μηχανισμού Διαχείρισης Παραπόνων και Ενστάσεων Φοιτητών (εγκρίθηκε στην 53/22-9-2021 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Κανονισμός Λειτουργίας Θεσμού Ακαδημαϊκού Συμβούλου (εγκρίθηκε στην 53/22-9-2021 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης (εγκρίθηκε στην 53/22-9-2021 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Κανονισμός Κινητικότητας Φοιτητών (εγκρίθηκε στην 53/22-9-2021 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)
- Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακών Εργασιών (εγκρίθηκε στην 53/22-9-2021 Συνέλευση του Τμήματος ΔΕ&Τ)

Η ΟΜΕΑ συμμετείχε στην εκπόνηση των παραπάνω Κανονισμών, οι οποίοι συνάδουν με τη λογική και τις προϋποθέσεις ποιότητας των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που ορίζει η ΕΘΑΑΕ και η ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ.

Παρόλα αυτά, επισημαίνεται ότι υπήρξε μια καθυστέρηση στη διαβούλευση, εκπόνηση και έγκριση των αναλυτικών κανονισμών που εγκρίθηκαν στην έναρξη του ακ. έτους 2021-2022. Αντικειμενικά, η καθυστέρηση αυτή οφείλεται α) στον αυξημένο φόρτο εργασίας τα δυο πρώτα έτη του νέου ΠΠΣ, που περιλάμβανε και την ταυτόχρονη υποστήριξη των προηγούμενων παλαιότερων προγραμμάτων σπουδών, και β) στη συλλογή πληροφοριών για την οριοθέτηση θεσμών όπως η πρακτική άσκηση, η οποία έχει τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά από την πρακτική άσκηση στο ΤΕΙ Κρήτης (π.χ. δεν έχει ορισθεί ο τρόπος χρηματοδότησης των φοιτητών που συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση). Η ΟΜΕΑ προτείνει το Τμήμα να επιταχύνει τις διαδικασίες που ίσως απαιτηθούν για την τροποποίηση αυτών των κανονισμών στο μέλλον ή τις διαδικασίες που αφορούν νέους κανονισμούς που θα απαιτηθούν.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ)

Το ακ. έτος 2021-2022, το Τμήμα ΔΕ&Τ υποστήριξε ταυτόχρονα τρία (3) Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών (ΠΠΣ):

- Το νέο ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ «Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού»
- Τα δυο παλαιότερα ΠΠΣ των εισαχθέντων στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Ηράκλειο) του ΤΕΙ Κρήτης που είχε δυο εισαγωγικές κατευθύνσεις (Διοίκησης Επιχειρήσεων και Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας)

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, οι φοιτητές των δύο ΠΠΣ του προϋπάρχοντος Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΤΕ) βρίσκονταν στο τέταρτο έτος του τυπικού προγράμματος σπουδών και παρακολούθησαν τα μαθήματα που είναι αντιστοιχισμένα με τα μαθήματα του πανεπιστημιακού ΠΠΣ, ενώ παράλληλα προσφέρθηκαν και τα μαθήματα του τέταρτου έτους (7^ο και 8^ο εξάμηνο) του προγράμματος σπουδών στο οποίο είχαν εισαχθεί οι φοιτητές κατά το έτος 2018-19 (τελευταίο έτος εισαγωγής φοιτητών στα ΠΠΣ του ΤΕΙ Κρήτης).

Καθώς τα δύο ΠΠΣ του προϋπάρχοντος Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΤΕ) βρίσκονται στην λήξη τους, οι επόμενες ενότητες αφορούν μόνο το νέο ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ «Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού» (στο εξής και απλά ΠΠΣ).

3.1.1. Ανταπόκριση του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το ΠΠΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων και Τουρισμού» ανταποκρίνεται άριστα τόσο στη στοχοθεσία του Τμήματος ΔΕ&Τ, όσο και στις απαιτήσεις της κοινωνίας.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στην προηγούμενη ενότητα, το Τμήμα έχει ως αποστολή την παροχή υψηλού επιπέδου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις επιστημονικές περιοχές της Διοίκησης Επιχειρήσεων και του Τουρισμού. Η αποστολή του επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη ποικίλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων, με την συστηματική βελτίωση των υποδομών και με την διεύρυνση των ανθρώπινων πόρων του.

Με βάση τα παραπάνω, το ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ σχεδιάστηκε κυρίως με εκπαιδευτικό και επαγγελματικό προσανατολισμό, χωρίς να υποβιβάζεται η ερευνητική του διάσταση με τη σύνδεση των μαθημάτων με τις πρόσφατες βιβλιογραφικές εξελίξεις και η σύνδεση των φοιτητών του με την ερευνητική διαδικασία. Απώτερος σκοπός ήταν να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο και ευέλικτο ΠΠΣ που να ανταποκρίνεται στις επιστημονικές και επαγγελματικές εξελίξεις, στις δυνατότητες του Τμήματος, στις επιδιώξεις των φοιτητών του για διαρκή συμμετοχικότητα και δημιουργία εξατομικευμένων προφίλ μαθημάτων, καθώς και στη στρατηγική του ιδρύματος.

Η στρατηγική του ΠΠΣ συνδέθηκε και συνδέεται απόλυτα με τη στρατηγική του ΕΛΜΕΠΑ. Το ΕΛΜΕΠΑ επιδιώκει να είναι ένα δυναμικό πανεπιστήμιο με έρευνα προσανατολισμένη στην αριστεία και εκπαιδευτικά προγράμματα που να ανταποκρίνονται στις επερχόμενες αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Ως περιφερειακό ακαδημαϊκό ίδρυμα, το ΕΛΜΕΠΑ επιλέγει στρατηγικά να θεραπεύσει αντικείμενα που συνδέονται στενά και με την ανάπτυξη της Περιφέρειας Κρήτης, ώστε μέσω των αποφοίτων του και των συνεργειών να προσφέρει άμεσα αξία στην τοπική κοινωνία που το φιλοξενεί (βλ. Στρατηγικό Σχεδιασμό ΕΛΜΕΠΑ). Το αντικείμενο της διοίκησης επιχειρήσεων με πιο οριζόντιο χαρακτήρα και εκείνο του τουρισμού με πιο κλαδικά χαρακτηριστικά, θεωρούνται

ιδιαίτερα σημαντικά για την περιφερειακή ανάπτυξη της Κρήτης. Η ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και του τουρισμού αποτελούν διαχρονικούς πυλώνες των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Περιφέρειας Κρήτης και για κρίσιμα σημεία για την περαιτέρω περιφερειακή ανάπτυξη. Πέραν από το ίδιο το αντικείμενό του, το ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ είναι απολύτως συνεπές με όλες τις στρατηγικές προτεραιότητες του ΕΛΜΕΠΑ που αφορούν τη βελτίωση της εκπαίδευσης, τη σύνδεση με την κοινωνία, τη διεθνοποίηση και τη διασφάλιση ποιότητας.

Επιπλέον ζητήματα

- Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Η ανταπόκριση του ΠΠΣ στις ανάγκες του ευρύτερου περιβάλλοντος φαίνονται από την προτίμηση των υποψήφιων φοιτητών στο Τμήμα και την αυξανόμενη ζήτηση από παραγωγικούς φορείς για συνεργασία. Πέραν από υφιστάμενες εσωτερικές διαδικασίες που πρόσφατα δημιουργήθηκαν στο Τμήμα και θα δοκιμαστούν το επόμενο διάστημα (βλ. σύμβουλος καθηγητής, μηχανισμός παραπόνων), άλλες διαδικασίες που θα μπορούσαν να διασφαλίσουν την ανταπόκριση του ΠΠΣ στις ανάγκες είναι η σύσταση επιτροπής εμπειρογνομόνων και η επανάληψη μελετών απορρόφησης αποφοίτων.

- Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το Τμήμα ΔΕ&Τ αξιολογεί και αναμορφώνει το ΠΠΣ του, στο πλαίσιο μιας συντεταγμένης διαδικασίας, στην οποία προσδιορίζονται η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία και ο προσανατολισμός του, οι στόχοι, τα γνωστικά αντικείμενα, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και τα επιδιωκόμενα επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το τέλος αυτής της διαδικασίας είναι η Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης του Τμήματος. Το Τμήμα ΔΕ&Τ πραγματοποιεί μία τουλάχιστον Συνέλευση ανά ακαδημαϊκό έτος με θέμα την αναμόρφωση του ΠΠΣ. Η διαδικασία τροποποιήσεων του Προγράμματος Σπουδών γίνεται στο εαρινό εξάμηνο, με εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ή/ και της ΟΜΕΑ στη Συνέλευση του Τμήματος.

Το ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ σχεδιάστηκε μόλις το 2019 και δεν τροποποιήθηκε το ακ. έτος 2021-2022. Παρόλα αυτά, μετά την απολογιστική συνέλευση του ακ. έτους 2020-2021, η ΟΜΕΑ μαζί με την Επιτροπή ΠΠΣ πρότειναν στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 τις ακόλουθες τροποποιήσεις για την άρση των αρνητικών σημείων και τη βελτίωση του ΠΠΣ:

- Επικαιροποίηση των περιγραμμάτων όλων μαθημάτων, ώστε να περιλαμβάνουν πιο φοιτητοκεντρικές προσεγγίσεις
- Διεξαγωγή φροντιστηριακών μαθημάτων σε ποσοτικά μαθήματα του πρώτου έτους, στα οποία παρατηρήθηκε μειωμένη απόδοση των νεοεισαχθέντων φοιτητών/-τριών
- Αύξηση των μαθημάτων επιλογής στο τελευταίο έτος σπουδών και για τις δυο κατευθύνσεις
- Αύξηση των μαθημάτων επιλογής που περιλαμβάνονται στις λίστες των μαθημάτων επιλογής του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου, με την προσθήκη σύγχρονων αντικειμένων.

Όλες οι παραπάνω αλλαγές υιοθετήθηκαν από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

- Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του Τμήματος με τη μορφή του Οδηγού Σπουδών.

- Υπάρχει αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων; Πώς χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματά της;

Η ΟΜΕΑ βρίσκεται σε επικοινωνία με το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΛΜΕΠΑ και άλλες σχετικές για τη δημιουργία διαδικασίας παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων.

3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος ΔΕ&Τ του ΕΛΜΕΠΑ είναι διαρθρωμένο με βάση εξαμηνιαία μαθήματα. Έχει ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων, που διακρίνονται σε χειμερινά και εαρινά.

Το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος. Επιπλέον, με όμοιο τρόπο δύναται να αναθεωρείται. Το Πρόγραμμα Σπουδών πιστοποιείται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τα κριτήρια και τις οδηγίες της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) κατά τα προβλεπόμενα στο Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού περιλαμβάνει σαράντα δύο (42) μαθήματα καταναμεμένα σε οκτώ εξάμηνα και δύο προχωρημένες κατευθύνσεις σπουδών:

- την κατεύθυνση Διοίκησης Επιχειρήσεων, και
- την κατεύθυνση Διοίκησης Τουρισμού.

Τα μαθήματα διακρίνονται σε Υποχρεωτικά (Υ), Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης (ΥΚ) και σε κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΕΥ), τα οποία αποτελούν μέρος του συνόλου των μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου. Οι φοιτητές έχουν επίσης τη δυνατότητα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας (Π/Ε) και Πρακτικής Άσκησης (Π/Α), προαιρετικά, στη θέση μαθημάτων κατ' επιλογήν υποχρεωτικών. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν 6 Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

Τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι κοινά για όλους τους φοιτητές. Στο 1^ο και 2^ο εξάμηνο προσφέρονται από έξι (6) υποχρεωτικά μαθήματα, και στο 3^ο και 4^ο εξάμηνο προσφέρονται από πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα. Στα δύο πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα τα μαθήματα ξένης γλώσσας (Επιχειρηματικά Αγγλικά Ι και ΙΙ), τα οποία οι φοιτητές υποχρεούνται να ολοκληρώσουν επιτυχώς, χωρίς ωστόσο να υπολογίζεται ο βαθμός τους στο βαθμό του πτυχίου. Τα μαθήματα της ξένης γλώσσας θα αναγράφονται με το βαθμό τους στο παράρτημα διπλώματος (diploma supplement)

Από το 5^ο εξάμηνο τα μαθήματα διαφοροποιούνται ανά κατεύθυνση. Στα εξάμηνα 5 και 6 προσφέρονται από τρία (3) Υποχρεωτικά και δυο (2) κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα σε κάθε κατεύθυνση σπουδών, ενώ στα εξάμηνα 7 και 8 προσφέρονται από δύο (2) Υποχρεωτικά και τρία (3) κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα σε κάθε κατεύθυνση σπουδών.

Η επιλογή της κατεύθυνσης σπουδών, γίνεται στην αρχή του 5^{ου} εξαμήνου. Η κατεύθυνση που έχει επιλέξει ένας φοιτητής δύναται να αλλάξει μέχρι και την εγγραφή του στο 7^ο εξάμηνο. Στη περίπτωση αυτή υποχρεούται να ολοκληρώσει επιτυχώς τα υποχρεωτικά μαθήματα της νέας του κατεύθυνσης.

Επιπλέον των ανωτέρω, για την διεύρυνση των γνώσεων του, ο φοιτητής δύναται να παρακολουθεί ως Προαιρετικά Μαθήματα και άλλα μαθήματα, που είτε προσφέρονται ως τέτοια, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, είτε προσφέρονται ως Υποχρεωτικά ή κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά, στο ίδιο ή σε άλλα Τμήματα της Σχολής ή του Ιδρύματος. Τα Προαιρετικά Μαθήματα δεν συμμετέχουν στο βαθμό του πτυχίου, αλλά αναγράφονται με τις πιστωτικές μονάδες τους και το βαθμό τους στο Παράρτημα Διπλώματος.

3.1.2. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Υποχρεωτικά Μαθήματα Τμήματος ΔΕ&Τ (Εξάμηνα 1ο – 4ο)

1 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
Y1	Γενικές Αρχές Λογιστικής	Υ	6	4
Y2	Οικονομική (Μικροοικονομία)	Υ	6	4
Y3	Εισαγωγή στην Πληροφορική	Υ	6	4
Y4	Μαθηματικά για τη Διοίκηση Επιχειρήσεων	Υ	6	4
Y5	Δίκαιο Επιχειρήσεων Ι	Υ	6	4
Y6	Επιχειρησιακά Αγγλικά Ι	Υ	(3)	4
Σύνολο			30	
2 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
Y7	Οικονομική ΙΙ (Μακροοικονομική)	Υ	6	4
Y8	Στατιστική Επιχειρήσεων Ι	Υ	6	4
Y9	Χρηματοοικονομική Λογιστική	Υ	6	4
Y10	Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων	Υ	6	4
Y11	Οικονομική Γεωγραφία	Υ	6	4
Y12	Επιχειρησιακά Αγγλικά ΙΙ	Υ	(3)	4
Σύνολο			30	
3 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
Y13	Αρχές Μάρκετινγκ	Υ	6	4
Y14	Οργανωσιακή Συμπεριφορά	Υ	6	4
Y15	Χρηματοοικονομική Διοίκηση	Υ	6	4
Y16	Στατιστική Επιχειρήσεων ΙΙ	Υ	6	4
Y17	Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων Επιχειρήσεων	Υ	6	4
Σύνολο			30	
4 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
Y18	Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων	Υ	6	4

Y19	Επιχειρησιακή Έρευνα	Υ	6	4
Y20	Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία	Υ	6	4
Y21	Διοικητική Λογιστική	Υ	6	4
Y22	Μεθοδολογία Έρευνας	Υ	6	4
Σύνολο			30	

Μαθήματα Κατεύθυνσης Διοίκησης Επιχειρήσεων (Εξάμηνα 5^ο – 8^ο)

5 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
ΥΚΔ1	Ανάλυση Αποφάσεων	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ2	Στρατηγική Επιχειρήσεων	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ3	Συμπεριφορά Καταναλωτή	ΥΚ	6	4
EY1	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY2	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	
6 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
ΥΚΔ4	Επικοινωνία στις Σύγχρονες Επιχειρήσεις	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ5	Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ6	Διοικητική Δεοντολογία και Πρακτική	ΥΚ	6	4
EY3	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY4	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	

7 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
ΥΚΔ7	Ηγεσία και Διοίκηση Αλλαγής	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ8	Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Μάρκετινγκ	ΥΚ	6	4
EY5	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	ΥΚ	6	4
EY6	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY7	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	
8 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
ΥΚΔ9	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας	ΥΚ	6	4
ΥΚΔ10	Αξιολόγηση Επενδύσεων και Μελέτες Σκοπιμότητας	ΥΚ	6	4
EY8	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	ΥΚ	6	4

EY9	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY10	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	

Μαθήματα Πρόγραμμα Κατεύθυνσης Διοίκησης Τουρισμού (Εξάμηνα 5^ο – 8^ο)

5 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
YKT1	Εισαγωγή στην Τουριστική Βιομηχανία	ΥΚ	6	4
YKT2	Μεταφορές και Τουρισμός	ΥΚ	6	4
YKT3	Οικονομική της Τουριστικής Βιομηχανίας	ΥΚ	6	4
EY1	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY2	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	
6 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
YKT4	Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	ΥΚ	6	4
YKT5	Διαχείριση Ποιότητας στον Τουρισμό	ΥΚ	6	4
YKT6	Μάρκετινγκ Υπηρεσιών Τουρισμού	ΥΚ	6	4
EY3	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY4	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	

7 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
YKT7	Διοίκηση Τουριστικών Προορισμών	ΥΚ	6	4
YKT8	Κανάλια Διανομής στον Τουρισμό	ΥΚ	6	4
EY5	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	ΥΚ	6	4
EY6	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
EY7	Μάθημα Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου	EY	6	4
Σύνολο			30	
8 ^ο Εξάμηνο				
Κωδ	Όνομα Μαθήματος	Κατηγορία	ECTS	Ώρες Διαλέξεων
YKT9	Διαχείριση Εσόδων (Revenue Management)	ΥΚ	6	4
YKT10	Ψηφιακό Μάρκετινγκ στον Τουρισμό	ΥΚ	6	4
EY8	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	ΥΚ	6	4
EY9	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4

EY10	Μάθημα Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου	EY	6	4
		Σύνολο	30	

Μαθήματα Επιλογής ΚΟΙΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ (εξάμηνα 5^ο – 8^ο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	Μαθήματα Επιλογής ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ Εξαμήνου	Μαθήματα Επιλογής ΕΑΡΙΝΟΥ Εξαμήνου
	Διοίκηση Πωλήσεων	Αστική Ανάπτυξη
	Διοίκηση & Μάρκετινγκ Διεθνών Επιχειρήσεων	Διαχείριση Κρίσεων
	Συμπεριφορά Καταναλωτή (επιλογής για την κατεύθυνση Διοίκησης Τουρισμού)	Διαχείριση Εσόδων (επιλογής για την κατεύθυνση Διοίκησης Επιχειρήσεων)
	Διοίκηση Ταξιδιωτικών Επιχειρήσεων	Διοικητική Δεοντολογία (επιλογής για την κατεύθυνση Διοίκησης Τουρισμού)
	Τουρισμός, Δημιουργικές και Πολιτισμικές Βιομηχανίες	Αξιολόγηση Επενδύσεων & Μελέτες Σκοπιμότητας (επιλογής για την κατεύθυνση Διοίκησης Τουρισμού)
	Προσομοίωση Συστημάτων	Διαπραγματεύσεις και Διαχείριση Συγκρούσεων
	Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας	Δίκαιο Επιχειρήσεων II (Εμπορικό Δίκαιο)
	Οργάνωση και Διαχείριση Εκδηλώσεων	Επικοινωνία στις Σύγχρονες Επιχειρήσεις (επιλογής για την κατεύθυνση Διοίκησης Τουρισμού)
	Επιχειρηματική Ευφυΐα και Ανάλυση Μεγάλων Δεδομένων	Διαχείριση Ταυτότητας (branding) για Προορισμούς και Τουριστικές Επιχειρήσεις
	Διοίκηση & Μάρκετινγκ Δημοσίων Φορέων και Οργανισμών	Επιχειρηματική Αναλυτική
	Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη	Εταιρική Διακυβέρνηση και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη
	Διοίκηση Έργου	Πολιτιστικός Τουρισμός & Διαχείριση Πολιτιστικής Κληρονομιάς
	Πολιτική Οικονομία των Διεθνών Σχέσεων & Διεθνές Εμπόριο	Σύγχρονα Θέματα Τουρισμού (σεμινάριο)
	Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου	Στρατηγικές Προβολής και Επικοινωνίας
	Ανάπτυξη Διαχείριση και Προώθηση Καινοτομίας	Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης
	Διαχείριση Γνώσης	Διοίκηση Επιχειρήσεων Εστίασης και Ψυχαγωγίας
	Εφαρμοσμένη Λογιστική και Διοικητικός Έλεγχος	Διαεπιχειρηματικό (B2B) Μάρκετινγκ
	Ειδικές & Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	Διοίκηση Παραγωγικών Συστημάτων
	Τουριστική Νομοθεσία	Μηχανική Μάθηση & Τεχνητή Νοημοσύνη
Πτυχιακή Εργασία (ισοδυναμεί με 2 μαθήματα)	Πτυχιακή Εργασία (ισοδυναμεί με 2 μαθήματα)	
Πρακτική Άσκηση /3μηνη (ισοδυναμεί με 1 μάθημα) – έως δύο 3μηνα συνολικά	Πρακτική Άσκηση /3μηνη (ισοδυναμεί με 1 μάθημα) – έως δύο 3μηνα συνολικά	

Στον παραπάνω πίνακα, σε όλα τα κατ' επιλογή υποχρεωτικά (ΕΥ) μαθήματα του 3^{ου} και 4^{ου} έτους και στις δυο κατευθύνσεις, αντιστοιχούν 6 μονάδες ECTS στο καθένα. Η Πτυχιακή Εργασία (Π/Ε) αντιστοιχεί σε 12 ECTS και η Πρακτική Άσκηση (Π/Α) σε 6 ECTS ανά τρίμηνο.

Τα αναλυτικά περιγράμματα των μαθημάτων είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΕ&Τ ([εδώ](#))

Επιπλέον ζητήματα

- *Πόσα μαθήματα του ΠΠΣ κατά το τρέχων ακ. έτος ήταν μαθήματα κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων / ελεύθερης επιλογής;*

Η καταγραφή των μαθημάτων ανά είδος για το ακ. έτος 2021-2022 αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 5. Είδη μαθημάτων στο ΠΠΣ του Τμήματος (ακ. έτος 2021-2022)

Προσφερόμενα μαθήματα (σύνολο)	66
Διδαχθέντα μαθήματα (σύνολο)	33
Υποχρεωτικά μαθήματα	46
Μαθήματα ελεύθερης επιλογής	0
Μαθήματα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά	20
Προαπαιτούμενα μαθήματα	ΟΧΙ
Μαθήματα με προαπαιτούμενο μάθημα	0
Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου	10
Μαθήματα Επιστημονικής Περιοχής (Ειδικού Υποβάθρου)	30
Μαθήματα Ειδίκευσης ή Κατεύθυνσης	24
Μαθήματα Γενικών Γνώσεων	0
Μαθήματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	2
Μαθήματα με φροντιστήριο	0
Μαθήματα με εργαστηριακή άσκηση ή εργαστηριακά	0
Ξενόγλωσσα μαθήματα για αλλοδαπούς	5

Η ΟΜΕΑ προτείνει σε επόμενες αναθεωρήσεις του προγράμματος σπουδών να αυξηθούν τα μαθήματα με φροντιστήριο (ήδη έχει γίνει δεκτό από τη Συνέλευση του Τμήματος) και να αυξηθούν τα μαθήματα δεξιοτήτων κυρίως στα μαθήματα επιλογής. Επίσης ίσως να έχει αξία μετά από τροποποιήσεις των Περιγραμμάτων των μαθημάτων, η Επιτροπή ΠΠΣ του Τμήματος να επαναξιολογήσει το είδος κάθε μαθήματος.

- *Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;*

Το ΠΠΣ δεν περιλαμβάνει εργαστήρια. Η ΟΜΕΑ έχει προτείνει αναθεωρήσεις των Περιγραμμάτων των μαθημάτων με ένταξη εργασιών, προόδου ή άλλων δραστηριοτήτων που μοιράζουν τον φόρτο εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και ενισχύουν την επιθυμητή φοιτητοκεντρική προσέγγιση.

- *Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η*

έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Υπάρχει συζήτηση μεταξύ των διδασκόντων που διδάσκουν συναφή μαθήματα ώστε να μην υπάρχει επικάλυψη της ύλης μεταξύ των μαθημάτων. Η έκταση της ύλης των μαθημάτων καθορίζεται από τον κάθε διδάσκοντα με ορθολογικά κριτήρια ώστε να καλύπτει το ακαδημαϊκό εξάμηνο. Η ύλη των μαθημάτων επανεκτιμάται από τους διδάσκοντες μετά το τέλος κάθε εξαμήνου, ενώ όπου κρίνεται απαραίτητο (π.χ. μαθήματα που σχετίζονται με τις τεχνολογικές εξελίξεις) η ύλη επικαιροποιείται κάθε εξάμηνο.

- *Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;*

Δεν εφαρμόζεται τέτοιο σύστημα.

- *Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;*

Δεν προσφέρονται μαθήματα σε/από άλλα προγράμματα σπουδών. Η ΟΜΕΑ προτείνει να εξεταστεί αυτή η δυνατότητα (π.χ. να προσφερθεί σε άλλα τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ ένα μάθημα επιχειρηματικότητας, να προσφερθεί από Τμήμα της Σχολής Υγείας του ΕΛΜΕΠΑ μάθημα πρώτων βοηθειών / υγιεινής και ασφάλειας στους φοιτητές του Τμήματος).

- *Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα;*

Διδάσκεται η αγγλική γλώσσα με δυο μαθήματα. Στα δύο πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα τα μαθήματα ξένης γλώσσας (Επιχειρηματικά Αγγλικά I και II), τα οποία οι φοιτητές υποχρεούνται να ολοκληρώσουν επιτυχώς, χωρίς ωστόσο να υπολογίζεται ο βαθμός τους στο βαθμό του πτυχίου. Στο Τμήμα διδάσκεται και η Κινέζικη Γλώσσα ως προαιρετικό μάθημα. Οι φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης της Κινεζικής Γλώσσας που διεξάγονται στην Αθήνα, για την απόκτηση του πτυχίου πρώτου επιπέδου A1 – HSK1. Τα μαθήματα της ξένης γλώσσας αναγράφονται με το βαθμό τους στο παράρτημα διπλώματος (diploma supplement). Η ΟΜΕΑ προτείνει να εξεταστεί η δυνατότητα διδασκαλίας και άλλης ξένης γλώσσας, λόγω και της κατεύθυνσης του τουρισμού.

3.1.4. Εξεταστικό σύστημα- Διεθνής διάσταση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Η απόδοση των φοιτητών αξιολογείται με διαφορετικό τρόπο, ο οποίος σύμφωνα με τη νομοθεσία καθορίζεται από τον/ την διδάσκοντα/διδάσκουσα. Στο σύνολο των μαθημάτων υπάρχει μία γραπτή τελική εξέταση δύο ωρών. Κατά το ακ. έτος 2021-2022, ικανός αριθμός μαθημάτων έδινε τη δυνατότητα ενδιάμεσης αξιολόγησης (πρόοδος), η οποία όμως όταν έχει προαιρετικό χαρακτήρα οδηγεί σε μείωση της συμμετοχής των φοιτητών. Επίσης ικανός αριθμός μαθημάτων, περιλάμβανε αξιολόγηση μέσω ατομικών ή ομαδικών εργασιών. Η ΟΜΕΑ προτείνει να ενταθούν οι προσπάθειες του Τμήματος ώστε σε όλα τα μαθήματα να υπάρχει κάποια μορφή ενδιάμεσης αξιολόγησης (πρόοδος ή/και εργασίες), καθώς και ενδιάμεσα τεστ αυτό-αξιολόγησης.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;*

Όλοι οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στα γραπτά τους, γεγονός που βοηθά στην διαφάνεια της εξεταστικής διαδικασίας. Σχεδόν όλα τα θέματα των εξετάσεων αναγράφουν τους βαθμούς που συγκεντρώνουν και οι εισηγητές δίνουν διευκρινίσεις κατά την έναρξη της εξέτασης. Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης επιβάλλεται η παρουσία δεύτερου διδάσκοντα. Επίσης στο ακ. έτος 2021-22 εφαρμόστηκε σε πολλά μαθήματα μείγμα μεθόδων εξέτασης (π.χ. και γραπτά και προφορικά).

- *Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;*
Χρειάζεται να δημιουργηθεί.
- *Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας;*

Το ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ δίνει τη δυνατότητα σε φοιτητές του 7ου ή 8ου εξαμήνου σπουδών να εκπονήσουν πτυχιακή, ερευνητική εργασία. Η Πτυχιακή Εργασία (Π/Ε) αντιστοιχεί σε 12 ECTS και εάν επιλεγεί, αντιστοιχεί σε δύο (2) μαθήματα κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά.

Σκοπός της Π/Α είναι η ενασχόληση του φοιτητή με ένα ειδικό θέμα, με στόχο την επέκταση των σχετικών γνώσεων συναφών μαθημάτων του προγράμματος, τη μεγαλύτερη εμπάθυνση και την ανάπτυξη συνθετικής ικανότητας. Ιδιαίτερα επιθυμητό είναι η εργασία να αποσκοπεί στην περαιτέρω σταδιοδρομία και εξέλιξη του φοιτητή.

Διαδικαστικά, οι ενδιαφερόμενοι να εκπονήσουν Π/Ε φοιτητές εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους επικοινωνώντας με τους διδάσκοντες του Τμήματος στην αρχή του χειμερινού ή του εαρινού εξαμήνου. Εφόσον συμφωνηθεί ανάληψη πτυχιακής εργασίας από φοιτητή δηλώνεται εγγράφως από τον επιβλέποντα καθηγητή στην Γραμματεία του Τμήματος και ταυτόχρονα ο φοιτητής δηλώνει ως μάθημα Υποχρεωτικά επιλεγόμενο την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.

Η προβλεπόμενη μέγιστη διάρκεια εκπόνησης της Π/Ε από τους φοιτητές είναι το εξάμηνο ανάθεσης και το αμέσως επόμενο εξάμηνο μέχρι την έναρξη της εξεταστικής περιόδου. Οι φοιτητές που έχουν αναλάβει Π/Ε καλούνται να την παρουσιάσουν σε τριμελή αξιολογητική επιτροπή αποτελούμενη από τον επιβλέποντα καθηγητή / επιβλέπουσα καθηγήτρια και άλλα δύο μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να επιλέξουν την εκπόνηση Π/Ε εφόσον πληρούν τις παρακάτω τρεις προϋποθέσεις: α) να έχουν ολοκληρώσει κατ' ελάχιστον το 6ο εξάμηνο σπουδών, β) να έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 150 ECTS, γ) να έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς το μάθημα της Μεθοδολογίας Έρευνας.

Κατά το ακ. έτος 2021-22 δεν είχαν ανατεθεί πτυχιακές εργασίες στο ΠΠΣ.

3.1.5. Διεθνής διάσταση Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού οργανώνεται με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ώστε οι επιδόσεις των φοιτητών να μπορούν να αποτυπωθούν με την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε όλα τα αυτοτελή εκπαιδευτικά συστατικά στοιχεία και δραστηριότητες που τα συνθέτουν. Είναι επίσης δυνατή η μεταφορά και συσώρευση επιτυχουσών επιδόσεων από ή σε άλλα αντίστοιχα

προγράμματα σπουδών του ιδίου ή άλλου ανώτατου εκπαιδευτικού Ιδρύματος, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι πιστωτικές μονάδες ECTS εκφράζουν τη σχετική βαρύτητα και τον φόρτο εργασίας των διαφόρων μαθημάτων. Ο φόρτος εργασίας συνίσταται στο χρόνο που υπολογίζεται ότι χρειάζεται τυπικά να αφιερώσει ένας φοιτητής για να ολοκληρώσει όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες (όπως είναι η παρακολούθηση παραδόσεων, τα σεμινάρια, οι εργασίες, η πρακτική άσκηση, η ανεξάρτητη προσωπική μελέτη και οι εξετάσεις) που απαιτούνται για την επίτευξη των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ο φόρτος εργασίας που απαιτείται να καταβάλλει κάθε φοιτητής του Τμήματος ΔΕ&Τ αντιστοιχεί σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες ανά ακαδημαϊκό έτος και σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες ανά εξάμηνο.

3.1.6. Πρακτική Άσκηση

Το ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ παρέχει την δυνατότητα στους φοιτητές που έχουν συμπληρώσει και το 5^ο εξάμηνο σπουδών και έχουν συμπληρώσει 150 ECTS, να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση (Π/Α) με στόχο να αφομοιώσουν την επιστημονική γνώση μέσω της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και εξοικείωσης τους με την αγορά εργασίας. Η διάρκεια της Π/Α είναι τρεις (3) ημερολογιακοί μήνες. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε πρακτική άσκηση έως δύο φορές (2 τρίμηνα), στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Σε περίπτωση που οι φοιτητές επιλέξουν να πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση, αυτή θα αντιστοιχεί σε ένα (1) μάθημα κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό ανά τρεις μήνες πρακτικής άσκησης. Τα θέματα που αφορούν στην ανάληψη και πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης διέπονται από τον [ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ](#).

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, το ΠΠΣ είχε φοιτητές που φοιτούσαν έως το τρίτο έτος και δεν είχαν δυνατότητα πρακτικής άσκησης.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;*

Όλοι οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στα γραπτά τους, γεγονός που βοηθά στην διαφάνεια της εξεταστικής διαδικασίας.

- *Είναι υποχρεωτική η πρακτική άσκηση για όλους τους φοιτητές;*

Έχει προαιρετικό χαρακτήρα, όπως συμβαίνει σε όλα τα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα.

- *Αν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, ποιο ποσοστό των φοιτητών την επιλέγει; Πώς κινητοποιείται το ενδιαφέρον των φοιτητών;*

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, οι φοιτητές στο ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ βρισκόταν κατά μέγιστο στο 6^ο εξάμηνο των σπουδών τους. Επομένως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το ποσοστό των φοιτητών σε πρακτική άσκηση. Μέχρι σήμερα το ενδιαφέρον των φοιτητών για την Πρακτική Άσκηση καλλιεργείται από την εκδήλωση καλωσορίσματος πρωτοετών και από τις αναφορές των μελών ΔΕΠ στα μαθήματα. Προτείνεται να διεξάγεται ετησίως μια ειδική εκδήλωση για τα οφέλη της Πρακτικής Άσκησης για τους φοιτητές που βρίσκονται άνω του 6^{ου} εξαμήνου.

- *- Πώς έχει οργανωθεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών του Τμήματος; Ποια είναι η διάρκειά της; Υπάρχει σχετικός εσωτερικός κανονισμός;*

Όπως προαναφέρθηκε, η διάρκεια της Π/Α είναι τρεις (3) ημερολογιακοί μήνες με τους φοιτητές να έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε πρακτική άσκηση έως δύο φορές (2 τρίμηνα), στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Τα θέματα που αφορούν στην ανάληψη και πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης διέπονται από τον [ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ](#).

- - Ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το Τμήμα στην οργάνωση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών;

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, υπήρχε ασάφεια σχετικά με το χρηματοδοτικό σχήμα που θα υποστηρίξει τους φοιτητές του ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ στην Π/Α. Είναι ακόμη άγνωστο εάν θα υπάρξει κάποιο πρόγραμμα υποστήριξης πρακτικής, όπως το ΕΣΠΑ που προϋπήρχε.

- Σε ποιες ικανότητες εφαρμογής γνώσεων στοχεύει η πρακτική άσκηση; Πόσο ικανοποιητικά κρίνετε τα αποτελέσματα; Πόσο επιτυχής είναι η εξοικείωση των ασκούμενων με το περιβάλλον του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Η Π/Α έχει σκοπό οι συμμετέχοντες φοιτητές να αφομοιώσουν την επιστημονική γνώση μέσω της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και εξοικείωσης τους με την αγορά εργασίας. Κατά τη διάρκεια της Π/Α αναμένεται να καλλιεργηθούν τόσο κάθετες δεξιότητες (π.χ. δεξιότητες / ικανότητες προγραμματισμού, ελέγχου, λήψης αποφάσεων, κ.ά.), όσο και κρίσιμες οριζόντιες δεξιότητες (ομαδικότητα, επικοινωνία, κ.λπ.). Οι υπόλοιπες ερωτήσεις δεν μπορούν να απαντηθούν, καθώς το ακ. έτος 2021-2022 δεν είχε ξεκινήσει η Π/Α στο ΠΠΣ.

- Συνδέεται το αντικείμενο απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση με την εκπόνηση πτυχιακής / διπλωματικής εργασίας;

Θα μπορούσε αλλά δεν είναι υποχρεωτικό.

- - Δημιουργούνται με την πρακτική άσκηση ευκαιρίες για μελλοντική απασχόληση των πτυχιούχων;

Σίγουρα ναι. Αν και δεν υπάρχουν στοιχεία από το νέο ΠΠΣ, η εμπειρία από τα παλαιότερα ΠΠΣ του Τμήματος (τα ΠΠΣ από το ΤΕΙ Κρήτης), καταδεικνύει ότι δημιουργούνται με την Π/Α ευκαιρίες μελλοντικής απασχόλησης για πολλούς φοιτητές/τριες.

- - Έχει αναπτυχθεί δίκτυο διασύνδεσης του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς ή παραγωγικούς φορείς με σκοπό την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Υπάρχει ισχυρή σύνδεση με ΚΠΠ φορείς (βλ. ενότητα 6 της παρούσας)

- Υπάρχει στενή συνεργασία και επαφή μεταξύ των εκπαιδευτικών / εποπτών του Τμήματος και των εκπροσώπων του φορέα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης;

Προβλέπεται στενή συνεργασία μεταξύ του υπεύθυνου Μέλους ΔΕΠ του Τμήματος για την πρακτική άσκηση και των εκπροσώπων των φορέων εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης για την παρακολούθηση της προόδου των ασκούμενων φοιτητών/τριών και την επίλυση τυχόν προβλημάτων.

- Υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και απαιτήσεις για τη συνεργασία του Τμήματος με τους φορείς εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης; Ποιες;

Οι βασικές υποχρεώσεις του Φορέα που παρέχει θέσεις Πρακτικής Άσκησης για τους φοιτητές είναι:

- να υπογράφει τη σύμβαση Π.Α. του φοιτητή, όπου θα προσδιορίζονται το ωράριο (σύμφωνα και με την κείμενη νομοθεσία) και οι λοιπές υποχρεώσεις του φοιτητή.
 - να εξασφαλίζει ότι το περιεχόμενο της ΠΑ είναι σύμφωνο με τον κανονισμό πρακτικής άσκησης του Τμήματος και αντίστοιχο του αντικειμένου σπουδών του φοιτητή.
 - να ορίζει επιβλέποντα του φορέα για κάθε ασκούμενο φοιτητή.
 - να συνεργάζεται με την Επιτροπή Π/Α στη διαδικασία αξιολόγησης της Π/Α.
 - να συμβάλλει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην αρτιότερη εκπαίδευση των ασκούμενων..
- *Πώς παρακολουθούνται και υποστηρίζονται οι ασκούμενοι φοιτητές;*

Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει Επιτροπή Π/Α αποτελούμενη από 3 μέλη ΔΕΠ και πιο συγκεκριμένα ένα Επιστημονικό Υπεύθυνο του προγράμματος και δύο αναπληρωματικά μέλη Ε.Υ. Η Επιτροπή Π/Α συνεργάζεται με τις δομές του Πανεπιστημίου, όπως το Γραφείο Διασύνδεσης και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης για θέματα που αφορούν στην Πρακτική Άσκηση. Η Επιτροπή Π.Α. εποπτεύει τις δραστηριότητες για:

- την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις Π/Α
- ανάπτυξη δικτύου φορέων Π/Α για τους φοιτητές και συνεργασία με τους φορείς αυτούς
- τη διαδικασία επιλογής των ασκούμενων φοιτητών
- την αξιολόγηση του προγράμματος Π/Α

Πέραν από την Επιτροπή Π/Α, οι φοιτητές υποστηρίζονται από το Γραφείο Διασύνδεσης και το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΕΛΜΕΠΑ, καθώς και από τον Υπεύθυνο Επίβλεψης από το Φορέα απασχόλησης που έχει την ευθύνη της καθοδήγησης και επίβλεψης του ασκούμενου φοιτητή στον εργασιακό χώρο.

3.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)

3.2.1. ΠΜΣ «Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού»

Σκοπός του ΠΜΣ “Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού” είναι η παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στους εργαζομένους στον κλάδο του τουρισμού και της φιλοξενίας και ο εφοδιασμός τους με γνώσεις και δεξιότητες σε σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία της διοίκησης επιχειρήσεων αλλά και με γνώσεις απαραίτητες για να ανταποκριθούν στις συνεχείς εξελίξεις που χαρακτηρίζουν τον κλάδο του τουρισμού.

Η δημιουργία επιχειρηματικών στελεχών με σύγχρονη διοικητική σκέψη και ικανότητα εφαρμογής των γνώσεων οργάνωσης και διοίκησης για το σχεδιασμό, την προώθηση και τη λήψη αποφάσεων σε μια τουριστική επιχείρηση ή οργανισμό, έχει απώτερο σκοπό την ενίσχυση των τουριστικών επιχειρήσεων ώστε να καταστήσουν βιώσιμες και ανταγωνιστικές στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Στους επιμέρους στόχους του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνονται:

- Η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων στους φοιτητές για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη καινοτόμων τουριστικών προϊόντων και επιχειρήσεων.

- Η εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και εργαλεία λήψης σημαντικών επαγγελματικών αποφάσεων.
- Η ανάπτυξη εργαζομένων που θα μπορούν να αναλάβουν θέσεις ευθύνης σε επιχειρήσεις φιλοξενίας, εστίασης και τουρισμού, καθώς και η παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων σε αυτοαπασχολούμενους – ιδιοκτήτες μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίοι είναι πολλές φορές απόφοιτοι κλάδων μη συναφών με τη διοίκηση και την οικονομία, και έχουν μόνο εμπειρική γνώση σε θέματα τουρισμού και διοίκησης.
- Η εκπαίδευση σε μεθόδους και βασικές αρχές που θα καταστήσουν τους αποφοίτους ικανούς για συνεχή εκμάθηση και προσωπική βελτίωση, σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο επαγγελματικό περιβάλλον.
- Η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας σε επιστημονικές περιοχές της διοίκησης.

Το ΠΜΣ έχει σχεδιαστεί κατάλληλα έτσι ώστε οι απόφοιτοι του να έχουν όλες τις οικονομικο-διοικητικές γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται για να γίνουν αξιόπιστα στελέχη τουριστικών οργανισμών/επιχειρήσεων ή επιτυχημένοι επιχειρηματίες / αυτοαπασχολούμενοι. Κατά την διάρκεια των δύο πρώτων εξαμήνων του ΠΜΣ, οι φοιτητές παρακολουθούν τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα ανά εξάμηνο, τα οποία συνοπτικά περιγράφονται στη συνέχεια. Στο τρίτο εξάμηνο εκπονείται η διπλωματική μεταπτυχιακή εργασία, για τις ανάγκες της οποίας οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν σεμινάριο σχετικά με τη μεθοδολογία έρευνας (διάρκειας 15 ωρών).

1ο Εξάμηνο	2ο Εξάμηνο
1. Τουριστική Βιομηχανία και Ανάλυση Δεδομένων Τουρισμού	5. Σύγχρονες Μέθοδοι Προώθησης και Διανομής στις Τουριστικές Επιχειρήσεις
2. Διοικητική Λογιστική για Τουριστικές Επιχειρήσεις	6. Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικότητα
3. Διοίκηση Μάρκετινγκ στις Τουριστικές Επιχειρήσεις	7. Revenue Management - Διαχείριση Εσόδων
4. Μάνατζμεντ και Ηγεσία στις Τουριστικές και Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις	8. Διαχείριση Ποιότητας στον Τουρισμό και Customer Service

Στο 3^ο Εξάμηνο εκπονείται Διπλωματική Εργασία.

Το ΠΜΣ ιδρύθηκε το 2018 με το ΦΕΚ 4461/08.10.2018 και διοργανώνεται από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού του ΕΛΜΕΠΑ. Ιδιαιτερότητα του ΠΜΣ είναι ότι κάθε ακ. έτος διεξάγεται ένα εξάμηνο σπουδών και συγκεκριμένα το διάστημα Νοέμβριος – Μάρτιος, ώστε να διευκολυνθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που εργάζονται στη βιομηχανία του τουρισμού.

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, στην Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ κ.κ. Ειρήνη Δήμου, Αλέξανδρος Αποστολάκης, Αλέξανδρος Γαρεφαλάκης, Γεώργιος Ξανθός και Νικόλαος Τριχάς. Διευθύντρια του ΠΜΣ είναι η Δρ. Ειρήνη Δήμου.

Θετικά και Αρνητικά Σημεία

Από τα πρακτικά των συνελεύσεων της Συντονιστικής Επιτροπής και από συζήτηση με τα μέλη της ΕΔΕ, προκύπτουν τα ακόλουθα θετικά και αρνητικά σημεία για το ΠΜΣ το ακ. έτος 2021-2022:

- Το ενδιαφέρον για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα παραμένει αυξημένο από υποψήφιους φοιτητές. Τον Σεπτέμβριο 2021, ο αριθμός αιτήσεων (51) ήταν σημαντικά μεγαλύτερος του αριθμού των διαθέσιμων θέσεων (35).
- Φαίνεται ότι υπάρχει ολιγόμηνη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας από πολλούς φοιτητές, κυρίως λόγω των υποχρεώσεών τους στην επαγγελματική τους ζωή το καλοκαίρι εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας .
- Η Συντονιστική του ΠΜΣ ξεκίνησε να συζητά το ενδεχόμενο προσθήκης νέων κατ' επιλογήν μαθημάτων στο δεύτερο εξάμηνο σπουδών και κατά συνέπεια την αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το ΠΜΣ ανταποκρίνεται στις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας, καθώς για την δημιουργία του υπήρξε 2ετής διαβούλευση με σχετικούς φορείς και επιχειρήσεις, ενώ κατά τη λειτουργία του υπάρχει συνεχής ανατροφοδότηση από την τουριστική αγορά.

- *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*

Πέραν από την τελική εξέταση του κάθε μαθήματος στο τέλος του ακ. εξαμήνου, σε κάθε μάθημα του ΠΜΣ υπάρχει είτε ενδιάμεση εξέταση, είτε και ατομική ή ομαδική εργασία που αντιστοιχεί σε μεγάλο ποσοστό του τελικού βαθμού του μαθήματος.

- *Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Το ΠΜΣ είναι με δίδακτρα που ανέρχονται συνολικά στα 3300€ (1100€) ανά εξάμηνο. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, από τα δίδακτρα απαλλάσσονται συγκεκριμένες ευάλωτες ομάδες σε ποσοστό έως και 30% των εισακτέων φοιτητών. Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μέσω διδάκτρων καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας του, κάποια επιπλέον έξοδα που αφορούν την προώθηση του μεταπτυχιακού και την έρευνα που διεξάγεται, ενώ υπάρχει πρόνοια για τη δημιουργία αποθέματος για μελλοντικές χρήσεις. Προβλήματα εντοπίζονται στην γραφειοκρατία για τη διαχείριση των οικονομικών του ΠΜΣ.

- *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*

Η επιλογή των φοιτητών στο ΠΜΣ κρίνεται επαρκής και διαφανής. Μετά από ανοικτή πρόσκληση (συνήθως Ιούνιος-Σεπτέμβριος κάθε έτους), συλλέγονται οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων. Ακολουθεί συνέντευξη από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στο ΠΜΣ και οι υποψήφιοι κρίνονται σε κριτήρια όπως η απόδοσή τους σε προηγούμενες σπουδές, η συνάφεια των προηγούμενων σπουδών, η εργασιακή εμπειρία, κ.ά.

- *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Η διεθνής διάσταση του ΠΜΣ μέχρι το τέλος του ακ. έτους 2021-2022 περιορίζεται στην πρόσκληση για ομιλία στο πλαίσιο των μαθημάτων μελών ΔΕΠ από

πανεπιστήμια του εξωτερικού και των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια της έρευνας που διεξάγεται από τις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες. Επίσης, στο ΠΜΣ φιλοξενούνται στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus φοιτητές/τριες από αντίστοιχα ΠΜΣ πανεπιστημίων του εξωτερικού προκειμένου να υλοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση.

3.2.2. ΔΠΜΣ «Οργάνωση & Διοίκηση για Μηχανικούς»

Σκοπός του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Οργάνωση & Διοίκηση για Μηχανικούς» (MBA για Μηχανικούς) είναι η ενδυνάμωση των μηχανικών και άλλων ειδικοτήτων με οικονομικο-διοικητικές γνώσεις και ικανότητες, ώστε να γίνουν περιζήτητα στελέχη οργανισμών / επιχειρήσεων ή επιτυχημένοι αυτοαπασχολούμενοι και επιχειρηματίες. Η λήψη ακαδημαϊκών και πρακτικών γνώσεων στους κυριότερους τομείς της οικονομικο-διοικητικής επιστήμης, θα βοηθήσει σημαντικά τους Μηχανικούς να ολοκληρώσουν τα τυπικά τους προσόντα.

Το ΔΠΜΣ κινείται στην κατεύθυνση των κύριων αναπτυξιακών προτεραιοτήτων της χώρας, καθώς οι απόφοιτοι του ΔΠΜΣ θα καλύψουν τη σύγχρονη κοινωνικο-οικονομική ανάγκη για ολοκληρωμένους επαγγελματίες που θα προωθούν την καινοτομία και την τεχνολογική πρόοδο.

Το ΔΠΜΣ επανίδρυθηκε το 2018 με το ΦΕΚ 2023/05.06.2018 και διοργανώνεται από το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών (επισπεύδον) και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού του ΕΛΜΕΠΑ.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατάλληλα έτσι ώστε οι απόφοιτοι του να έχουν όλες τις οικονομικο-διοικητικές γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται για να γίνουν αξιόπιστα στελέχη οργανισμών/επιχειρήσεων ή επιτυχημένοι επιχειρηματίες.

Συνοπτικά:

1ο Εξάμηνο	2ο Εξάμηνο
1. Διοικητική Οικονομική	6. Χρηματοοικονομική
2. Μάνατζμεντ και Ηγεσία	7. Ερευνητική μεθοδολογία
3. Μάρκετινγκ	8. Καινοτομία & Επιχειρηματικότητα
4. Εφαρμογή της Στατιστικής στις Επιχειρήσεις	9. Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης
5. Διοίκηση Έργου	10. Λήψη αποφάσεων και ανάλυση κινδύνων σε επιχειρηματικό περιβάλλον

Στο 3^ο Εξάμηνο εκπονείται Διπλωματική Εργασία.

Τα μαθήματα περιλαμβάνουν θεωρητική διδασκαλία, ασκήσεις πράξεις, εργαστηριακές ασκήσεις και εκπόνηση εργασιών. Κάθε μάθημα αντιστοιχεί σε έξι (6) πιστωτικές μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), ενώ η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αντιστοιχεί σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες του συστήματος ECTS.

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, στην Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) του ΔΠΜΣ συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ κ.κ. Αλέξανδρος Αποστολάκης, Γεώργιος Ξανθός και Μάρκος Κουργιαντάκης.

Θετικά και Αρνητικά Σημεία

Από τα πρακτικά των συνελεύσεων της ΕΔΕ και από συζήτηση με τα μέλη της ΕΔΕ, προκύπτουν τα ακόλουθα θετικά και αρνητικά σημεία για το ΔΠΜΣ το ακ. έτος 2021-2022:

- Φαίνεται ότι υπάρχει ολιγόμηνη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας από την πλειοψηφία των φοιτητών, κυρίως λόγω των υποχρεώσεών τους στην επαγγελματική τους ζωή.
- Κατά τη διάρκεια του έτους, δεν κατάφεραν να προχωρήσουν αρκετά οι λύσεις σε διαχρονικά προβλήματα στην υλικοτεχνική υποδομή που αφορά την υποστήριξη της απομακρυσμένης εκπαίδευσης (προβλήματα υποδομής στο live streaming των μαθημάτων).
- Η ΕΔΕ του ΔΠΜΣ αποφάσισε να μην υπάρξει πρόσκληση για νέους φοιτητές το ακ. έτος 2021-2022, καθώς κρίθηκε απαραίτητο να δοθεί χρόνος για ανανέωση του προγράμματος σπουδών, την εισαγωγή κατευθύνσεων και την επίλυση τεχνικών προβλημάτων στο ΔΠΜΣ.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το ΔΠΜΣ ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς και της κοινωνίας, όπως τεκμηριώνεται από τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας κατά την επανίδρυση του ΔΠΜΣ.

- *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*

Πέραν από την τελική εξέταση του κάθε μαθήματος στο τέλος του ακ. εξαμήνου, σε κάθε μάθημα του ΔΠΜΣ υπάρχει είτε ενδιάμεση εξέταση, είτε και ατομική ή ομαδική εργασία που αντιστοιχεί σε μεγάλο ποσοστό του τελικού βαθμού του μαθήματος.

- *Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Το ΔΠΜΣ είναι με δίδακτρα που ανέρχονται συνολικά στα 3000€ (1000€ ανά εξάμηνο). Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, από τα δίδακτρα απαλλάσσονται συγκεκριμένες ευάλωτες ομάδες σε ποσοστό έως και 30% των εισακτέων φοιτητών. Η χρηματοδότηση του ΔΠΜΣ μέσω διδασκτρών καλύπτει τα έξοδα λειτουργίας του, κάποια επιπλέον έξοδα που αφορούν την προώθηση του μεταπτυχιακού και την έρευνα που διεξάγεται, ενώ υπάρχει πρόνοια για τη δημιουργία αποθέματος για μελλοντικές χρήσεις. Προβλήματα εντοπίζονται στην γραφειοκρατία για τη διαχείριση των οικονομικών του ΔΠΜΣ.

- *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*

Η επιλογή των φοιτητών στο ΠΜΣ κρίνεται επαρκής και διαφανής. Μετά από ανοικτή πρόσκληση (συνήθως Δεκέμβριος - Ιανουάριος), συλλέγονται οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων. Ακολουθεί συνέντευξη από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στο ΔΠΜΣ και οι υποψήφιοι κρίνονται σε κριτήρια όπως η απόδοσή τους σε προηγούμενες σπουδές, η συνάφεια των προηγούμενων σπουδών, η εργασιακή εμπειρία, κ.ά.

- *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Η διεθνής διάσταση του ΔΠΜΣ μέχρι το τέλος του ακ. έτους 2021-2022 περιορίζεται σε δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια της έρευνας που διεξάγεται από τις μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες.

3.2.3. ΔΠΜΣ «Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων – Executive MBA in Hotel Management»

Το ΔΠΜΣ «Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων – Executive MBA in Hotel Management» ιδρύθηκε το 2022 με το ΦΕΚ 1349/23.03.2022 και είναι αποτέλεσμα της αгаστικής συνεργασίας του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής με το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου.

Σκοπός του ΔΠΜΣ είναι η παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου η οποία κατατείνει στην δημιουργία επιστημόνων με άρτια κατάρτιση και υψηλές δεξιότητες στην επιστήμη της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Μονάδων και στη λειτουργία των επιμέρους ξενοδοχειακών τμημάτων που δομούν μία ξενοδοχειακή επιχείρηση.

Αντικείμενο του ΔΠΜΣ αποτελεί:

- Η προετοιμασία στελεχών με άρτια εκπαίδευση, ικανών να προωθήσουν την ανάπτυξη κάθε ξενοδοχειακής μονάδας της οποίας ηγούνται, μέσω της εξειδικευμένης γνώσης και εμπειριών που παρέχει το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.
- Η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών, σε μεταπτυχιακό επίπεδο, για επαγγελματικά στελέχη των ξενοδοχειακών μονάδων.
- Η προαγωγή των αποτελεσματικών διοικητικών μεθόδων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και η κατανόηση της συμβολής αυτής της προσφοράς στην ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας και γενικότερα της οικονομίας της χώρας υποδοχής.

Το Πρόγραμμα έχει επαγγελματικό προσανατολισμό και για το λόγο αυτό γίνονται δεκτοί αποκλειστικά Πτυχιούχοι Ανώτατης Τουριστικής ή Ξενοδοχειακής Κατεύθυνσης, ή/και Πτυχιούχοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι διαθέτουν πιστοποιημένη τριετή τουλάχιστον επαγγελματική εμπειρία στην ξενοδοχειακή βιομηχανία (υπό την ευρεία έννοια).

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα. Το σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για την λήψη του διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών είναι δέκα (10) ενώ επιπλέον είναι υποχρεωτική η εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας, καλύπτοντας στο σύνολο ενενήντα (90) πιστωτικών μονάδων (ECTS). Όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά.

Α' Εξάμηνο			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος	ECTS
A1	Στρατηγική Διοίκηση Ξενοδοχείων	Υ	6
A2	Οικονομική Διοίκηση Ξενοδοχείων	Υ	6
A3	Διοίκηση Ξενοδοχειακού Διαδικτυακού Μάρκετινγκ	Υ	6
A4	Μεθοδολογία Έρευνας	Υ	6
A5	Οργάνωση και Διοίκηση Ξενοδοχειακών Λειτουργιών	Υ	6
ΣΥΝΟΛΟ			30
Β' Εξάμηνο			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος	ECTS

B1	Διοίκηση Τομέα Δωματίων	Υ	6
B2	Διοίκηση Επισιτιστικού Τομέα	Υ	6
B3	Ηγεσία και Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού	Υ	6
B4	Διοίκηση Ξενοδοχειακών Εκδηλώσεων	Υ	6
B5	1 από 2 Μαθήματα Επιλογής: <ul style="list-style-type: none">• Διοίκηση Ξενοδοχειακής Εμπυχωτικής• Διοίκηση Πελατειακών Σχέσεων	Υ	6
ΣΥΝΟΛΟ			30
Γ' Εξάμηνο			
Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος		ECTS
Γ1	ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - Αντιμετώπιση πραγματικών θεμάτων ξενοδοχειακής διοίκησης σε επαφή με στελέχη του κλάδου		30

Οι σπουδές πραγματοποιούνται κατά τα 2/3 στην Αθήνα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και κατά το 1/3 διαδικτυακά. Η φοίτηση διαρκεί 3 εξάμηνα (πλήρης φοίτηση) ή 5 εξάμηνα (μερική φοίτηση) κατ' επιλογή του φοιτητή. Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί από τον Νοέμβριο έως τον Μάιο.

Κατά το ακ. έτος 2021-2022, στην Συντονιστική Επιτροπή του ΔΠΜΣ συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ κ.κ. Ειρήνη Δήμου, Γεώργιος Ξανθός και Νικόλαος Τριχάς.

Θετικά και Αρνητικά Σημεία

Ως νέο ΔΠΜΣ δεν έχει λειτουργήσει ακόμα για να κριθεί και να αναγνωριστούν θετικά και αρνητικά σημεία.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*

Το Πρόγραμμα στοχεύει στην αυξανόμενη απαίτηση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για εξειδικευμένη γνώση στην Ξενοδοχειακή βιομηχανία. Το Πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί ώστε να προσφέρει εξειδικευμένη γνώση στην οργάνωση και διοίκηση αποτελεσματικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον ξενοδοχειακό κλάδο, με τη θεματολογία του να περιλαμβάνει την ανάλυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του ξενοδοχειακού κλάδου, την στρατηγική διοίκηση όλων των ξενοδοχειακών λειτουργιών, τις ιδιαιτερότητες διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού ξενοδοχείου, τις εφαρμοζόμενες νέες τεχνολογίες στον κλάδο και κάθε περιοχή γνώσεων που μπορεί να υποστηρίξει την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των σύγχρονων ξενοδοχειακών μονάδων. Στο πρόγραμμα έχει δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα, στην παροχή επικαιροποιημένων γνώσεων που αφορούν τόσο στο θεωρητικό όσο και στο τεχνολογικό κομμάτι της ξενοδοχειακής εκπαίδευσης, με στόχο την εξασφάλιση γνώσεων υψηλού επιπέδου που απαιτεί το επάγγελμα του Γενικού Διευθυντή Ξενοδοχείων.

- *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*

Πέραν από την τελική εξέταση του κάθε μαθήματος στο τέλος του ακ. εξαμήνου, σε κάθε μάθημα του ΠΜΣ υπάρχει είτε ενδιάμεση εξέταση, είτε και ατομική ή ομαδική εργασία που αντιστοιχεί σε μεγάλο ποσοστό του τελικού βαθμού του μαθήματος.

- *Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Το κόστος λειτουργίας του ΔΠΜΣ προβλέπεται να καλυφθεί σε τακτική βάση από τέλη φοίτησης. Τα τέλη φοίτησης, ανέρχονται στο ποσό των 4.000 ευρώ τα οποία καταβάλλονται σε τρεις ισόποσες δόσεις. Έκτακτη χρηματοδότηση από δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες, ερευνητικά προγράμματα και από άλλους, κατά το Νόμο, πόρους, εφόσον προκύψουν, δύνανται να χρησιμοποιηθούν προκειμένου χορηγηθούν πρόσθετες παροχές στους φοιτητές. Η εκπαίδευση παρέχεται χωρίς τέλη φοίτησης στους δικαιούχους μεταπτυχιακούς φοιτητές και μέχρι το 30% του συνολικού αριθμού των συμμετεχόντων ανά εισαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4485/2017.

- *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*

Η επιλογή των φοιτητών στο ΠΜΣ κρίνεται επαρκής και διαφανής. Μετά από ανοικτή πρόσκληση συλλέγονται οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων. Ακολουθεί συνέντευξη από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στο ΔΠΜΣ και οι υποψήφιοι κρίνονται σε κριτήρια όπως η απόδοσή τους σε προηγούμενες σπουδές, η συνάφεια των προηγούμενων σπουδών, η εργασιακή εμπειρία, κ.ά.

- *Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Σκοπός του προγράμματος σπουδών είναι η παροχή εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου η οποία κατατείνει στην δημιουργία επιστημόνων με υψηλού επιπέδου γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες στην επιστήμη της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Μονάδων και των επιμέρους Ξενοδοχειακών Τμημάτων που δομούν μία ξενοδοχειακή μονάδα. Με την υποστήριξη του ακαδημαϊκού προσωπικού που απαρτίζεται από τους καθηγητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου, και από επισκέπτες - διδάσκοντες από τον ακαδημαϊκό, ερευνητικό και επαγγελματικό χώρο της Ελλάδας και του εξωτερικού, το Πρόγραμμα προσφέρει στους συμμετέχοντες υψηλού επιπέδου εξειδίκευση σε ζητήματα της Διοίκησης Ξενοδοχειακών Μονάδων, τα οποία σε καθημερινή βάση απασχολούν οικονομικούς αναλυτές, λήπτες αποφάσεων και επιχειρηματίες στην ξενοδοχειακή βιομηχανία.

3.2.4. ΔΠΜΣ «Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης»

Το ΔΠΜΣ «Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης» έχει ως αντικείμενο την παροχή των πλέον σύγχρονων και εξειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου και την ανάπτυξη των απαραίτητων ικανοτήτων - δεξιοτήτων στο επιστημονικό πεδίο της πρόληψης και διαχείρισης των χρόνιων νοσημάτων, της διαιτητικής-διατροφικής πρακτικής, της διαχείρισης των προκλήσεων που σχετίζονται με την αναπηρία και της προώθησης της ενεργού και υγιούς γήρανσης μέσα από μια διεπιστημονική προσέγγιση. Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η δημιουργία άρτια εκπαιδευμένων επαγγελματιών που θα μπορούν να υλοποιήσουν διεπιστημονικές παρεμβάσεις για να ανταποκριθούν επαρκώς στις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες και τα σύνθετα και πολυπαραγοντικά κλινικά, διατροφικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα των ατόμων και των οικογενειών τους μέσα από ένα κοινό πρίσμα και αποτελεσματική συνεργασία και με βάση σύγχρονες αρχές ηγεσίας, διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού, αλλά και διαχείρισης των αλλαγών σε επίπεδο οργανισμών.

Κάθε ειδίκευση του μεταπτυχιακού έχει διαφορετικούς και ειδικότερους εκπαιδευτικούς στόχους οι οποίοι όμως μοιράζονται την κοινή αρχή της προσήλωσης στην επιστημονική

αιχμή και τη διεπιστημονικότητα. Στους κοινούς επιστημονικούς στόχους του Δ.Π.Μ.Σ. περιλαμβάνεται η εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών στο να:

- α) Συνεργάζονται αποτελεσματικά και αρμονικά με άλλους επαγγελματίες του ίδιου ή άλλων γνωστικών αντικειμένων για την αξιολόγηση, το σχεδιασμό, και την παροχή φροντίδας που βελτιστοποιεί την υγεία και την ποιότητα ζωής των ατόμων, και των φροντιστών τους, σε όλο το φάσμα της υγείας και της ασθένειας, σε διάφορες υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, καθώς και κατά την κατ' οίκον φροντίδα.
- β) Διεξάγουν επιστημονικά άρτιες παρεμβάσεις σε άτομα, οικογένειες, αλλά και την ευρύτερη κοινότητα, με σκοπό την πρόληψη και τη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων και της αναπηρίας, την προαγωγή της υγιούς και της ενεργής γήρανσης, αλλά και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- γ) Κατανοούν και σέβονται τους διαφορετικούς ρόλους και σύνθετες επαγγελματικές προσεγγίσεις για την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αντιμετώπιση σωματικών, ψυχολογικών, διατροφικών, και κοινωνικών προβλημάτων.
- δ) Επιδεικνύουν ικανότητες διαπραγμάτευσης και διαχείρισης των συγκρούσεων για την επίλυση θεμάτων και ανησυχιών στο πλαίσιο της διεπαγγελματικής συνεργασίας.
- ε) Ανταποκρίνονται αποτελεσματικά, κατανοώντας τις σύγχρονες αρχές της ηγεσίας, στη λειτουργία μιας διεπιστημονικής ομάδας επαγγελματιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας, είτε ως μέλη, είτε ως επικεφαλής της.
- στ) Διεξάγουν άρτια σχεδιασμένη επιστημονική έρευνα σε επιμέρους τομείς του μεταπτυχιακού με στόχο την παραγωγή νέας γνώσης.
- ζ) Είναι άριστα προετοιμασμένοι/ες για διδακτορικές σπουδές.

Η καινοτομία του Δ.Π.Μ.Σ. έγκειται στη διεπιστημονική προσέγγιση των πολλαπλών προκλήσεων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επαγγελματίες κατά τη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων, της αναπηρίας και της γήρανσης, αλλά και στην ανάπτυξη νέων τομέων επαγγελματικής απασχόλησης των αποφοίτων.

Το Δ.Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη «Διεπιστημονική Διαχείριση των Χρόνιων Νοσημάτων, της Αναπηρίας και της Γήρανσης» (MSc in Interdisciplinary Management of Chronic Diseases, Disability and Ageing) με τις εξής ειδικεύσεις:

1. **Ηγεσία σε Διεπιστημονικές Ομάδες Υγείας και Πρόνοιας** (Leadership in Interdisciplinary Health & Social Care Teams).
2. **Κοινωνική Εργασία στη Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων και Αναπηρίας** (Social Work in the Management of Chronic Diseases and Disability).
3. **Τεκμηριωμένη Διαιτητική Πρακτική στη Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων και Αναπηρίας** (Evidence based Dietetics Practice in the Management of Chronic Diseases and Disability).

Κατά τη διάρκεια του Α' εξαμήνου οι φοιτητές/τριες θα παρακολουθούν 4 κοινά υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία χαρακτηρίζονται ως μαθήματα κορμού. Στο Β' εξάμηνο οι φοιτητές/τριες θα μπορούν να επιλέξουν μία από τις τρεις προσφερόμενες ειδικεύσεις, κάθε μία από τις οποίες συνοδεύεται με την παρακολούθηση 2 υποχρεωτικών και 2 κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων ανά ειδικεύση (συνολικά 4 μαθήματα ανά ειδικεύση και στο δεύτερο εξάμηνο). Οι φοιτητές/τριες θα λάβουν πτυχίο σε μία μόνο ειδικεύση που θα δηλώσουν, ακόμη και εάν παρακολουθήσουν τα τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα δύο ειδικεύσεων. Εάν οι φοιτητές/τριες δεν επιλέξουν ειδικεύση, μπορούν να δηλώσουν στο Β' εξάμηνο οποιαδήποτε 4 από τα προσφερόμενα μαθήματα επιθυμούν.

1ο Εξάμηνο	2ο Εξάμηνο
-------------------	-------------------

ΧΝΑ-Α01: Αρχές Διεπαγγελματικής Συνεργατικής Πρακτικής	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1: Ηγεσία σε Διεπιστημονικές Ομάδες Υγείας και Πρόνοιας
ΧΝΑ-Α02: Διεπιστημονική Προσέγγιση για την Ενεργό και Υγιή Γήρανση	ΧΝΑ-Β01: Ηγεσία σε Διεπιστημονικές Ομάδες Υγείας και Πρόνοιας
ΧΝΑ-Α03: Κατανοώντας την Υγεία και τους Προσδιοριστές της	ΧΝΑ-Β02: Οργανωσιακή Συμπεριφορά και Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού
ΧΝΑ-Α04: Μεθοδολογία Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 2: Κοινωνική Εργασία στη Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων και Αναπηρίας
ΧΝΑ-Α05: Βιοστατιστική - Ανάλυση δεδομένων (Biostatistics - Data Analysis)	ΧΝΑ-Β03: Φύλο και Υγεία (Gender & Health) 7.5 ECTS
	ΧΝΑ-Β04: Χρόνιες Ασθένειες, Αναπηρία και Ενδυνάμωση
	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 3: Τεκμηριωμένη Διαιτητική Πρακτική στη Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων και Αναπηρίας
	ΧΝΑ-Β05: Τεκμηριωμένη Διαιτητική Πρακτική (Evidence-based Dietetics Practice) 7.5 ECTS
	ΧΝΑ-Β06: Τεκμηριωμένη Διατροφή στη Δημόσια Υγεία

2ο εξάμηνο - Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής- κατ' επιλογή υποχρεωτικά
ΧΝΑ-Β07: Πρόληψη και Διαχείριση Χρόνιων Νοσημάτων και Αναπηρίας
ΧΝΑ-Β08: Σύγχρονες Προσεγγίσεις για τις Συμπεριφορές Υγείας και την Τροποποίηση Συμπεριφοράς
ΧΝΑ-Β09: Δεξιότητες Διαπροσωπικής Επικοινωνίας και Συμβουλευτικής
ΧΝΑ-Β10: Ευεξία και Ευζωία υποστηριζόμενες από Τεχνολογίες Πληροφορικής
ΧΝΑ-Β11: Διαχείριση Απώλειας και Πένθους
ΧΝΑ-Β12: Οργανωσιακή Κουλτούρα και Διαχείριση Αλλαγών
ΧΝΑ-Β13: Σύσταση Σώματος και Ενεργειακή Δαπάνη ως Δείκτες Βελτίωσης της Υγείας
ΧΝΑ-Β14: Διατροφή, Τρόφιμα και Μεταβολισμός
ΧΝΑ-Β15: Διεπιστημονική Προσέγγιση για Βιώσιμα Πρότυπα Διατροφής

Στο τρίτο εξάμηνο εκπονείται η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Το Δ.Π.Μ.Σ. παρέχεται και ως μερικής φοίτησης. Ο αριθμός εισακτέων στο Δ.Π.Μ.Σ. ορίστηκε κατά το μέγιστο σε τριάντα πέντε (35) φοιτητές/τριες πλήρους φοίτησης και σε πέντε (5) φοιτητές/τριες μερικής φοίτησης ανά κύκλο σπουδών. Προκειμένου να είναι το

πρόγραμμα βιώσιμο και λειτουργικό ορίζεται ελάχιστος αριθμός 4 ατόμων πλήρους φοίτησης για τη λειτουργία κάθε ειδίκευσης.

Τα τέλη φοίτησης για το Δ.Π.Μ.Σ. ορίστηκαν σε δύο χιλιάδες επτακόσια ευρώ (2.700€) τόσο για το πρόγραμμα πλήρους, όσο και για το πρόγραμμα μερικής φοίτησης.

Το Δ.Π.Μ.Σ. ιδρύθηκε το 2022 με το ΦΕΚ 2571/25.05.2022 και συνδιοργανώνεται από τα Τμήματα Κοινωνικής Εργασίας και Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας της Σχολής Επιστημών Υγείας και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού της Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Κατά το ακ. έτος 2022 στην Συντονιστική Επιτροπή του ΔΠΜΣ συμμετείχαν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κ. Κριτσωτάκης Γεώργιος και κ. Ροβίθης Μιχαήλ. Η έναρξή του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2022.

Θετικά και Αρνητικά Σημεία

Ως νέο ΔΠΜΣ δεν έχει λειτουργήσει ακόμα για να κριθεί και να αναγνωριστούν θετικά και αρνητικά σημεία.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;*
Το Δ.Π.Μ.Σ. ανταποκρίνεται στις διαρκώς αυξημένες ανάγκες που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού και την ύπαρξη συν νοσηροτήτων ενώ πρωτοπορεί δίνοντας τη δυνατότητα στους φοιτητές να επιλέξουν μαθήματα με βάση τις δικές τους εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ανάγκες. Επιπρόσθετα, δίνει έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων διοίκησης, οργανωσιακής συμπεριφοράς και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στο πλαίσιο Διεπιστημονικών Ομάδων Υγείας και Πρόνοιας που σχετίζονται με τους στόχους του Τμήματος και καλύπτει τις απαιτήσεις της κοινωνίας για Διεπιστημονική Προσέγγιση για την Ενεργό και Υγιή Γήρανση και την Αναπηρία.
- *Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;*
Πέραν από την τελική εξέταση του κάθε μαθήματος στο τέλος του ακ. εξαμήνου, σε ορισμένα μαθήματα του ΠΜΣ υπάρχει είτε και ατομική ή ομαδική εργασία που αντιστοιχεί σε ποσοστό του τελικού βαθμού του μαθήματος.
- *Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;*
Το ΠΜΣ είναι με δίδακτρα που ανέρχονται συνολικά σε δύο χιλιάδες επτακόσια ευρώ (2.700€).
- *Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;*
Η επιλογή των φοιτητών στο ΠΜΣ κρίνεται επαρκής και διαφανής. Μετά από ανοικτή πρόσκληση, συλλέγονται οι αιτήσεις των ενδιαφερομένων. Ακολουθεί συνέντευξη από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ που συμμετέχουν στο ΠΜΣ και οι υποψήφιοι κρίνονται και κατατάσσονται σε σειρά αξιολόγησης με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που έχουν καθορισθεί, όπως προπτυχιακός τίτλος σπουδών, δεύτερος προπτυχιακός τίτλος σπουδών, γνώση της Αγγλικής γλώσσας (επίπεδο

B2/C1/C2), μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, επιστημονικές δημοσιεύσεις (εργασίες δημοσιευμένες σε ελληνικά ή ξένα περιοδικά με κριτές, ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, εργασιακή εμπειρία / επαγγελματική προϋπηρεσία, συνεχιζόμενη εκπαίδευση, κοινωνική δράση κ.ά.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Οι Διδακτορικές σπουδές του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου αποσκοπούν στην προαγωγή της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και οδηγούν στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.).

Το Δ.Δ. αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του/της κατόχου του στην εξέλιξη της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο.

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος οργανώνεται και λειτουργεί καταρχήν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017, του Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και του εν γένει θεσμικού πλαισίου όπως κάθε φορά ισχύει. Ο Κανονισμός Σπουδών, η Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για Διδακτορικές Σπουδές και η Φόρμα – Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά τη λήξη του ακ. έτους 2021-2022 το Τμήμα διέθετε 14 υποψήφιους διδάκτορες.

Καθώς το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών ξεκίνησε μόλις το 2019, δεν είναι στην παρούσα φάση η περαιτέρω ανάλυση δεδομένων που έχουν σχέση με την πορεία του.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού έργου του εκπαιδευτικού προσωπικού

4.1.1. Αξιολόγηση Μαθημάτων στο ΠΠΣ - Χειμερινό Εξάμηνο 2021-2022

Η διαδικασία αξιολόγησης των μαθημάτων του ΠΠΣ από τους φοιτητές αναφέρθηκε στην ενότητα 1.1.3. και το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε παρουσιάζεται στο Παράρτημα 1.

Όπως προκύπτει από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ, κατά το χειμερινό εξάμηνο 2021-2022 συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο 819 φοιτητές/τριες επί συνόλου 3870 που είχαν δικαίωμα συμμετοχής στην αξιολόγηση (ποσοστό 21,2%). Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το συγκεκριμένο ποσοστό συμμετοχής υποτιμά την πραγματική συμμετοχή των φοιτητών/τριών και αυτό διότι περιλαμβάνει το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών στα μαθήματα, και όχι όσους και όσες τα παρακολουθούν συστηματικά και συμμετέχουν επί της ουσίας στην εκπαιδευτική διαδικασία σε καθεστώς πλήρους φοίτησης. Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό ήταν το πρώτο εξάμηνο, μετά από τρία, κατά το οποίο έγινε δια ζώσης διδασκαλία λόγω της πανδημίας Covid-19 και των σχετικών ρυθμίσεων που νομοθετήθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας. Αυτό αποτέλεσε μέγιστη διαταραχή στη διαδικασία των σπουδών και έχει αποτρέψει αρκετούς φοιτητές/τριες από το να συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία δια ζώσης, και κυρίως όσους και όσες παραμένουν ανεμβολίαστοι, αλλά και τους μεγαλύτερους σε ηλικία που έχουν οικογενειακές και επαγγελματικές υποχρεώσεις και διαμένουν σε περιοχές εκτός Ηρακλείου.

Σε κάθε περίπτωση και πέρα από την τρέχουσα αρνητική συγκυρία, το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών/τριών στην αξιολόγηση πρέπει να αυξηθεί. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι για την διαδικασία αξιολόγησης το Τμήμα προγραμματίζει πολλαπλές δράσεις στα πλαίσια του Στόχου Ποιότητας 'ΣΤ1.4 Ενίσχυση της διαδικασίας αξιολόγησης των μαθημάτων του ΠΠΣ' με επιμέρους δείκτη τον 'Μ4.140-Φοιτητές που συμμετείχαν στην αξιολόγηση'.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζουμε ενδεικτικά κάποια από τα κύρια αποτελέσματα της αξιολόγησης για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (όλες οι απαντήσεις δίνονται σε ποσοστό % σταθμισμένα με βάση τη συμμετοχή των φοιτητών ανά μάθημα).

A. Ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα.

A1. [Οι στόχοι του μαθήματος είναι σαφείς;]

1 (1) Καθόλου	1.48
2 (2) Λίγο	3.57
3 (3) Μέτρια	17.24
4 (4) Πολυ	34.36
5 (5) Πάρα πολύ	43.35
Άθροισμα	100.00

A2. [Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;]

1 (1) Καθόλου	1.61
---------------	------

2 (2) Λίγο	4.71
3 (3) Μέτρια	17.87
4 (4) Πολυ	34.86
5 (5) Πάρα πολύ	40.94
Άθροισμα	100.00

A3. [Οι διαλέξεις συνεισφέρουν σημαντικά στην ευκολότερη κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος;]

1 (1) Καθόλου	2.61
2 (2) Λίγο	4.60
3 (3) Μέτρια	14.80
4 (4) Πολυ	31.09
5 (5) Πάρα πολύ	46.89
Άθροισμα	100.00

A4. [Το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος βοηθά στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;]

1 (1) Καθόλου	1.77
2 (2) Λίγο	4.79
3 (3) Μέτρια	19.55
4 (4) Πολυ	35.81
5 (5) Πάρα πολύ	38.08
Άθροισμα	100.00

A5. [Τα κριτήρια εξέτασης / βαθμολόγησης του μαθήματος είναι επαρκή και διάφανα;]

1 (1) Καθόλου	2.26
2 (2) Λίγο	5.59
3 (3) Μέτρια	20.21
4 (4) Πολυ	37.10
5 (5) Πάρα πολύ	34.84
Άθροισμα	100.00

A6. [Θεωρείτε ότι το μάθημα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος;]

1 (1) Καθόλου	2.01
2 (2) Λίγο	2.51
3 (3) Μέτρια	13.80
4 (4) Πολυ	30.99
5 (5) Πάρα πολύ	50.69
Άθροισμα	100.00

B. Ερωτήσεις σε σχέση με τον/την διδάσκοντα/ουσα.

B1. [Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης του μαθήματος;]

1 (1) Καθόλου	2.50
2 (2) Λίγο	5.50

3 (3) Μέτρια	14.88
4 (4) Πολυ	30.13
5 (5) Πάρα πολύ	47.00
Άθροισμα	100.00

B2. [Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;]

1 (1) Καθόλου	5.06
2 (2) Λίγο	6.58
3 (3) Μέτρια	19.11
4 (4) Πολυ	28.10
5 (5) Πάρα πολύ	41.14
Άθροισμα	100.00

B3. [Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες, ερωτήσεις και γενικά να συμμετέχουν στην διαδικασία του μαθήματος έτσι ώστε να αναπτύξουν την κρίση τους;]

1 (1) Καθόλου	3.51
2 (2) Λίγο	4.01
3 (3) Μέτρια	15.16
4 (4) Πολυ	28.07
5 (5) Πάρα πολύ	49.25
Άθροισμα	100.00

B4. [Εμφανίζεται καλά προετοιμασμένος στην ύλη που καλύπτει σε κάθε διάλεξη;]

1 (1) Καθόλου	1.64
2 (2) Λίγο	3.66
3 (3) Μέτρια	10.72
4 (4) Πολυ	28.12
5 (5) Πάρα πολύ	55.86
Άθροισμα	100.00

B5. [Ανταποκρίνεται στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της διάλεξης ή σε άλλο χρόνο;]

1 (1) Καθόλου	1.28
2 (2) Λίγο	2.81
3 (3) Μέτρια	11.37
4 (4) Πολυ	23.12
5 (5) Πάρα πολύ	61.43
Άθροισμα	100.00

B6. [Χρησιμοποιεί σύγχρονα εποπτικά μέσα κατά τη διδασκαλία του μαθήματος;]

1 (1) Καθόλου	2.32
2 (2) Λίγο	2.84
3 (3) Μέτρια	12.13
4 (4) Πολυ	28.90
5 (5) Πάρα πολύ	53.81
Άθροισμα	100.00

B7. [Αξιοποιεί επαρκώς νέες τεχνολογίες (αναζήτηση στο διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, χρήση του e-class κλπ) στο πλαίσιο του μαθήματος;]

1 (1) Καθόλου	3.44
2 (2) Λίγο	3.44
3 (3) Μέτρια	12.74
4 (4) Πολυ	25.73
5 (5) Πάρα πολύ	54.65
Άθροισμα	100.00

B8. [Είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, συνεργασία με τους φοιτητές);]

1 (1) Καθόλου	2.08
2 (2) Λίγο	2.72
3 (3) Μέτρια	11.15
4 (4) Πολυ	30.87
5 (5) Πάρα πολύ	53.18
Άθροισμα	100.00

B9. [Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;]

1 (1) Καθόλου	2.66
2 (2) Λίγο	3.93
3 (3) Μέτρια	12.69
4 (4) Πολυ	26.65
5 (5) Πάρα πολύ	54.06
Άθροισμα	100.00

B10. [Πώς κρίνετε την επάρκειά του/της σε γνώσεις και εμπειρίες;]

1 (1) Καθόλου	1.14
2 (2) Λίγο	2.16
3 (3) Μέτρια	9.14
4 (4) Πολυ	25.63
5 (5) Πάρα πολύ	61.93
Άθροισμα	100.00

Από τα παραπάνω συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Σε γενικές γραμμές οι φοιτητές/τριες είναι ικανοποιημένοι/ες από την ποιότητα των διδασκουσών και των διδασκόντων και την εκπαιδευτική διαδικασία.

1. Σε σχέση με τα μαθήματα: Οι φοιτητές/τριες θεωρούν σε πολύ υψηλό ποσοστό άνω του 75% (πολύ – πάρα πολύ) ότι οι στόχοι των μαθημάτων είναι σαφείς, η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη και ότι οι διαλέξεις συνεισφέρουν σημαντικά στην ευκολότερη κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου του μαθήματος. Ενδεικτικό του σωστά δομημένου προγράμματος σπουδών είναι ότι οι φοιτητές/τριες συμφωνούν ‘πολύ – πάρα πολύ’ σε ποσοστό 82% ότι τα μαθήματα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών

του Τμήματος. Υψηλές βαθμολογίες δόθηκαν επίσης στις απαντήσεις για το εκπαιδευτικό υλικό των μαθημάτων και τα κριτήρια εξέτασης / βαθμολόγησης τους, αν και ήταν λίγο χαμηλότερες σε ποσοστό (~70%). Με δεδομένες τις υψηλότερες βαθμολογίες στις άλλες απαντήσεις, αυτά τα ποσοστά θέτουν μία πρόκληση προς βελτίωση για τα μέλη του Τμήματος.

2. Σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία οι φοιτητές/τριες διαπιστώνουν (πολύ – πάρα πολύ) σε πολύ υψηλό ποσοστό άνω του 75%, και σε αρκετές περιπτώσεις άνω του 80% ή και 85% ότι οι διδάσκοντες/ουσες είναι συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, είναι καλά προετοιμασμένοι και οργανώνουν επαρκώς την παρουσίαση της ύλης του μαθήματος. Επιπλέον είναι γενικά προσοί και ενθαρρύνουν τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες στις οποίες και ανταποκρίνονται. Πολύ υψηλή κρίνεται επίσης η αποτίμηση της επάρκειας των διδασκόντων σε γνώσεις και εμπειρίες (~88%). Σε σχέση με τις νέες τεχνολογίες, είναι πολύ ικανοποιητική η χρήση τους από τους διδάσκοντες/ουσες. Λίγο χαμηλότερα ποσοστά (~69%) έχουν δοθεί στην ερώτηση κατά πόσο οι διδάσκοντες/ουσες επιτυγχάνουν να διεγείρουν το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος. Σε αυτό το σημείο θα δοθεί ιδιαίτερη προσπάθεια προκειμένου οι διδάσκοντες/ουσες να έρθουν σε επαφή με πιο σύγχρονους τρόπους διδασκαλίας (π.χ. gamification). Παράλληλα, προκειμένου να βελτιωθεί και να εδραιωθεί η αποτελεσματικότερη διδασκαλία έχουν τεθεί δύο στόχοι (‘ΝΔ2 Ποσοστό Μαθημάτων με Φοιτητοκεντρικές Μεθόδους Διδασκαλίας’ και ‘ΣΤ1.2 Διεύρυνση της φοιτητοκεντρικής διδασκαλίας και γενικευμένη αξιοποίηση της ηλεκτρονικής μάθησης’), οι οποίοι μεταξύ άλλων θα περιλαμβάνουν περιοδικά ειδικά σεμινάρια για τα μέλη ΔΕΠ και όλους τους διδάσκοντες (‘ΝΔ1 Σεμινάρια μελών ΔΕΠ / ΕΔΙΠ σε σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους’), αλλά και πιο πρόσφορες και σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης των μαθημάτων με χρήση νέων κριτηρίων με συστηματικό τρόπο, όπως ενδεικτικά, επιπλέον υλικό μελέτης ανά εβδομάδα διδασκαλίας, video / πολυμέσα ανά εβδομάδα διδασκαλίας, ενδιάμεσες αξιολογήσεις (πρόδος, ηλεκτρονικά τεστ), κ.ά. Προς αυτές τις κατευθύνσεις διοργανώθηκε ήδη σεμινάριο για τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με τίτλο ‘Διάλογος σύγχρονης εκπαιδευτικής πρακτικής’ την Δευτέρα 31 Μαΐου και Τρίτη 1 Ιουνίου 2021.

Επειδή το ΠΠΣ του Τμήματος ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2019-20, δεν έχει ακόμη τελειόφοιτους φοιτητές και δεν μπορεί να αξιολογηθεί με επάρκεια ο δείκτης της ερευνητικής εμπλοκής των προπτυχιακών φοιτητών. Έχει όμως τεθεί σχετικός στόχος (ΣΤ2.2 Σύνδεση ερευνητικής δραστηριότητας με το ΠΠΣ) με τρεις επιμέρους δείκτες με χρονικό ορίζοντα υλοποίησης το τέλος του 2023 (‘ΝΔ6 Αριθμός προπτυχιακών φοιτητών που συνεργάζονται με ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος’, ‘ΝΔ7 Ποσοστό τελειόφοιτων προπτυχιακών φοιτητών που εκπονούν την προαιρετική πτυχιακή εργασία’, και ‘ΝΔ8 Αριθμός προπτυχιακών φοιτητών που συμμετέχουν ως συγγραφείς σε επιστημονικές δημοσιεύσεις / ανακοινώσεις συνεδρίων’).

Παρά τα, σε γενικές γραμμές, καλά αποτελέσματα, στη ‘Στοχοθεσία Ποιότητας της Ακαδημαϊκής Μονάδας για το ΠΠΣ’ έχουν προβλεφθεί σημαντικές δράσεις (Στόχος Ποιότητας ‘ΣΤ1.4 Ενίσχυση της διαδικασίας αξιολόγησης των μαθημάτων του ΠΠΣ’). Σε σχέση με τις υπάρχουσες διαδικασίες έχει τεθεί στόχος για αύξηση του Μ.Ο. της βαθμολογίας των αξιολογήσεων, και αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών στην αξιολόγηση (‘Μ4.141-Μέσος όρος βαθμολογίας αξιολόγησης μαθημάτων’ και Μ4.140-Φοιτητές που συμμετείχαν στην αξιολόγηση). Επιπροσθέτως, προτείνεται η υιοθέτηση νέας διαδικασίας που εμπνέεται από τις αρχές της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας και κατά την οποία θα πραγματοποιείται επιπλέον αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και καταγραφή των εκπαιδευτικών προκλήσεων από τους ίδιους τους διδάσκοντες (ΝΔ4

Διαδικασία αξιολόγησης εκπαιδευτικού έργου από τους διδάσκοντες). Τα αποτελέσματα θα συνυπολογίζονται στην εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος και θα συζητούνται συμπληρωματικά των άλλων διαδικασιών στα αρμόδια όργανα.

4.1.2. Αξιολόγηση Μαθημάτων στο ΠΠΣ - Εαρινό Εξάμηνο 2021-2022

Όπως προκύπτει από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟΔΙΠ, κατά το εαρινό εξάμηνο 2021-2022 συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο 654 φοιτητές/τριες επί συνόλου 3.477 που είχαν δικαίωμα συμμετοχής στην αξιολόγηση (ποσοστό 18.8%). Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτό ήταν μόλις το δεύτερο έτος λειτουργίας του Πανεπιστημίου, και συνεπώς υπήρχαν μόνο τα μαθήματα του δεύτερου, τετάρτου και έκτου εξαμήνου σπουδών προς αξιολόγηση.

Το συγκεκριμένο ποσοστό συμμετοχής είναι εξαιρετικά μικρό, και πολύ χαμηλότερο από τον μέσο όρο της συμμετοχής που συνήθως επιτυγχάνεται, και προβληματίζει το σύνολο των μελών του Τμήματος. Της, οφείλει να αναφερθεί ότι υποτιμά την πραγματική συμμετοχή των φοιτητών/τριών και αυτό διότι περιλαμβάνει το σύνολο των φοιτητών/τριών που συμμετείχαν της εξετάσεις, και όχι όσους και όσες παρακολουθούσαν συστηματικά τα μαθήματα και συμμετείχαν επί της ουσίας στην εκπαιδευτική διαδικασία σε καθεστώς πλήρους φοίτησης.

Της, η εξ' αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία που προηγήθηκε αποτέλεσε για της φοιτητές/τριες σημαντική απόκλιση από την αναμενόμενη δια ζώσης με φυσική παρουσία, με αποτέλεσμα οι φοιτητές να μην έχουν ακόμα επιστρέψει στην κανονικότητα της δια ζώσης διδασκαλίας. Τέλος, η επανέναρξη της οικονομίας στον τομέα του τουρισμού οδήγησε πολλούς φοιτητές/τριες να αναζητήσουν θέσεις εργασίας με αποτέλεσμα να παρατηρείται σε αυτό το εξάμηνο που συμπίπτει με την έναρξη της τουριστικής περιόδου μικρότερος αριθμός προσέλευσης φοιτητών/τριων στις αίθουσες διδασκαλίας.

Σε κάθε περίπτωση, το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών/τριών στην αξιολόγηση πρέπει να αυξηθεί.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ενδεικτικά μερικά από τις κύρια αποτελέσματα της αξιολόγησης για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

A. Ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα.

(A1)[Οι στόχοι του μαθήματος είναι σαφείς;]	
1. Καθόλου	1.68%
2. Λίγο	4%
3. Μέτρια	15.74%
4. Πολύ	32.56%
5. Πάρα πολύ	44.18%
Αθροισμα	100.00%

(A2)[Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;]	
1. Καθόλου	2.75%
2. Λίγο	4.12%
3. Μέτρια	14.37%
4. Πολύ	32.26%
5. Πάρα πολύ	44.34%
1. Καθόλου	2.14%

(A3)[Οι διαλέξεις συνεισφέρουν σημαντικά στην ευκολότερη κατανόηση του

γνωστικού αντικειμένου του μαθήματος;]	
1. Καθόλου	2.44%
2. Λίγο	3.66%
3. Μέτρια	13.45%
4. Πολύ	27.98%
5. Πάρα πολύ	50.30%

(A4)[Το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος βοηθά στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;]	
1. Καθόλου	2.14%
2. Λίγο	4.74%
3. Μέτρια	14.37%
4. Πολύ	32.72%
5. Πάρα πολύ	41.89%

(A11)[Τα κριτήρια εξέτασης / βαθμολόγησης του μαθήματος είναι επαρκή και διάφανα;]	
1. Καθόλου	2.44%
2. Λίγο	3.21%
3. Μέτρια	15.29%
4. Πολύ	32.11%
5. Πάρα πολύ	38.83%

(A13)[Θεωρείτε ότι το μάθημα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος;]	
1. Καθόλου	2.44%
2. Λίγο	3.21%
3. Μέτρια	9.32%
4. Πολύ	30.12%
5. Πάρα πολύ	52.14%

B. Ερωτήσεις σε σχέση με τον/την διδάσκοντα/ουσα.

(B18)[Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης του μαθήματος;]	
1. Καθόλου	2.59%
2. Λίγο	3.21%
3. Μέτρια	14.22%
4. Πολύ	28.28%
5. Πάρα πολύ	49.23%

(B19)[Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;]	
1. Καθόλου	4.28%
2. Λίγο	5.35%
3. Μέτρια	15.74%
4. Πολύ	26.75%
5. Πάρα πολύ	44.64%

(B20)[Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες, ερωτήσεις και γενικά να συμμετέχουν στην διαδικασία του μαθήματος;]	
1. Καθόλου	1.98%
2. Λίγο	3.82%
3. Μέτρια	10.39%
4. Πολύ	24.46%

5. Πάρα πολύ	56.72%
--------------	--------

(B21)[Εμφανίζεται καλά προετοιμασμένος στην ύλη που καλύπτει σε κάθε διάλεξη;]

1. Καθόλου	1.83 %
2. Λίγο	2.29%
3. Μέτρια	10.24%
4. Πολύ	23.54%
5. Πάρα πολύ	58.40%

(B22)[Ανταποκρίνεται στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της διάλεξης ή σε άλλο χρόνο;]

1. Καθόλου	2.29 %
2. Λίγο	2.75%
3. Μέτρια	8.71%
4. Πολύ	22.47%
5. Πάρα πολύ	60,39%

(B23)[Χρησιμοποιεί σύγχρονα εποπτικά μέσα κατά τη διδασκαλία του μαθήματος;]

1. Καθόλου	1.68%
2. Λίγο	2.75%
3. Μέτρια	10.39%
4. Πολύ	29.81%
5. Πάρα πολύ	50.15%

(B24)[Αξιοποιεί επαρκώς νέες τεχνολογίες (αναζήτηση στο διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, χρήση του e-class κλπ) στο πλαίσιο του μαθήματος;]

1. Καθόλου	1.37%
2. Λίγο	4.43%
3. Μέτρια	7.95%
4. Πολύ	26.75%
5. Πάρα πολύ	54.28%

(B25)[Είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, συνεργασία με τους φοιτητές);]

1. Καθόλου	1.37%
2. Λίγο	3.21%
3. Μέτρια	9.63%
4. Πολύ	26.91%
5. Πάρα πολύ	52.75%

(B26)[Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;]

1. Καθόλου	1.83%
2. Λίγο	3.82%
3. Μέτρια	8.86%
4. Πολύ	25.38%
5. Πάρα πολύ	53.66%

(B27)[Πώς κρίνετε την επάρκειά του/της σε γνώσεις και εμπειρίες;]

1. Καθόλου	0.91%
2. Λίγο	1.98%

3. Μέτρια	6.42%
4. Πολύ	25.22%
5. Πάρα πολύ	61.46%

Από τα παραπάνω συνάγονται τα ακόλουθα συμπεράσματα:

Σε γενικές γραμμές οι φοιτητές/τριες είναι πολύ ικανοποιημένοι/ες από την ποιότητα των διδασκουσών και των διδασκόντων και την εκπαιδευτική διαδικασία.

1. **Σε σχέση με τα μαθήματα:** Οι φοιτητές/τριες θεωρούν σε πολύ υψηλό ποσοστό άνω του 75% (πολύ – πάρα πολύ) ότι οι στόχοι των μαθημάτων είναι σαφείς, η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη και ότι οι διαλέξεις συνεισφέρουν σημαντικά στην ευκολότερη κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου του μαθήματος. Ενδεικτικό επίσης είναι το υψηλό ποσοστό (>80%) των φοιτητών/τριών που θεωρούν ότι τα μαθήματα ανταποκρίνονται στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές/τριες καταγράφουν υψηλό ποσοστό >70% στην αξιολόγηση της ποιότητας του εκπαιδευτικού υλικού και στα κριτήρια βαθμολόγησης εξέτασης. Βέβαια είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι τα ποσοστά αυτά αποτελούν μία διαρκή πρόκληση για τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και απαιτούνται επιπρόσθετες προσπάθειες για αύξηση των ποσοστών αξιολόγησης με εστίαση κυρίως σε διαδικασίες που αφορούν την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού με την προσθήκη οδηγιών ώστε να υπάρξει ένας ενιαίος τρόπος συγγραφής του αναρτημένου εκπαιδευτικού υλικού, όπως επίσης και πιο λεπτομερής προφορική και γραπτή ενημέρωση σχετικά με τα κριτήρια εξετάσεων/βαθμολόγησης μαθημάτων και των διαδικασιών που ενισχύουν στον μέγιστο βαθμό τη διαφάνεια.

2. **Σχετικά με την εκπαιδευτική διαδικασία,** οι φοιτητές/τριες διαπιστώνουν (πολύ – πάρα πολύ) σε πολύ υψηλό ποσοστό άνω του 85% ότι οι διδάσκοντες/ουσες έχουν επάρκεια σε γνώσεις και εμπειρίες. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές/τριες αξιολογούν σε πολύ υψηλό ποσοστό (πολύ – πάρα πολύ) >80% την ενθάρρυνση από τον διδάσκοντα για να συμμετέχουν στη διαδικασία του μαθήματος, την προετοιμασία του διδάσκοντα σχετικά με την ύλη που καλύπτει σε κάθε διάλεξη, την ανταπόκρισή του σε ερωτήσεις, τη χρήση σύγχρονων εποπτικών μέσων και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών. Αντίστοιχα, με λίγο μικρότερο ποσοστό που παραμένει υψηλό αλλά που επιδέχεται βελτίωση >75% (πολύ - πάρα πολύ) οι φοιτητές/τριες αξιολογούν την οργάνωση του μαθήματος, τη συνέπεια στις υποχρεώσεις, του διδάσκοντα και το πόσο προσιτός είναι. Ένα μικρότερο ποσοστό 70% (πολύ - πάρα πολύ), καταγράφεται στις απαντήσεις των φοιτητών/τριών στην ερώτηση του κατά πόσο ο διδάσκοντας επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος. Το ποσοστό αυτό διαμορφώνεται κυρίως από τη “φύση” κάποιων μαθημάτων που δεν είναι δυνατή η αύξηση της διαδραστικότητας λόγω εξιδεικευμένης γνώσης.

Γενική αποτίμηση

Προκειμένου να βελτιωθεί και να εδραιωθεί η αποτελεσματικότερη διδασκαλία χρειάζεται τα αποτελέσματα αυτά να συζητηθούν και να αναλυθούν διεξοδικά από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ώστε να σχεδιαστούν εκπαιδευτικές και διοικητικές παρεμβάσεις, όπως συχνές συναντήσεις με φοιτητές/τριες για την αύξηση της ενεργούς συμμετοχής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, πρόσφορες και σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης των μαθημάτων με χρήση νέων κριτηρίων με συστηματικό τρόπο, όπως ενδεικτικά, επιπλέον

υλικό μελέτης ανά εβδομάδα διδασκαλίας, video / πολυμέσα ανά εβδομάδα διδασκαλίας, ενδιάμεσες αξιολογήσεις (πρόοδος, ηλεκτρονικά τεστ), κ.ά. Παράλληλα τα μέλη ΔΕΠ, θα πρέπει να ενσωματώσουν στην εκπαιδευτική διαδικασία νέες καινοτόμες μορφές διδασκαλίας εστιασμένες στους φοιτητές και τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες και να αυξήσουν τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών με καθορισμό ενός ενοποιημένου τρόπου παράδοσης μαθημάτων υιοθετώντας κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας. Επιπρόσθετα, η παρακολούθηση εξειδικευμένων σεμιναρίων από τα μέλη ΔΕΠ, στην ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων για τη χρήση καινοτόμων πρακτικών στην τάξη, με στόχο τον εμπλουτισμό και εκσυγχρονισμό της διδακτικής μεθοδολογίας και της χρήσης νέων τεχνολογιών θα ενισχύσει στο μέγιστο βαθμό την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των φοιτητών/τριών και θα διεγείρει περαιτέρω το ενδιαφέρον τους.

Σε σχέση με τις υπάρχουσες διαδικασίες χρειάζεται να τεθεί στόχος για αύξηση του Μ.Ο. της βαθμολογίας των αξιολογήσεων και αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών στην αξιολόγηση. Επιπροσθέτως, προτείνεται η υιοθέτηση διαδικασίας κατά την οποία θα πραγματοποιείται επιπλέον αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και καταγραφή των εκπαιδευτικών προκλήσεων από τους ίδιους τους διδάσκοντες (απογραφικό μαθήματος). Τα αποτελέσματα θα συνυπολογίζονται στην εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος και θα συζητούνται συμπληρωματικά των άλλων διαδικασιών στα αρμόδια όργανα.

4.1.3. Αξιολόγηση Μαθημάτων Προηγούμενων ΠΠΣ

Το ακ. έτος 2021-2022, η ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ έκρινε ότι δεν είναι υποχρεωτική η αξιολόγηση των μαθημάτων που ανήκουν στα ΠΠΣ του ΤΕΙ Κρήτης. Παρόλα αυτά, το Τμήμα ΔΕ&Τ είναι ίσως το μοναδικό Τμήμα στο ΕΛΜΕΠΑ που συνέχισε την αξιολόγηση και των μαθημάτων των δυο παλιότερων ΠΠΣ του.

Η διαδικασία για την αξιολόγηση από τους φοιτητές / φοιτήτριες των μαθημάτων στα προηγούμενα ΠΠΣ, ήταν ανάλογη με εκείνη που αφορά το νέο ΠΠΣ. Η διαφορά έγκειται στο ότι η διαδικασία δεν έγινε μέσω της μηχανοργάνωσης του ΕΛΜΕΠΑ. Το Τμήμα δημιούργησε για κάθε ακ. εξάμηνο ειδική φόρμα στην πλατφόρμα Google Forms, την οποία οι διδάσκοντες στα μαθήματα των ΠΠΣ του ΤΕΙ Κρήτης, έστειλαν μέσω του Eclass στους φοιτητές τους για συμπλήρωση εντός του διαστήματος που είχε οριστεί για την αξιολόγηση.

Κατά το χειμερινό εξάμηνο συμπληρώθηκαν 819 ερωτηματολόγια και κατά το εαρινό 654. Το ερωτηματολόγιο παρουσιάζεται στο Παράρτημα 2. Στην ερώτηση που αφορά τη συνολική ικανοποίηση από το μάθημα, η οποία περιλάμβανε 5βάθμια κλίμακα με 5 την επιλογή «Πάρα Πολύ», ο μέσος όρος των απαντήσεων από όλα τα μαθήματα είναι 4,06 και 4,15 για το Χειμερινό και το Εαρινό ακ. εξάμηνο αντίστοιχα.

Επιπλέον ζητήματα:

- *Ποιός είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;*

Ο εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος καθορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ έχουν ωράριο που αντιστοιχεί σε τουλάχιστον (2) προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά μαθήματα την εβδομάδα (8 ώρες εβδομαδιαίως, καθώς όλα τα μαθήματα έχουν 4ωρες εβδομαδιαίες διαλέξεις). Κατά περίπτωση δίνονται νόμιμες απαλλαγές λόγω διοικητικών ή άλλων υποχρεώσεων (π.χ. απαλλαγή Προέδρου από ένα

μάθημα ανά εξάμηνο). Πέραν του συμβατικού εβδομαδιαίου φόρτου διδακτικού έργου, τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να υποστηρίξουν επιπλέον μαθήματα στα μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος ΔΕ&Τ, στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, κ.λπ.

- *Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας;*

Κατά τη διάρκεια του ακ. έτους 2021-2022 δεν υπήρχαν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας. Η ΟΜΕΑ προτείνει την άμεση υιοθέτησή τέτοιων πρακτικών.

- *Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τί ποσοστό;*

Κατά τη διάρκεια του ακ. έτους 2021-2022, η συνεισφορά υποψήφιων διδασκόντων στο διδακτικό έργο ήταν περιορισμένη. Η ΟΜΕΑ κατάγραψε μόνο δυο (2) υποψήφιους διδάκτορες που λειτούργησαν επικουρικά στο διδακτικό έργο των επιβλεπόντων καθηγητών με την προσφορά ειδικής διάλεξης στο πλαίσιο των μαθημάτων.

- *Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών;*

Στο ένα ΠΜΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ που λειτούργησε κατά το ακ. έτος 2021-2022 συμμετείχαν συνολικά έξι (6) από τα δέκα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας

4.2.1. Όσον αφορά το ΠΠΣ

Στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΠΣ, οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν κλασσικές μεθόδους διδασκαλίας, όπως διαλέξεις με χρήση του πίνακα ή/και με χρήση παρουσιάσεων με το λογισμικό PowerPoint, ανάλυση-συζήτηση, μελέτες περίπτωσης, καλεσμένους ομιλητές, κ.ά. Σε λίγα μαθήματα (π.χ. Λογιστική) γίνεται χρήση των εργαστηρίων πληροφορικής οπότε και οι φοιτητές χρησιμοποιούν εξειδικευμένα λογισμικά πακέτα μηχανογραφημένης λογιστικής.

Καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια αναβάθμισης της, εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως η εισαγωγή με πλήρη και ενιαίο τρόπο όλων των μαθημάτων στο eClass, η τοποθέτηση σε σταθερές θέσεις σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας προβολών παρουσιάσεων διαφανειών PowerPoint, η εκπαίδευση του διδακτικού προσωπικού, κ.ά.

Η επικαιροποίηση των μαθημάτων από το σύνολο των διδασκόντων πραγματοποιείται σε τακτά διαστήματα (ακόμη και ετησίως) και συνοδεύεται από σχετική τροποποίηση των βοηθητικών σημειώσεων, οι οποίες αναρτώνται στο eClass. Επίσης το Τμήμα, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους του, ανανεώνει, τροποποιεί και βελτιώνει συνολικά και σε τακτικά χρονικά διαστήματα το πρόγραμμα σπουδών του. Κρίνεται επομένως ότι η επικαιροποίηση των μαθημάτων είναι επαρκής.

Η συμμετοχή των φοιτητών στις διαλέξεις των μαθημάτων είναι μάλλον περιορισμένη, καθώς μόνο ένα σχετικά μικρό ποσοστό τους τις παρακολουθεί συστηματικά. Οι αιτίες του φαινομένου οφείλονται κατά την εκτίμηση της ΟΜΕΑ, είτε στις αδυναμίες του συστήματος εισαγωγής στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (καθώς για παράδειγμα για ένα σημαντικό ποσοστό των φοιτητών η φοίτηση στο Τμήμα δεν αποτελεί συνειδητή επιλογή), είτε στην αδυναμία, σε ορισμένες περιπτώσεις, των διδασκόντων να προσφέρουν κίνητρα για μια πιο ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών. Το Τμήμα έχει δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανάπτυξη και υλοποίηση κατάλληλων ενεργειών προκειμένου να ενθαρρυνθεί η πιο ενεργή

συμμετοχή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Για παράδειγμα, οργανώνεται μια εκδήλωση υποδοχής των πρωτοετών φοιτητών στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

Το ποσοστό των φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις το ακ. έτος 2021-2022 ανέρχεται στο 68,5% και 65,6% των εγγεγραμμένων κατά μέσο όρο το Χειμερινό και Εαρινό Εξάμηνο αντίστοιχα, όπως φαίνεται και στους ακόλουθους Πίνακες. Με βάση τα στοιχεία των ίδιων Πινάκων, το ποσοστό των φοιτητών που πέτυχαν στις εξετάσεις ανέρχεται στο 51,9% και 45,9% των συμμετεχόντων κατά μέσο όρο το Χειμερινό και Εαρινό Εξάμηνο. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν μια επιστροφή στα φυσιολογικά ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις προηγούμενων ετών, μετά από τα ανεβασμένα ποσοστά του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους στο οποίο πραγματοποιήθηκαν εξ αποστάσεως εξετάσεις λόγω της πανδημίας COVID-19. Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι στο ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχει στις εξετάσεις αλλά αποτυγχάνει, ένα σημαντικό μέρος του αφορά σε λευκές κόλλες. Σίγουρα ένα ποσοστό από τις λευκές κόλλες οφείλεται σε φοιτητές που πρέπει να δηλώσουν απλώς παρουσία στις εξετάσεις (στρατιώτες και εργαζόμενοι), σε κάθε περίπτωση όμως παρατηρείται εμφανής αδιαφορία από μικρό ποσοστό των εγγεγραμμένων φοιτητών, ειδικά κατά τα πρώτα εξάμηνα των σπουδών τους. Η αδιαφορία αυτή έχει σαν αποτέλεσμα τη σχεδόν συστηματική αποχή των εγγεγραμμένων φοιτητών από τις εξετάσεις κατά ένα μεγάλο ποσοστό, 20% περίπου.

Πίνακας 6. Συμμετοχή και Επιτυχία στις Εξετάσεις – Εξεταστική Χειμερινού Εξαμήνου (ακ. έτος 2021-2022)

Τίτλος μαθήματος	Αριθμός Φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα (ΕΛΜΕΠΑ)	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στην εξεταστική (ΕΛΜΕΠΑ)	Αριθμός Επιτυχόντων φοιτητών (ΕΛΜΕΠΑ)	Ποσοστό συμμετοχής	Ποσοστό επιτυχίας
Γενικές Αρχές Λογιστικής	330	181	77	54,8	42,5
Οικονομική Ι	276	168	45	60,9	26,8
Εισαγωγή στην Πληροφορική	280	161	151	57,5	93,8
Μαθηματικά για τη Διοίκηση Επιχειρήσεων	283	132	22	46,6	16,7
Δίκαιο Επιχειρήσεων Ι	273	178	76	65,2	42,7
Επιχειρηματικά Αγγλικά Ι	268	165	89	61,6	53,9
Οργανωσιακή Συμπεριφορά	365	291	233	79,7	80,1
Χρηματοοικονομική Διοίκηση	281	211	79	75,1	37,4
Στατιστική Επιχειρήσεων ΙΙ	307	195	25	63,5	12,8
Ανάλυση Χρημ/κών Καταστάσεων &	338	260	86	76,9	33,1

Επιχειρήσεων					
Αρχές Μάρκετινγκ	299	192	162	64,2	84,4
Εισαγωγή στην Τουριστική Βιομηχανία	82	73	41	89,0	56,2
Μεταφορές & Τουρισμός	94	88	61	93,6	69,3
Οικονομική της Τουριστικής Βιομηχανίας	71	60	7	84,5	11,7
Ανάλυση Αποφάσεων	57	39	6	68,4	15,4
Στρατηγική Επιχειρήσεων	58	54	26	93,1	48,1
Συμπεριφορά Καταναλωτή	86	82	71	95,3	86,6
Οργάνωση και Διαχείριση Εκδηλώσεων	71	62	62	87,3	100,0
Εισαγωγή στον Τουρισμό Υγείας	49	45	38	91,8	84,4
Ηγεσία & Διοίκηση Αλλαγής	23	17	16	73,9	94,1
Ηλεκτρονικό Εμπόριο & Μάρκετινγκ	3	3	3	100,0	100,0
Διοίκηση Έργου	38	29	13	76,3	44,8
Αγορές Χρήματος & Κεφαλαίου	4	3	0	75,0	0,0
Διοίκηση Τουριστικών Προορισμών	6	5	4	83,3	80,0
Τουριστική Νομοθεσία	12	8	7	66,7	87,5
Ανάπτυξη, Διαχείριση και Προώθηση Καινοτομίας	17	17	11	100,0	64,7
Ψηφιακό Μάρκετινγκ στον Τουρισμό	3	3	3	100,0	100,0

Σημείωση: Τα μαθήματα με λίγους εγγεγραμμένους είναι μαθήματα που παρακολούθησαν φοιτητές από ένταξη από τα παλιά ΠΠΣ ή/και φοιτητές/-τριες από κατατακτήριες.

Πίνακας 7. Συμμετοχή και Επιτυχία στις Εξετάσεις – Εξεταστική Εαρινού Εξαμήνου (ακ. έτος 2021-2022)

Τίτλος μαθήματος	Αριθμός Φοιτητών που δήλωσαν το μάθημα (ΕΛΜΕΠΑ)	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στην εξεταστική (ΕΛΜΕΠΑ)	Αριθμός Επιτυχόντων φοιτητών (ΕΛΜΕΠΑ)	Ποσοστό συμμετοχής	Ποσοστό επιτυχίας
Οικονομική ΙΙ	246	140	13	56,9	9,3
Στατιστική Επιχειρήσεων Ι	215	121	52	56,3	43,0
Χρηματοοικονομική Λογιστική	324	181	45	55,9	24,9
Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων	270	155	88	57,4	56,8
Οικονομική Γεωγραφία	227	141	62	62,1	44,0
Επιχειρηματικά Αγγλικά ΙΙ	205	119	63	58,0	52,9
Διαχείριση Ανθρώπινων Πόρων	305	216	128	70,8	59,3
Επιχειρησιακή Έρευνα	338	189	28	55,9	14,8
Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία	266	266	144	100,0	54,1
Διοικητική Λογιστική	236	127	60	53,8	47,2
Μεθοδολογία Έρευνας	275	201	71	73,1	35,3
Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων	85	62	26	72,9	41,9
Μάρκετινγκ Υψηλών Τουρισμού	74	46	27	62,2	58,7
Επικοινωνία στις Σύγχρονες Επιχειρήσεις	120	97	48	80,8	49,5
Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας	52	22	6	42,3	27,3
Διοικητική Δεοντολογία & Πρακτική	64	49	36	76,6	73,5
Διαχείριση Κρίσεων	12	3	3	25,0	100,0
Δίκαιο Επιχειρήσεων ΙΙ	43	36	25	83,7	69,4
Διαχείριση Ποιότητας στον Τουρισμό	78	62	59	79,5	95,2
Αστική Ανάπτυξη	10	7	7	70,0	100,0
Στρατηγικές Προβολής & Επικοινωνίας	20	11	11	55,0	100,0
Κανάλια Διανομής στον Τουρισμό	18	16	15	88,9	93,8
Διαχείριση Ταυτότητας (Branding) για Προορισμούς και Τουριστικές Επιχειρήσεις	59	56	45	94,9	80,4

Διαεπιχειρηματικό (B2B) Μάρκετινγκ	9	6	6	66,7	100,0
Επιχειρηματική Αναλυτική	5	2	1	40,0	50,0

Σημείωση: Τα μαθήματα με λίγους εγγεγραμμένους είναι μαθήματα που παρακολούθησαν φοιτητές από ένταξη από τα παλιά ΠΠΣ ή/και φοιτητές/-τριες από κατατακτήριες.

Επιπλέον ζητήματα

- Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;
Κατά το ακ. έτος 2021-2022, οι φοιτητές στο ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ βρισκόταν κατά μέγιστο στο 6^ο εξάμηνο των σπουδών τους. Επομένως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την συγκεκριμένη ερώτηση.
- Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;
Κατά το ακ. έτος 2021-2022, οι φοιτητές στο ΠΠΣ του Τμήματος ΔΕ&Τ βρισκόταν κατά μέγιστο στο 6^ο εξάμηνο των σπουδών τους. Επομένως δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την συγκεκριμένη ερώτηση.

4.2.2. Όσον αφορά τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Όπως και στο προπτυχιακό επίπεδο, στο σύνολο των μαθημάτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών οι διδάσκοντες χρησιμοποιούν κλασικές μεθόδους διδασκαλίας, όπως διαλέξεις με χρήση του πίνακα ή/και με χρήση παρουσιάσεων με το λογισμικό PowerPoint, ανάλυση-συζήτηση, μελέτες περίπτωσης, καλεσμένους ομιλητές, κ.ά. Επιπλέον, οι μελέτες περίπτωσης και η συζήτηση πραγματικών προβλημάτων των φοιτητών από την εργασιακή τους πορεία, θεωρείται κρίσιμης σημασίας.

Η επικαιροποίηση των μαθημάτων από το σύνολο των διδασκόντων πραγματοποιείται ετησίως και συνοδεύεται από σχετική τροποποίηση των βοηθητικών σημειώσεων, οι οποίες αναρτώνται στο eClass.

Η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στις διαλέξεις των μαθημάτων είναι ικανοποιητική, καθώς οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να επιλέξουν είτε να συμμετέχουν δια ζώσης στις διαλέξεις τους, είτε να τα παρακολουθούν από απόσταση. Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στη διδασκαλία των μαθημάτων εκτιμάται στο 70-80% σε κάθε διάλεξη.

4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου

Οι μαθησιακοί στόχοι κάθε μαθήματος και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα αναλύονται από τον διδάσκοντα / τη διδάσκουσα στο 1^ο μάθημα στην αρχή του ακαδημαϊκού εξαμήνου, ενώ περιγράφονται αναλυτικά στο Περίγραμμα του Μαθήματος που βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στη σελίδα του μαθήματος στο eClass. Στην πράξη, δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων, εκτός από τη διαδικασία των εξετάσεων. Ο κάθε διδάσκων / διδάσκουσα βέβαια, έχει την δυνατότητα μέσω της εβδομαδιαίας επαφής με τους φοιτητές να εξαγει ασφαλή συμπεράσματα.

Η διδακτέα ύλη των μαθημάτων γνωστοποιείται στους φοιτητές στην αρχή κάθε εξαμήνου. Είναι αναλυτικά καταγεγραμμένη στη σελίδα κάθε μαθήματος στο eClass και στον οδηγό σπουδών του Τμήματος. Η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων αναρτάται από την πλειονότητα

των μελών ΔΕΠ και του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού έναν περίπου μήνα πριν την εξεταστική περίοδο στη σελίδα του κάθε μαθήματος στο eClass.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται πάντοτε με ακρίβεια, εκτός από τις περιόδους των επίσημων αργιών ή έκτακτων καταστάσεων. Σε περίπτωση δικαιολογημένης απουσίας του διδάσκοντα, για παράδειγμα τη συμμετοχή του σε συνέδρια ή επισκέψεις διδασκαλίας κ.ά., προγραμματίζεται ανελλιπώς η αναπλήρωση των διαλέξεων, πάντοτε σε συνεννόηση με τους φοιτητές. Για την οργάνωση και τη δομή του ωρολογίου προγράμματος των μαθημάτων έχει καταβληθεί και καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, έτσι ώστε το πρόγραμμα να είναι κατά το δυνατόν ορθολογικό.

4.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα

Για όλα τα μαθήματα του Τμήματος έχει υποδειχθεί σχετική βιβλιογραφία, για την οποία ενημερώνονται οι φοιτητές και από τη σελίδα του μαθήματος στο eClass και από τον διδάσκοντα στο 1^ο εισαγωγικό μάθημα του εξαμήνου. Τα προτεινόμενα βιβλία ανά μάθημα παρουσιάζονται στο σύστημα «ΕΥΔΟΞΟΣ». Οι διδάσκοντες έχουν τη δυνατότητα μια με δυο φορές το έτος να ανανεώνουν / εμπλουτίζουν τη λίστα των συγγραμμάτων στο σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ με τη βοήθεια και τις οδηγίες της Γραμματείας του Τμήματος ΔΕ&Τ.

Παράλληλα, με βάση το σύστημα πολλαπλής βιβλιογραφίας, οι φοιτητές μπορούν να δανειστούν από τη βιβλιοθήκη του ΕΛΜΕΠΑ και άλλα βοηθήματα σχετικά με το κάθε μάθημα. Σε πολλά μαθήματα διανέμονται επιπλέον και ειδικές σημειώσεις (συνήθως σε ηλεκτρονική μορφή), τις οποίες έχει δημιουργήσει ο διδάσκων και οι οποίες βρίσκονται στη σελίδα του μαθήματος στο eClass. Οι σημειώσεις αυτές καλύπτουν μέρος της ύλης το οποίο δεν περιέχεται στο κύριο βιβλίο και όλες τις σύγχρονες εξελίξεις σε σχετικά με το μάθημα θεματικά πεδία. Η κατά περίπτωση επικαιροποίηση των βοηθημάτων αφορά είτε αλλαγή του διατιθέμενου δωρεάν ή δανειστικού βοηθήματος ή τροποποίηση-ετοιμασία των βοηθητικών σημειώσεων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το ακ. έτος 2019-2020 λόγω των μέτρων κατά της εξάπλωσης του COVID-19, αυξήθηκε σε εκθετικό βαθμό η χρήση ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού, όπως τα videos και οι πηγές από το διαδίκτυο.

4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές

Συνοπτικά παρουσιάζονται οι εκπαιδευτικές υποδομές του Τμήματος ΔΕ& Τ κατά το ακ. έτος 2021-2022 σε αμφιθέατρα, χώρους εργαστήριων και εξοπλισμό.

Πίνακας 8: Υποδομές Τμήματος ΔΕ&Τ

Διαθέσιμες Αίθουσες	Χωρητικότητα	Εξοπλισμός	Χρήση
Αμφιθέατρο Γ	200 θέσεις	Εξοπλισμός για τήλε-εκπαίδευση Πίνακας	Διδασκαλία πολυπληθών μαθημάτων
Αμφιθέατρο Δ	200 θέσεις	Εξοπλισμός για τήλε-εκπαίδευση Πίνακας	Διδασκαλία πολυπληθών μαθημάτων
Αίθουσα 201	85 θέσεις	Κάμερα , Video Προβολέας Πίνακας	Διδασκαλία σχετικά ολιγομελών μαθημάτων
Αίθουσα 202	85 θέσεις	Κάμερα , Video Προβολέας Πίνακας	Διδασκαλία σχετικά ολιγομελών μαθημάτων
Αίθουσα 104	35 θέσεις	Πίνακας	Διδασκαλία σχετικά

			ολιγομελών μαθημάτων
Αίθουσα 1	35 θέσεις	Πίνακας	Σε διαδικασία ριζικής ανακαίνισης και τεχνολογικής αναβάθμισης
Αίθουσα 3	80 θέσεις	Πίνακας– Video Προβολέας	Σε διαδικασία ριζικής ανακαίνισης και τεχνολογικής αναβάθμισης
Αίθουσα 4	80 θέσεις	Πίνακας– Video Προβολέας	Σε διαδικασία ριζικής ανακαίνισης και τεχνολογικής αναβάθμισης

Οι αίθουσες διδασκαλίας (104, 201, 202) βρίσκονται σε σχετικά νεόδμητο κτίριο και χαρακτηρίζονται από καλή ποιότητα και καταλληλότητα για εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Εκτός από τις αίθουσες στο Τμήμα υπάρχουν σήμερα διαθέσιμοι δυο (2) χώροι εργαστηριακών μαθημάτων για τα οποία η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή είναι απαραίτητη. Κάθε εργαστήριο διαθέτει 25 θέσεις εργασίας. Να σημειωθεί ότι το Τμήμα διαθέτει και δυο (2) πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια που αφορούσαν την διεξαγωγή εργαστηριακών μαθημάτων στο αντικείμενο του επισιτισμού και του F&B management. Ο εξοπλισμός των εργαστηρίων αυτών είναι δυνητικά αξιοποιήσιμος από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ) του ΕΛΜΕΠΑ.

Η Γραμματεία του Τμήματος στεγάζεται στο κτίριο της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Διοίκησης στην Πανεπιστημιούπολη του Ηρακλείου, σε ένα πρόσφατα ανακαινισμένο και λειτουργικό γραφείο με επάρκεια αποθηκευτικών χώρων. Τα γραφεία των μελών ΔΕΠ βρίσκονται στον 1^ο όροφο του ίδιου κτιρίου.

Επιπλέον, τα δυο ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος διαθέτουν διακριτούς χώρους με σύγχρονο εξοπλισμό και χρησιμοποιούνται από τους συνεργαζόμενους φοιτητές ή για άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες του Τμήματος.

Προτείνεται το Τμήμα να ενισχύσει στο μέτρο του δυνατού τον εξοπλισμό που αφορά μέσα όπως διαδραστικοί πίνακες, overhead projectors, κάμερες προβολής, ανανέωση επίπλωσης αιθουσών, κ.λπ.

4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) κρίνεται αρκετά ικανοποιητική και σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με το παρελθόν. Οι εφαρμογές των ΤΠΕ υποστηρίζουν πλήρως βασικές λειτουργίες του Τμήματος ΔΕ&Τ. Βασικές εφαρμογές που χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι:

(α) Ασύγχρονη τηλεκαίδευση:

Το ΕΛΜΕΠΑ χρησιμοποιεί την πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαίδευσης ανοιχτού κώδικα Open eClass για την υποστήριξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων. Πρόκειται για λογισμικό διαχείρισης μαθημάτων και μάθησης που έχει δημιουργηθεί από το «Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο» (GUNET).

Στην πλατφόρμα αυτή (<https://eclass.hmu.gr>) έχουν δημιουργηθεί ιστοσελίδες για σχεδόν όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Όλοι οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα εγγραφής ως χρήστες στις ιστοσελίδες των μαθημάτων, που έχουν δηλώσει την αρχή του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Έτσι τους δίνεται η δυνατότητα να λαμβάνουν στο προσωπικό τους email όλες τις ανακοινώσεις που αναρτά ο διδάσκων του μαθήματος. Μπορούν επίσης με την on line είσοδο τους στην ιστοσελίδα του μαθήματος να έχουν

πρόσβαση στις ασκήσεις που αναρτά ο διδάσκων στο φάκελο «Ασκήσεις» για την υποστήριξη της διδασκαλίας του μαθήματος. Επιπλέον έχουν τη δυνατότητα να αποθηκεύσουν στον προσωπικό τους Η/Υ κάθε είδους αρχείο που αναρτά ο διδάσκων στο φάκελο «Εγγραφα», όπως σημειώσεις διδασκαλίας, ερωτήσεις και απαντήσεις της διδακτέας ύλης, πιθανά θέματα εξετάσεων, βιβλιογραφία, κ.λπ. Έχουν τη δυνατότητα επίσης να αναρτούν στο φάκελο «Εργασίες», τις εργασίες που τους αναθέτει ο διδάσκων στο πλαίσιο της αξιολόγησης τους στο μάθημα. Μπορούν επίσης για κάθε σχετικό θέμα που τους απασχολεί εκτός της αίθουσας διδασκαλίας του μαθήματος, να το αναρτούν ως κείμενο στο φάκελο «Συζητήσεις», και με αυτό τον τρόπο να έχουν on-line απάντηση ή σχόλια γενικώς από τον διδάσκοντα.

Σημειώνεται ότι κατά το ακ. έτος 2021-2022 η χρήση του eClass ήταν καθολική από όλους τους διδάσκοντες, ενώ για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν εκτενώς οι περισσότερες δυνατότητες του eClass (test αυτοαξιολόγησης, ημερολόγιο, ιστολόγιο, κ.λπ.). Στο πλαίσιο αυτό, η ΟΜΕΑ έδωσε οδηγίες τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στους φοιτητές για την ορθή χρήση του eClass, ενώ διεξήχθη και εσωτερικό σεμινάριο για τη χρήση του eClass στην εξεταστική περίοδο.

(β) On line εγγραφές – δηλώσεις μαθημάτων:

Στην πλατφόρμα γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος (<https://students.hmu.gr>), που αποτελεί τμήμα της ενιαίας σχετικής πλατφόρμας του Ιδρύματος, οι φοιτητές μπορούν να κάνουν την αρχική τους εγγραφή στο Τμήμα, και στη συνέχεια να ανανεώνουν την εγγραφή τους ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο και παράλληλα να δηλώνουν-επιλέγουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν. Με αυτή τη διαδικασία δημιουργείται αυτόματα το βαθμολόγιο των φοιτητών ανά μάθημα, καθώς επίσης και η λίστα των φοιτητών που έχουν δικαίωμα να πάρουν μέρος στη γραπτή εξέταση του μαθήματος στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

(γ) On-line καταχώρηση βαθμολογίας μαθημάτων:

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, εφαρμόστηκε στο Τμήμα ΔΕ&Τ, όπως και σε όλα τα ακαδημαϊκά τμήματα του ΕΛΜΕΠΑ, το σύστημα καταχώρισης της βαθμολογίας των γραπτών εξετάσεων των φοιτητών της εταιρείας Universis (<https://teachers.hmu.gr>), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο σύστημα της εταιρείας Cardisoft (<https://faculty.teicrete.gr/>) που χρησιμοποιούνταν έως το ακ. έτος 2019-2020.

Με βάση αυτό το σύστημα, οι διδάσκοντες καταχωρούν on-line τη βαθμολογία σε σχετικό υπολογιστικό φύλλο ανά μάθημα, και με την ολοκλήρωση της καταχώρισης των βαθμών οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στο σύστημα για να ενημερωθούν για τη βαθμολογία τους. Με αυτό τον τρόπο, η καταχώριση της βαθμολογίας των γραπτών εξετάσεων ελέγχεται απόλυτα από τους διδάσκοντες, αποφεύγονται τα πιθανά λάθη στην καταχώριση της βαθμολογίας από τη γραμματεία με τον προηγούμενο συμβατικό τρόπο, και ελαχιστοποιείται πάρα πολύ ο χρόνος ενημέρωσης των φοιτητών για την πρόοδο τους στις εξετάσεις.

(δ) Ιστοσελίδα του Τμήματος:

Η ιστοσελίδα του Τμήματος αναβαθμίστηκε το 2020 και έγινε πολύ φιλική στο χρήστη σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια (<https://bat.hmu.gr>). Στην ιστοσελίδα αυτή με εύκολο και γρήγορο τρόπο, ο επισκέπτης της, είτε φοιτητής, είτε διδάσκων, είτε ο κάθε ενδιαφερόμενος, μπορεί να ενημερωθεί για τις ανακοινώσεις που εκδίδονται από τα όργανα του Τμήματος, να έχει πλήρη ενημέρωση για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Τμήματος, για τα προγράμματα σπουδών, για τους σε ισχύ κανονισμούς (πρακτικής άσκησης, πτυχιακών εργασιών), για το ερευνητικό του έργο, για την προσφορά του στην κοινωνία και τον πολιτισμό, και για όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχει σε φοιτητές και διδάσκοντες, παρέχοντας τους πρόσβαση σε αυτές.

Η ΟΜΕΑ προτείνει τη συνεχή εκπαίδευση του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος σε νέες τεχνολογίες που έχουν σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και τις ευρύτερες λειτουργίες του Τμήματος. Επίσης προτείνεται να ενεργοποιηθούν cloud πλατφόρμες όπως το Google Drive για τη δημιουργία κοινής περιοχής για το προσωπικό του Τμήματος, η οποία θα περιλαμβάνει όλη την απαραίτητη τεκμηρίωση για τα δρώμενα στο Τμήμα.

4.7. Αναλογία-Συνεργασία διδασκόντων/διδασκομένων

Στα μαθήματα όλων των ΠΠΣ (δύο παλαιών από το ΤΕΙ Κρήτης και το νέο ΠΠΣ του ΕΛΜΕΠΑ) η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων δεν είναι ικανοποιητική. Με βάση τα στοιχεία των Πινάκων 2 και 3 της παρούσας έκθεσης, η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων το ακ. έτος 2021-2022 είναι 1 μέλος ΔΕΠ προς 306 φοιτητές (με βάση τους εγγεγραμμένους φοιτητές), και μειώνεται στο 1 καθηγητής προς 122 φοιτητές αν ληφθούν υπόψη και οι Διδάσκοντες με σύμβαση / εξωτερικοί.

Η συνεργασία των διδασκόντων με τους φοιτητές κρίνεται στις περισσότερες περιπτώσεις πολύ καλή έως άριστη. Οι διδάσκοντες υποδέχονται τους φοιτητές όχι μόνο σε προκαθορισμένες ώρες, αλλά και όποτε κριθεί απαραίτητο. Ως προκαθορισμένες ώρες νοούνται οι ώρες γραφείου που αφορούν τουλάχιστον 2 ώρες την εβδομάδα σε συγκεκριμένες ημέρες και ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Επιπλέον, συμπεράσματα για τη συνέπεια των διδασκόντων στις ώρες συνεργασίας τους με τους φοιτητές όσο και στο κατά πόσο είναι προσιτοί, συνάγονται και από τις απαντήσεις των φοιτητών στα σχετικά ερωτήματα της αξιολόγησης.

4.8. Βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα

Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα στη διαμόρφωση του ΠΠΣ πραγματοποιείται με πολλούς τρόπους, όπως: α) η ένταξη μεθοδολογικών μαθημάτων τα οποία εξοικειώνουν τους φοιτητές με την ερευνητική διαδικασία, καθώς και η συμπερίληψη συγκεκριμένων σχετικών διδακτικών εννοιών σε επιμέρους μαθήματα, β) η εκπόνηση συμπληρωματικών εργασιών στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων, που στόχο έχουν να εντρυφήσουν οι φοιτητές στην ερευνητική διαδικασία, γ) η δυνατότητα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας ως μαθήματος επιλογής κατά τα τελευταία έτη σπουδών, η οποία έχει ερευνητικό χαρακτήρα και εποπτεύεται από μέλη ΔΕΠ, δ) η συμμετοχή των προπτυχιακών φοιτητών στα ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος και στα ερευνητικά προγράμματα των μελών ΔΕΠ, ε) η συχνή πρόσκληση ερευνητών και ακαδημαϊκών δασκάλων από άλλα ιδρύματα της χώρας και του εξωτερικού για να δώσουν διαλέξεις στο πλαίσιο προπτυχιακών μαθημάτων, στ) η διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων, στις οποίες οι προπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν συστηματικά.

Η εμπειρία και δραστηριοποίηση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος μέσω της συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα, σε επιστημονικές ενώσεις και σε οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές συνεδρίων συμβάλλει επίσης στην προσαρμογή του ΠΠΣ στις σύγχρονες διδακτικές πρακτικές και επιστημονικές εξελίξεις, καθώς και στον διαρκή εμπλουτισμό της ύλης των μαθημάτων, ώστε αυτή να συμβαδίζει με την διεθνή έρευνα και διδακτική πρακτική.

Την τελευταία πενταετία, φοιτητές του Τμήματος ΔΕ&Τ, έχουν λάβει μέρος σε μια σειρά από δράσεις, όπως:

- Θερινά σχολεία (σε Κρήτη και Βαυαρία) σε συνεργασία με το OTH Regensburg

- Ερευνητικές δράσεις με σκοπό την δημιουργία μιας διακριτής ταυτότητας προορισμού για τον Δήμο Ηρακλείου
- Ερευνητικά προγράμματα με σημαντικές τοπικές επιχειρήσεις (επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, οινοπαραγωγικά δίκτυα κτλ)
- Συμμετοχές μέσω παρουσιάσεων σε συνέδρια και ημερίδες
- Μικρά ερευνητικά προγράμματα με χρηματοδότηση του ΤΕΙ Κρήτης / ΕΛΜΕΠΑ
- Διοργάνωση συνεδρίων του Τμήματος

4.9. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών.

Το Τμήμα ΔΕ&Τ δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές του να παρακολουθήσουν μαθήματα σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού (καταρχήν εντός ΕΕ, σε επόμενη φάση και εκτός ΕΕ) μέσω του προγράμματος διεθνούς κινητικότητας ERASMUS+. Το Τμήμα ΔΕ&Τ είναι αρκετά ενεργό αναφορικά με την αποστολή εξερχομένων φοιτητών στο εξωτερικό μέσω του προγράμματος ανταλλαγών ERASMUS+. Για το ακαδημαϊκό έτος 2021 – 2022, το Τμήμα ΔΕ&Τ είχε συνάψει 50 διεθνείς συμφωνίες με αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού. Η διάρκεια της παραμονής (και των σπουδών) των φοιτητών του τμήματος σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού μπορεί να διαρκέσει από τρεις (3) έως δώδεκα (12) μήνες.

Στους πίνακες που ακολουθούν περιγράφονται λεπτομερώς οι εισερχόμενοι και εξερχόμενοι φοιτητές – καθηγητές στο και από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού για τα έτη 2018 – 2021, βάσει στοιχείων του γραφείου Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου.

Πίνακας 9: Πλήθος εισερχόμενων μέσω προγράμματος ERASMUS

	2018 – 19	2019 – 20	2020 - 21	2021 – 22
Φοιτητές	19	21	22	20
Καθηγητές	13	4	5	4

Πίνακας 10: Πλήθος εξερχομένων μέσω προγράμματος ERASMUS

	2018 – 19	2019 – 20	2020 - 21	2021 – 22
Φοιτητές	13	16	25	9
Καθηγητές	2	4	0	0

Με την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς ακαδημαϊκών διδακτικών μονάδων (ECTS) διασφαλίζεται η πλήρης ακαδημαϊκή αναγνώριση μαθημάτων στα οποία οι φοιτητές εξετάστηκαν επιτυχώς στα ιδρύματα υποδοχής και τα οποία αντιστοιχούν πλήρως στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος ΔΕ&Τ. Οι φοιτητές του Τμήματος ΔΕ&Τ θα πρέπει να βρίσκονται σε επικοινωνία με τον υπεύθυνο ERASMUS+ του Τμήματος πριν την αναχώρησή τους, σχετικά με τα μαθήματα και τις διδακτικές μονάδες που πρόκειται να τους αναγνωριστούν με την επιτυχή ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου στο πανεπιστήμιο της επιλογής τους στο εξωτερικό.

COYNTRY	UNIVERSITY
Belgium	VIVES University Of Applied Sciences
Belgium/Antwerpen	Thomas More University of Applied Sciences
Belgium/Liege	Haute Ecole De La Province De Liege
Bulgaria/Plovdiv	Agricultural University -Plovdiv

Bulgaria/Sofia	Technical University-Sofia
Croatia/Brod	College of Slavonski Brod
Cyprus /Pafos	Neapolis University Pafos
Cyprus/Nicosia	University of Nicosia
Cyprus/Nicosia	Frederick University
Cyprus/Nicosia	University of Cyprus
Cyprus/Nicosia	European University
Cyprus/Nicosia	Higher Hotel Institute of Cyprus
Czech/Pilzen	University of West Bohemia
Czech/Brno	Mendel University in Brno
Czech/Liberec	Technical University of Liberec
Czech/Prague	Czech University of Life Sciences Prague
Denmark	VIA University College
Finland/Tampere	Tampere University of Applied Sciences (TAMK)
France/Anjou	"ESAIP" Graduate School of Engineering
France/Rennes	Universite de Rennes 1
Germany/Ansbach	Ansbach University of Applied Sciences
Germany/Berlin	Berlin University of Applied Sciences
Germany/Esslingen	Hochschule Esslingen University of Applied Sciences
Germany/Mannheim	Hochschule der Wirtschaft fur Management
Germany/Mannheim	Hochschule Worms University of Applied Sciences
Germany/Regensburg	OTH Regensburg
Hungary/Budapest	Dennis Gabor College
Ireland	University of Limerick
Latvia/Riga	University of Latvia
Lithuania	Panevezio kolegija/Panevezys/university of Applied Science
Lithuania	Vilnius Gediminas Technical University
Poland/Warsaw	Military University of Technology
Poland/Katowice	University Of Economics in Katowice
Poland/Lodz	University of Lodz
Poland/Nysa	University of Applied Sciences in Nysa
Poland/Radom	Radom Academy of Economics
Portugal/Beja	Instituto Politecnico De Beja
Portugal/Coimbra	Instituto Politecnico de Coimbra
Portugal/Lisbon	Universidade Lusofna de Humanidades e Tecknologias (ULHT)
Portugal/Porto	School of Management and Technology (Escola Superior de Tecnologia e Gestao) ESTG
Romania/Bucharest	Spiru Haret University
Romania/Bucharest	University of Bucharest
Romania/Pitesti	University of Pitetsi
Romania/Sibiu	Lucian Blaga University of Sibiu
Romania/Suceava	Stefan Cel Mare University Suceava
Spain/Castilla-La Mancha	University of Castilla- La Mancha
Spain/Granada	University of Granada
Sweden/Falun	Dalarna University
Turkey/Usak	Usak University
Turkey/Istanbul	Istanbul Medeniyet University

Απαραίτητες προϋποθέσεις για να μπορούν οι φοιτητές του Τμήματος ΔΕ&Τ να κάνουν την αίτηση τους στο πρόγραμμα ERASMUS+ είναι αθροιστικά να:

- Έχουν εγγραφεί τουλάχιστον στο 5^ο εξάμηνο σπουδών τους στο ΕΛΜΕΠΑ
- Έχουν αποδεδειγμένη γλωσσική επάρκεια τουλάχιστον στο επίπεδο που απαιτείται από το ίδρυμα υποδοχής (τουλάχιστον Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας B2)
- Μετά από συνεννόηση με τον ακαδημαϊκό συντονιστή, ο ενδιαφερόμενος φοιτητής να γνωρίζει τα μαθήματα που θα παρακολουθήσει στο ίδρυμα υποδοχής και με ποια μαθήματα αντιστοιχούν στο ΠΠΣ του Τμήματος.
- Έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία το 50% του συνόλου των υποχρεωτικών μαθημάτων του ΠΠΣ του Τμήματος (εξαιρουμένων των μαθημάτων της ξένης γλώσσας).

Για το ακ. έτος 2021-2022, ακαδημαϊκός συντονιστής του Προγράμματος ERASMUS+ για το Τμήμα ΔΕ&Τ ήταν ο Επίκουρος Καθηγητής Νικόλαος Τριχάς.

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος

Το Τμήμα ΔΕ&Τ ενθαρρύνει και διευκολύνει πρωτοβουλίες ατομικής και συλλογικής ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ, των ερευνητών και του έκτακτου διδακτικού προσωπικού στο πλαίσιο της προσωπικής τους στρατηγικής ανάπτυξης της επιστημονικής και ερευνητικής τους δράσης.

Τα πεδία επιστημονικών ενδιαφερόντων στα αντικείμενα της Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού είναι πολλά και το Τμήμα ΔΕ&Τ παροτρύνει τα μέλη του να διεξάγουν έρευνα σε πεδία που σχετίζονται με τους στρατηγικούς του στόχους (π.χ. διαρκής σύνδεση με την τοπική αγορά και κοινωνία) και με τα γνωστικά αντικείμενα του ΠΠΣ και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει ως κεντρικό στόχο τη σύνδεση της διεξαγόμενης έρευνας με τα προγράμματα σπουδών. Προς αυτή την κατεύθυνση, η διοίκηση και τα δυο θεσμοθετημένα ερευνητικά εργαστήρια του Τμήματος ΔΕ&Τ προσπαθούν να διευκολύνουν τις ερευνητικές συνεργασίες και προσπάθειες των μελών ΔΕΠ με την χρηματοδότηση δαπανών (π.χ. συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια), τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά έργα με τους συνεργαζόμενους φορείς, την απόκτηση πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων, τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού που διαθέτουν τα θεσμοθετημένα εργαστήρια, κ.ά.

Στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού λειτουργούν δύο θεσμοθετημένα εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας (TenLab) ([ΦΕΚ 1030/Β'/26-03-2020](#))
2. Εργαστήριο Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου (OramaLab) ([ΦΕΚ 2320/Β'/02-06-2021](#))

Σκοπός των δύο εργαστηρίων είναι να αναπτύξουν και να προάγουν το ακαδημαϊκό πλαίσιο (έρευνα, συμβουλευτική και εκπαίδευση) στους τομείς του Τουρισμού, του Πολιτισμού, της Επιχειρηματικότητας, του Διοικητικού Ελέγχου και της Περιφερειακής Ανάπτυξης κάτω από την προσέγγιση της Οικονομικής και Διοικητικής Επιστήμης, και παράλληλα να προωθήσουν τα αποτελέσματά τους ώστε να αξιοποιηθούν από όλους τους εμπλεκόμενους – ενδιαφερόμενους σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μέχρι σήμερα, τα μέλη των δύο εργαστηρίων έχουν παράξει αξιόλογο και αναγνωρισμένο ερευνητικό έργο.

Επιπλέον ζητήματα

- *Υπάρχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική του Τμήματος; Πώς παρακολουθείται η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;*
Προτείνεται να δημιουργηθεί άμεσα ερευνητική πολιτική του Τμήματος με βάση πρότυπα άλλων Τμημάτων συναφών αντικειμένων
- *Πώς δημοσιοποιείται ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;*
Ο απολογισμός του ερευνητικού έργου γίνεται απολογιστικά στο τέλος του έτους για τις ανάγκες των μηχανισμών ποιότητας, όπως η παρούσα Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

- *Παρέχονται κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας; Ποια είναι αυτά;*
Το Τμήμα ΔΕ&Τ προσπαθεί να διευκολύνει ερευνητικές συνεργασίες και προσπάθειες των μελών ΔΕΠ με την χρηματοδότηση δαπανών που σχετίζονται με κόστη δημοσιεύσεων και συμμετοχής σε συνέδρια.
- *Πώς ενημερώνεται το ακαδημαϊκό προσωπικό για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας;*
Το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος ΔΕ&Τ ενημερώνεται για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας μέσω της μαζικής αλληλογραφίας από τις υπηρεσίες του ΕΛΜΕΠΑ, από μεμονωμένα μηνύματα των μελών ΔΕΠ προς τους συναδέλφους, από τις συναντήσεις συντονισμού των μελών ΔΕΠ των θεσμοθετημένων εργαστηρίων, κ.ά.
- *Πώς υποστηρίζεται η ερευνητική διαδικασία;*
Υποστηρίζεται από τις διαδικασίες και τις δυνατότητες των θεσμοθετημένων εργαστηρίων του Τμήματος.
- *Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας;*
Κατά τη διάρκεια των ακ. ετών 2020-2021 και 2021-2022 υπήρξαν δύο υποτροφίες μεταδιδακτορικής έρευνας σε διακεκριμένους ερευνητές, μέσω προγράμματος χρηματοδότησης της έρευνας που δημιούργησε το ΕΛΜΕΠΑ.

5.2. Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα του Τμήματος

Η πλούσια ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού αποδεικνύεται και από τα υφιστάμενα και τρέχοντα χρηματοδοτούμενα έργα/προγράμματα με επιστημονικά υπεύθυνους μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Τα έργα αυτά έχουν ερευνητικό και αναπτυξιακό χαρακτήρα και χρηματοδοτούνται από εθνικούς (π.χ. ΕΣΠΑ), περιφερειακούς και τοπικούς (π.χ. Περιφέρεια Κρήτης, Δήμος Ηρακλείου, Επιμελητήριο Ηρακλείου) αλλά και ιδιωτικούς πόρους (π.χ. Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου, Χαλκιάδακης ΑΕ), ενώ μέσω των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του με δίδακτρα, το Τμήμα έχει ένα σταθερό ετήσιο έσοδο για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του.

Χρηματοδοτούμενα προγράμματα με επιστημονικά υπεύθυνους μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού

- «Στα ίχνη των περιηγητών – Travelogue with Augmented Cultural and Cotemporary Experience» στο πλαίσιο του «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΕΣΠΑ 2014-2020), με επιστημονικά υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή Μάρκο Κουργιαντάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 99.805,90 Ευρώ.
- «Δημιουργία – Υποστήριξη Παρατηρητηρίου Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης» το οποίο χρηματοδοτείται από την Περιφέρεια Κρήτης στο πλαίσιο υλοποίησης Προγραμματικής Σύμβασης με το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Αλέξανδρο Αποστολάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 100.000,00 Ευρώ.
- «Καταγραφή γαστρονομικών πόρων Δήμου Ηρακλείου και σχεδιασμός γαστρονομικού τουριστικού προϊόντος για το Ηράκλειο», του ομότιτλου Κ.Α. 15-6117.030, με αρν: 73200000-4 «Υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε θέματα

έρευνας και ανάπτυξης» το οποίο χρηματοδοτείται από τον Δήμο Ηρακλείου, με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 23.560,00 Ευρώ.

- «Εκπόνηση Σχεδίου Ψηφιακού Μάρκετινγκ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου για της Επισκέπτες Κρουαζιέρας» το οποίο χρηματοδοτείται από τον ΟΛΗ, με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 17.980,00 Ευρώ.
- «Συνεργασία με την ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Α.Ε. για Έρευνα Ικανοποίησης Προσωπικού 2021 και Συμβουλευτική Αναδιοργάνωσης» με επιστημονικά υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή Μάρκο Κουργιαντάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 10.000,00 Ευρώ.
- «Χαλκιάδακας Α.Ε. – Πρόγραμμα για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη», με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 400,00 Ευρώ.
- «Προοπτικές της απασχόλησης την επόμενη πενταετία στην Περιφέρεια Κρήτης», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Ξανθό Γεώργιο και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 9.920,00 Ευρώ.
- «Ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια στελεχών και εργαζομένων τουρισμού: Σχεδιασμός και υλοποίηση σεμιναρίου στην εταιρία Mirum στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 2.400,00 Ευρώ.
- «Ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια στελεχών και εργαζομένων τουρισμού: Σχεδιασμός και υλοποίηση σεμιναρίου στην εταιρία The Island Concept στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 2.400,00 Ευρώ.
- «Προμήθεια συμπληρωματικού εξοπλισμού Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων», στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (Π.Ε.Π.) Κρήτης 2000-2006, με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Δημήτριο Μιχαηλίδη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 135.000,00 Ευρώ.
- «Αξιολόγηση και διαμόρφωση του υπάρχοντος προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Κρήτης. Στάσεις και αντιλήψεις φοιτητών, καθηγητών, επιχειρηματιών και στελεχών επιχειρήσεων», στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Εκπαίδευση και την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΠΕΑΕΚ 2000-2006), με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Δημήτριο Μιχαηλίδη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 60.200,00 Ευρώ.
- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκησης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» (έτος 2018-2019), με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αργυρή Μουδάτσου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 67.540,00 Ευρώ.
- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκησης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» (έτος 2019-2020), με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια

Καθηγήτρια Αργυρή Μουδάτσου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 63.500,00 Ευρώ.

- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκησης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» (έτος 2020-2021), με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 64.400,00 Ευρώ.
- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διοίκησης Επιχειρήσεων Φιλοξενίας και Τουρισμού» (έτος 2021-2022), με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 61.050,00 Ευρώ.

5.3. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος

Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος ΔΕ&Τ καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα γνωστικών πεδίων στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και τον Τουρισμό. Το διδακτικό προσωπικό διακρίνεται για το ερευνητικό του έργο αλλά και την απήχηση του έργου του.

Οι ακόλουθοι Πίνακες αποτυπώνουν την καταγραφή και απήχηση του επιστημονικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ΔΕ&Τ κατά την λήξη του ακ. έτους 2021-2022.

Πίνακας 11. Συγκεντρωτικά στοιχεία του ερευνητικού έργου του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος ΔΕ&Τ.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ	ΓΑΡΕΦΑΛ ΑΚΗΣ	ΤΡΙΧΑΣ	ΑΠΟΣΤΟΛ ΑΚΗΣ	ΞΑΝΘΟΣ	ΜΟΥΔΑΤΣ ΟΥ	ΚΡΙΤΣΩΤΑ ΚΗΣ	ΑΠΛΑΔΑΣ	ΚΟΥΡΓΙΑΝ ΤΑΚΗΣ	ΜΙΧΑΗΛΙΔ ΗΣ	ΔΗΜΟΥ	TOTAL
Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (σωρευτικά)	65	18	29	20	11	38	2	9	3	13	208
Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (Ετος αναφοράς)	10	1	1	0	1	3	0	1	0	1	18
Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές (σωρευτικά)			0	0		2		0	11	0	13
Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές (Ετος αναφοράς)			0	0		0		0	0	0	0
Ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (σωρευτικά)	11	41	62	9	4	94		33	7	22	283
Ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (Ετος αναφοράς)	2	8	4	0		4		5	0	0	23
Ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές (σωρευτικά)	24		5	0		9			0	0	38
Ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές (Ετος αναφοράς)			1	0		5			0	0	6
Μονογραφίες (σωρευτικά)	13	1	0	3		0			0	0	17
Βιβλία (σωρευτικά)	10		0	1		0			0	0	11
Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους (σωρευτικά)	8	8	14	0		4		3	0	7	44
Διεθνή βραβεία και διακρίσεις (σωρευτικά)		1	3	0		0		1		1	6
Διεθνή βραβεία και διακρίσεις (Ετος αναφοράς)	0	0	0	0		0		0		0	0

Πίνακας 12. Συγκεντρωτικά στοιχεία απήχησης του ερευνητικού έργου του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος ΔΕ&Τ.

Όνοματεπώνυμο	Το σύνολο των δημοσιεύσεων που εμφανίζονται στο google scholar	Το σύνολο των δημοσιεύσεων που εμφανίζονται στο scopus	Εργασίες με κριτές - Scopus (σωρευτικά για τα 5 τελευταία έτη) 2017-2021	Εργασίες με κριτές - Scopus το 2021	h-index στο Scopus	Αναφορές Scopus (σωρευτικά για τα 5 τελευταία έτη) 2017-2021	Αναφορές Scopus το 2021	Ετεροαναφορές Scopus (σωρευτικά για τα 5 τελευταία έτη) 2017-2021	Ετεροαναφορές Scopus το 2021	Το σύνολο των ετεροαναφορών στο Scopus	Το σύνολο των αναφορών στο Google Scholar
Αλέξανδρος Αποστολάκης	70	29	7	1	9	250	81	248	81	504	1277
Ειρήνη Δήμου	32	7	2	1	5	50	19	50	19	127	359
Δημήτριος Μιχαηλίδης	4	3	0	0	3	8	0	8	0	23	48
Αργυρώ Μουδάτσου	37	5	3	0	2	65	23	65	23	80	385
Γεώργιος Ξανθός	27	8	4	0	2	6	4	6	4	7	44
Αλέξανδρος Γαρεφαλάκης	90	32	22	6	6	70	20	44	18	80	406
Μάρκος Κουργιαντάκης	25	5	4	1	3	56	32	56	32	96	466
Γεώργιος Κριτσωτάκης	48	30	12	3	9	177	68	154	67	221	
Νικόλαος Τριχάς	67	4	0	0	3	35	14	35	14	52	351
Γεώργιος Απλαδάς	2	0								0	2
ΣΥΝΟΛΑ		123	54	12		717	261	666	258	1190	3338

Από τους παραπάνω πίνακες προκύπτουν τα ακόλουθα για το ακ. έτος 2020-2021:

- Το 2021 δημοσιεύτηκαν σε επιστημονικά περιοδικά 18 εργασίες από τα μέλη ΔΕΠ (8,65% του συνόλου των δημοσιεύσεων)
- Το 2021 ανακοινώθηκαν σε επιστημονικά συνέδρια με κριτές 23 εργασίες από τα μέλη ΔΕΠ (8,18% του συνόλου των ανακοινώσεων σε συνέδρια)
- Το 2021 οι ετεροαναφορές στο Scopus ήταν 258 για όλα τα μέλη ΔΕΠ (21,68% του συνόλου των ετεροαναφορών στο Scopus για όλα τα μέλη ΔΕΠ)

Τα στοιχεία δείχνουν μια εντονότερη προσπάθεια των μελών ΔΕΠ να δημοσιεύσουν επιστημονικές εργασίες και μια αύξηση στην αναγνώριση του έργου τους.

Το πλήρες ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ, παρουσιάζεται για το κάθε ΔΕΠ στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΕ&Τ: <https://bat.hmu.gr/prosoriko/melh-d-e-p/>

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού έχει δημιουργήσει σχέσεις και συνεργασίες με αρκετούς ΚΠΠ φορείς της Περιφέρειας, της χώρας καθώς και με τον ευρύτερο Ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Αυτές οι σχέσεις στηρίχθηκαν και αναπτύχθηκαν με πρωτοβουλίες των οργάνων αλλά και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Ιδιαίτερα στην περίπτωση των παραγωγικών φορέων, το Τμήμα διατηρεί εδώ και χρόνια σχέσεις με επιχειρήσεις της ευρύτερης περιοχής του Ηρακλείου όπως η Χαλκιάδακης Α.Ε., και πολλές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Συγχρόνως, το Τμήμα διατηρεί παραγωγική σχέση με το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και ιδιαίτερα με το περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Κρήτης, καθώς επίσης και με το Εμπορικό Επιμελητήριο Ηρακλείου, το Εμπορικό Επιμελητήριο Χανίων, αλλά και την Ένωση Διευθυντών Ξενοδοχείων Κρήτης.

Το Τμήμα διατηρεί επιπλέον μία στενή συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, τον Δήμο Ηρακλείου και τον Δήμο Χερσονήσου, ενώ η συμμετοχή του και η επικοινωνία του με πολλούς άλλους φορείς είναι συνεχής. Παράλληλα, το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) Επιμελητηρίου Ηρακλείου, ο Σύνδεσμος Ελλήνων Περιφερειολόγων, το παράρτημα Κρήτης της Ελληνικής Εταιρίας Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ) και το Ιστορικό Μουσείο Ηρακλείου, αποτελούν ΚΠΠ φορείς με τους οποίους συνεργάζεται το Τμήμα.

Ένα ακόμα σημαντικό επίτευγμα είναι η ανάπτυξη και ενεργή υποστήριξη Πανεπιστημιακών δικτύων συνεργασίας, στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS όπου το Τμήμα συνεργάζεται με άλλα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, όπως το Πανεπιστήμιο Regensburg (Γερμανία) και το Πανεπιστήμιο Greenwich (Μεγάλη Βρετανία), πραγματοποιώντας προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών και εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη διεθνών δεξιοτήτων. Στην κατεύθυνση αυτή έχουν συμβάλει σημαντικά τα δυο θεσμοθετημένα Εργαστήρια του Τμήματος «Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας» και «Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου». Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις, εκτός από την πρακτική άσκηση, οι φοιτητές του Τμήματος πραγματοποιούν και την πτυχιακή τους εργασία σε θέματα που σχετίζονται κυρίως με εφαρμογές διοίκησης επιχειρήσεων που βοηθούν στην λειτουργία οικονομικών μονάδων όπως επιχειρηματικά πλάνα, στατιστικές έρευνες κ.ά.

Επιπλέον ζητήματα

- Ποια έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς εκτελούνται ή εκτελέστηκαν στο Τμήμα κατά την τελευταία πενταετία;

Την τελευταία 5ετία εκτελέστηκαν / εκτελούνται τα ακόλουθα έργα

- «Στα ίχνη των περιηγητών – Travelogue with Augmented Cultural and Cotemporary Experience» στο πλαίσιο του «ΕΡΕΥΝΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ» (ΕΣΠΑ 2014-2020), με επιστημονικά υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή Μάρκο Κουργιαντάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 99.805,90 Ευρώ.
- «Δημιουργία – Υποστήριξη Παρατηρητηρίου Τουρισμού της Περιφέρειας Κρήτης» το οποίο χρηματοδοτείται από την Περιφέρεια Κρήτης στο πλαίσιο υλοποίησης Προγραμματικής Σύμβασης με το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Αλέξανδρο Αποστολάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 100.000,00 Ευρώ.

- «Καταγραφή γαστρονομικών πόρων Δήμου Ηρακλείου και σχεδιασμός γαστρονομικού τουριστικού προϊόντος για το Ηράκλειο», του ομότιτλου Κ.Α. 15-6117.030, με crn: 73200000-4 «Υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε θέματα έρευνας και ανάπτυξης» το οποίο χρηματοδοτείται από τον Δήμο Ηρακλείου, με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 23.560,00 Ευρώ.
- «Εκπόνηση Σχεδίου Ψηφιακού Μάρκετινγκ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου για της Επισκέπτες Κρουαζιέρας» το οποίο χρηματοδοτείται από τον ΟΛΗ, με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 17.980,00 Ευρώ.
- «Συνεργασία με την ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ Α.Ε. για Έρευνα Ικανοποίησης Προσωπικού 2021 και Συμβουλευτική Αναδιοργάνωσης» με επιστημονικά υπεύθυνο τον Επίκουρο Καθηγητή Μάρκο Κουργιαντάκη και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 10.000,00 Ευρώ.
- «Χαλκιάδακας Α.Ε. – Πρόγραμμα για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη», με επιστημονικά υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ειρήνη Δήμου και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 400,00 Ευρώ.
- «Προοπτικές της απασχόλησης την επόμενη πενταετία στην Περιφέρεια Κρήτης», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Αναπληρωτή Καθηγητή Ξανθό Γεώργιο και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 9.920,00 Ευρώ.
- «Ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια στελεχών και εργαζομένων τουρισμού: Σχεδιασμός και υλοποίηση σεμιναρίου στην εταιρία Mirum στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 2.400,00 Ευρώ.
- «Ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια στελεχών και εργαζομένων τουρισμού: Σχεδιασμός και υλοποίηση σεμιναρίου στην εταιρία The Island Concept στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου», με επιστημονικά υπεύθυνο τον Λέκτορα Γεώργιο Απλαδά και συνολικό προϋπολογισμό για το Τμήμα 2.400,00 Ευρώ.
- *Πόσα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σ' αυτά;*
Στα παραπάνω έργα συμμετείχαν έξι μέλη ΔΕΠ.
- *Πόσοι προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές του Τμήματος συμμετείχαν σε αυτά;*
Στα παραπάνω έργα συμμετείχαν περίπου 10 προπτυχιακοί φοιτητές.
- *Πώς αναγνωρίζεται και προβάλλεται η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;*
Η συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς προβάλλεται από δελτία τύπου, αναρτήσεις στον ιστότοπο του Τμήματος, αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του Τμήματος, ανακοινώσεις στους φοιτητές (π.χ. μέσω eclass) και το τριμηνιαίο ενημερωτικό δελτίο (newsletter) του Τμήματος.

6.2. Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού διαθέτει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα να είναι ο μοναδικός φορέας παροχής ακαδημαϊκών σπουδών στον τομέα του τουρισμού, στην Κρήτη. Δεδομένης της σημασίας της τουριστικής βιομηχανίας στην Κρήτη, το Τμήμα αποτελεί τον βασικό τροφοδότη της τουριστικής βιομηχανίας με εξειδικευμένα στελέχη. Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα δυναμική της τουριστικής αγοράς στην Κρήτη, θεωρείται ότι η θέση του Τμήματος στην αγορά εργασίας, καθώς και η σχέση του με τους φορείς της τουριστικής αγοράς θα ενδυναμώνονται συνεχώς.

Επομένως, είναι προφανής η άριστη και ελπιδοφόρα προοπτική για την ανάπτυξη συνεργασιών του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς, ειδικά μάλιστα όσο το Τμήμα συνεχίζει να αναπτύσσεται και να καταξιώνεται για το έργο του (εκπαιδευτικό, ερευνητικό, κλπ.).

Επιπλέον, υπάρχει η καθολική αποδοχή των μελών του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) σχετικά με τις μελλοντικές προοπτικές του Τμήματος, καθώς και στην ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ της Κρήτης και της Ελλάδος γενικότερα. Δεδομένη θεωρείται η συνεχής προσπάθεια των μελών του ΔΕΠ να δημιουργηθούν όλο και περισσότερες συνέργειες μεταξύ του Τμήματος και εκπροσώπων της αγοράς (είτε αυτοί είναι δημόσιοι είτε είναι ιδιωτικοί). Η δέσμευση αυτή επιβεβαιώνεται και πρακτικά, μέσα από διεθνή ερευνητικά και εθνικά αναπτυξιακά προγράμματα που συμμετέχουν μεμονωμένα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή σε ομάδες μέσα από τα θεσμοθετημένα εργαστήρια του Τμήματος.

Επιπλέον ζητήματα

- *Υπάρχουν μηχανισμοί και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών; Πόσο αποτελεσματικοί είναι κατά την κρίση σας;*

Η εύρεση και ανάπτυξη συνεργασιών γίνεται είτε από πρωτοβουλία μεμονωμένων μελών ΔΕΠ, είτε από τις ερευνητικές ομάδες των θεσμοθετημένων εργαστηρίων, ανάλογα με τα ερευνητικά και αναπτυξιακά τους ενδιαφέροντα. Συνήθως οι εν δυνάμει συνεργασίες με ΚΠΠ ανακοινώνονται άτυπα μεταξύ των μελών ΔΕΠ ή στη Συνέλευση του Τμήματος, όπου και συζητείται η σκοπιμότητα ή/και η εύρεση συνεργατών εντός και εκτός Τμήματος. Στην ανάπτυξη συνεργασιών, σημαντικότερο ρόλο για την έναρξη της συνεργασίας μπορεί να παίζουν υπηρεσίες του Πανεπιστημίου όπως ο ΕΛΚΕ, η ΕΑΔΙΠ, το Γραφείο Διασύνδεσης, κ.ά., οι οποίες δρουν συμβουλευτικά προς τα μέλη ΔΕΠ ή κανονιστικά προς τη συνεργασία.

Η ΟΜΕΑ προτείνει να βελτιωθούν οι συντονιστικοί μηχανισμοί στο Τμήμα για την ανάπτυξη συνεργασιών, χωρίς να χαθεί η αυτονόητη ανεξαρτησία των ΔΕΠ ή των ερευνητικών ομάδων. Για παράδειγμα, προτείνεται μια τριμηνιαία συνάντηση μεταξύ των διευθυντών των θεσμοθετημένων εργαστηρίων, της Προέδρου του Τμήματος και της Επιτροπής Εξωστρέφειας του Τμήματος, καθώς και η απολογιστική παρουσίαση πεπραγμένων στις συνεργασίες με ΚΠΠ από κάθε μέλος ΔΕΠ μια φορά το έτος.

- *Πώς αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;*

Σε αντίθεση με προηγούμενα έτη, σήμερα υπάρχει η καθολική αποδοχή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης συνεργασιών με ΚΠΠ. Μέσα από τις υφιστάμενες συνεργασίες, έχει εμπεδωθεί από όλους το όφελος τέτοιων συνεργασιών σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο. Επιπλέον, αποτελεί κοινή συνείδηση ότι ως Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων & Τουρισμού χρειάζεται να είμαστε εξ' ορισμού κοντά σε παραγωγικούς φορείς, αλλά και να αναπτύξουμε το κοινωνικό μας αντίκτυπο με συνεργασίες με Κοινωνικούς και Πολιτιστικούς φορείς.

- *Πώς αντιμετωπίζουν οι ΚΠΠ φορείς την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών;*

Οι ΚΠΠ φορείς φαίνεται να επιθυμούν όλο και περισσότερο συνεργασίες με το Τμήμα ΔΕ&Τ. Το γεγονός αυτό πιστοποιείται τόσο από τον αυξανόμενο αριθμό συνεργασιών, όσο και τον ακόμη μεγαλύτερο αριθμό αρχικών επαφών που γίνεται από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Οι λόγοι που συντελούν στην προτίμηση των ΚΠΠ για συνεργασία με το Τμήμα ΔΕ&Τ είναι πολλοί και έχουν να κάνουν τόσο με την αναγκαιότητα και κρισιμότητα των αντικειμένων που θεραπεύει το Τμήμα για όλους τους ΚΠΠ φορείς, όσο και με την ύπαρξη ενός επιτυχημένου χαρτοφυλακίου παλαιότερων/ υφιστάμενων συνεργασιών.

- *Διαθέτει το Τμήμα πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών;*

Στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού λειτουργούν δύο θεσμοθετημένα εργαστήρια:

1. Εργαστήριο Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας (TenLab) (ΦΕΚ 1030/Β'/26-03-2020)
2. Εργαστήριο Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου (OramaLab) (ΦΕΚ 2320/Β'/02-06-2021)

Και τα δυο εργαστήρια προσφέρουν υπηρεσίες προς ΚΠΠ φορείς.

- *Αξιοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του Τμήματος στις συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς;*

Για την παροχή υπηρεσιών στους ΚΠΠ φορείς, τα δυο θεσμοθετημένα εργαστήρια χρησιμοποιούν τις υποδομές τους, οι οποίες αποτελούνται από αίθουσες με εξοπλισμένες θέσεις εργασίας και λογισμικά ανάλυσης δεδομένων.

6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς.

Τα μέλη και τα όργανα του Τμήματος ΔΕ&Τ καταβάλλουν σημαντικές προσπάθειες σε διάφορες κατευθύνσεις, με στόχο την ανάπτυξη και ενίσχυση των συνεργασιών τους με φορείς ΚΠΠ σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Ήδη, το τακτικό εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος έχει δημοσιεύσει άρθρα στον ημερήσιο (ελληνικό και διεθνή) αλλά και στον εξειδικευμένο Τύπο. Παράλληλα, το Τμήμα έχει δραστηριοποιηθεί στην ενεργό συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και ομάδες εργασίας, αλλά και στην διοργάνωση εκδηλώσεων ενημέρωσης.

Πολύ σημαντική κρίνεται και η προσπάθεια ενίσχυσης των συνεργασιών με φορείς και εταιρείες στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος αλλά και τα όργανά του γενικότερα, έχουν αναπτύξει δίκτυο επικοινωνίας με πιθανούς ενδιαφερόμενους φορείς για πρόσληψη φοιτητών για την πρακτική τους άσκηση. Προς αυτή την κατεύθυνση επικουρούν και μέλη ΔΕΠ που διαχειρίζονται και άλλες υπηρεσίες στο ίδρυμα (όπως για παράδειγμα παλαιότερα το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων του Ιδρύματος και σήμερα το Γραφείο Διασύνδεσης).

Σο Τμήμα ΔΕ&Τ λειτουργεί η Επιτροπή Εξωστρέφειας του Τμήματος, η οποία αποτελείται από 3 μέλη ΔΕΠ και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση δράσεων και εκδηλώσεων με σκοπό τη διεύρυνση των συνεργασιών, την ανάδειξη και προβολή του Τμήματος. Αυτό το επιτυγχάνει σχεδιάζοντας και υλοποιώντας δράσεις όπως το τριμηνιαίο newsletter του Τμήματος ΔΕ&Τ. Το Τμήμα είναι ένα από τα ελάχιστα πανεπιστημιακά τμήματα στην Ελλάδα που διαθέτει τέτοια οργανωτική μονάδα.

Επιπλέον ζητήματα

- Ανακοινώνονται τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας σε ειδικά περιοδικά ή στον τύπο;

Τα αποτελέσματα των δράσεων συνεργασίας με τους ΚΠΠ φορείς ανακοινώνονται: α) είτε σε επιστημονικά περιοδικά ή/και συνέδρια όταν ο τύπος της συνεργασίας το επιτρέπει ή το επιβάλλει (π.χ. συνεργασία σε ερευνητικό πρόγραμμα με δημοσιεύσεις ως παραδοτέα), β) είτε στον τοπικό/ εθνικό έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο μέσω δελτίων τύπου, γ) είτε μέσω του ενημερωτικού δελτίου (newsletter) και των social media του Τμήματος ΔΕ&Τ.

- Οργανώνει ή συμμετέχει το Τμήμα σε εκδηλώσεις με σκοπό την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων σχετικά με τους σκοπούς, το αντικείμενο και το παραγόμενο έργο του Τμήματος;

Το Τμήμα συμμετέχει όποτε του ζητηθεί σε εκδηλώσεις φορέων ΚΠΠ με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και φυσικά οικονομικά θέματα, ακόμα κι εάν δεν υπάρχει συνεργασία με τον φορέα ΚΠΠ που διοργανώνει την εκδήλωση. Κατά τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ στις εκδηλώσεις, γίνεται αναφορά στον σκοπό και το έργο του Τμήματος. Επίσης, το Τμήμα προσπαθεί συνεχώς να διοργανώνει ηλεκτρονικές ή δια ζώσης εκδηλώσεις για την ενημέρωση ΚΠΠ φορέων, κυρίως μέσω των εκπροσώπων τους (π.χ. συναντήσεις με επιμελητήρια).

- Υπάρχει επαφή και συνεργασία με αποφοίτους του Τμήματος που είναι στελέχη ΚΠΠ φορέων;

Το Τμήμα ΔΕ&Τ ενημερώνει με όλους τους πρόσφορους, τυπικούς και άτυπους τρόπους τους απόφοιτους του για τις δράσεις και την πορεία του Τμήματος με σκοπό να διευρύνει την συνεργασία με τους ΚΠΠ φορείς. Τα τελευταία έτη οι απόφοιτοι του Τμήματος ενημερώνονται κυρίως ηλεκτρονικά μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα και το ενημερωτικό δελτίο. Οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα και συχνά έρχονται οι ίδιοι σε επαφή με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για την ανάληψη κοινών δράσεων όπως η έρευνα και η κατάρτιση. Επίσης έχει ξεκινήσει μια διαδικασία να καλούνται απόφοιτοι στο Τμήμα ως ομιλητές σε μαθήματα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων ή σε άλλες δράσεις του Τμήματος όπως συνέδρια και ημέρες καριέρας.

Να τονισθεί σε αυτό το σημείο ότι το νέο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος δεν έχει ακόμη απόφοιτους και όλα τα παραπάνω αφορούν απόφοιτους των προγραμμάτων σπουδών που ξεκίνησαν στο ΤΕΙ Κρήτης.

Η ΟΜΕΑ προτείνει να σχεδιαστεί μια πιο τυπική διαδικασία καταγραφής και επικοινωνίας με τους αποφοίτους, ίσως σε συνεργασία με κεντρικές υπηρεσίες του ΕΛΜΕΠΑ (π.χ. Γραφείο Διασύνδεσης).

6.4. Σύνδεση της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία

Η συνεργασία του Τμήματος ΔΕ&Τ με φορείς ΚΠΠ έχει ήδη αποφέρει πολύ θετικά αποτελέσματα στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στελέχη φορέων έχουν επανειλημμένα δώσει διαλέξεις και σεμινάρια στους φοιτητές σε θέματα που άπτονται του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος και των κατευθύνσεων του. Παράλληλα, οι φοιτητές πραγματοποιούν συχνά εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μεγάλες παραγωγικές μονάδες.

Είναι επίσης πολύ σημαντική η επίδραση της συνεργασίας του Τμήματος με φορείς ΚΠΠ στο θέμα της πρακτικής άσκησης, καθώς σήμερα, μεγάλος αριθμός φορέων προσφέρει θέσεις

πρακτικής άσκησης στους φοιτητές του Τμήματος. Επομένως, οι συνεργασίες του Τμήματος με φορείς ΚΠΠ έχουν σαν αποτέλεσμα τον σημαντικό εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας με σύγχρονα στοιχεία, πλήρως εφαρμοσμένα στην παραγωγική διαδικασία.

Επιπλέον ζητήματα

- *Εντάσσονται οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε ΚΠΠ χώρους στην εκπαιδευτική διαδικασία;*

Οι φοιτητές πραγματοποιούν συχνά εκπαιδευτικές επισκέψεις σε παραγωγικές μονάδες και άλλους ΚΠΠ (π.χ. σε συνελεύσεις του δημοτικού συμβουλίου με θεματικό χαρακτήρα - επιτροπή τουρισμού και επιχειρηματικότητας του Δήμου Ηρακλείου, ξενοδοχεία, οινοποιεία, αερολιμένας κ.ά.).

- *Οργανώνονται ομιλίες / διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ φορέων;*

Στα μαθήματα τόσο του προπτυχιακού, όσο και του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών του Τμήματος ΔΕ&Τ έχουν φιλοξενηθεί κατόπιν πρόσκλησης των ΔΕΠ, δεκάδες ομιλητές από ΚΠΠ φορείς. Συχνά, όταν υπάρχει καλεσμένος ομιλητής σε κάποιο μάθημα, προσκαλούνται να παρακολουθήσουν και φοιτητές από άλλα μαθήματα ή από άλλο πρόγραμμα (προπτυχιακό/ μεταπτυχιακό) η ακόμα και απόφοιτοι. Τέλος, το Τμήμα προσκαλεί ομιλητές από ΚΠΠ φορείς και σε άλλες δράσεις όπως αναπτυξιακά συνέδρια που διοργανώνει, ημερίδες στο πλαίσιο έργων συνεργασίας, κ.ά.

- *Απασχολούνται στελέχη ΚΠΠ φορέων ως διδάσκοντες;*

Περίπου το 41% των μαθημάτων των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών καλύπτονται από εξωτερικούς συνεργάτες με σύμβαση (π.χ. ακαδημαϊκοί υπότροφοι). Μέσω της διαδικασίας ανάθεσης διδασκαλίας που ορίζεται από το ΕΛΜΕΠΑ, πολλά μαθήματα ανατίθενται σε διδάσκοντες που πέρα από τα τυπικά προσόντα για τη διδασκαλία έχουν μεγάλη εμπειρία σε ή/και σχέση με ΚΠΠ φορείς.

6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη

Η συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, αφορά κύρια τους παρακάτω τομείς:

(α) Εκπαιδευτικός χαρακτήρας του Τμήματος. Το Τμήμα είναι ένα από τα λίγα ακαδημαϊκά τμήματα στην Κρήτη στο ευρύτερο αντικείμενο της Διοίκησης Επιχειρήσεων και το μοναδικό Τμήμα στον τουρισμό και την τουριστική βιομηχανία στην Κρήτη. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν σημαντική ζήτηση από την περιφερειακή οικονομία δραστηριότητα, και απορροφούνται από τοπικούς αλλά και εθνικούς γενικότερα φορείς και παραγωγικές μονάδες, ενώ παράλληλα, μέρος των αποφοίτων ως ελεύθεροι επαγγελματίες συνεισφέρουν σημαντικά στην ανάπτυξη με τις δραστηριότητές τους.

(β) Το μελετητικό και αναπτυξιακό έργο των μελών του Τμήματος βοηθά στη θετική επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι παραγωγικές μονάδες στις διαδικασίες λειτουργίας τους και στη βελτίωση των υπηρεσιών ή προϊόντων που παρέχουν. Τα μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος επίσης απευθύνονται σε επαγγελματίες με εμπειρία και παράγουν ερευνητικό έργο (π.χ. μέσω των διπλωματικών εργασιών) αλλά και αλληλεπίδραση με πραγματικά προβλήματα της τοπικής κοινωνίας και της πραγματικής οικονομίας.

(γ) Το ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος όχι μόνο βοηθά την τοπική κοινωνία και οικονομία μέσω της θεραπείας σύγχρονων προβλημάτων διοίκησης επιχειρήσεων, αλλά

παράλληλα συνεισφέρει στην συνολική αναβάθμιση της επιστημονικής περιοχής και της σύνδεσής της με τα χαρακτηριστικά της τοπικής/ εθνικής οικονομίας.

Στο παραπάνω πλαίσιο, το Τμήμα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να διατηρήσει σταθερές και βιώσιμες τις συνεργασίες του με ΚΠΠ φορείς, αλλά και να συμμετέχει ενεργά στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης. Παράλληλα, το προσωπικό του Τμήματος αναπτύσσει καθημερινά σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή και εθνική οικονομική υποδομή ενώ παράλληλα προσπαθεί να συμμετάσχει σε μεγάλα περιφερειακά, εθνικά ή και διεθνή ερευνητικά δίκτυα.

Επιπλέον ζητήματα

- *Πόσο σταθερές και βιώσιμες είναι οι υπάρχουσες συνεργασίες;*

Οι υφιστάμενες συνεργασίες του Τμήματος ΔΕ&Τ θεωρούνται βιώσιμες, καθώς: α) υπάρχει συνεχόμενη ζήτηση συνεργασιών από φορείς ΚΠΠ που έχουν συνεργαστεί με το Τμήμα, β) το Τμήμα ΔΕ&Τ προσπαθεί συνεχώς να δημιουργεί συνέργειες με παλιούς και νέους συνεργάτες.

- *Συνάπτονται προγραμματικές συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τμήματος και ΚΠΠ φορέων;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει ήδη συνάψει μνημόνια συνεργασίας και προγραμματικές συμφωνίες με ΚΠΠ φορείς. Ενδεικτικά αναφέρονται τα συμφωνητικά συνεργασίας με φορείς όπως η Περιφέρεια Κρήτης, ο Δήμος Ηρακλείου, το Επιμελητήριο Ηρακλείου, ο Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου, η Χαλκιάδακης ΑΕ, η Grecotel, το Metaxas Hospitality Group.

- *Εκπροσωπείται το Τμήμα σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει εκπροσώπηση στην Επιτροπή Τουρισμού και Επιχειρηματικότητας του Δήμου Ηρακλείου (Δρ. Γιώργος Ξανθός), στο Παράρτημα Κρήτης του Επιμελητηρίου Ελληνο-Κινεζικής οικονομικής συνεργασίας (Δρ. Ειρήνη Δήμου), στην Ομάδα Εργασίας του Τομέα Τουρισμού – Πολιτισμού της Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης (Δρ. Αλέξανδρος Αποστολάκης, Δρ. Μάρκος Κουργιαντάκης).

- *Συμμετέχει ενεργά το Τμήμα στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ συμμετέχει στην εκπόνηση τοπικών /περιφερειακών σχεδίων ανάπτυξης είτε μέσω της προαναφερθείσας εκπροσώπησης, είτε μέσω συνεργασιών από τους ΚΠΠ φορείς (π.χ. μελέτες τουριστικού branding στο Δήμο Ηρακλείου, μελέτη digital marketing στον Οργανισμό Λιμένα Ηρακλείου, μελέτη που αφορά στις προοπτικές της απασχόλησης την επόμενη πενταετία στην Περιφέρεια Κρήτης που ανατέθηκε από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηράκλειου). Επίσης, συχνά μέλη ΔΕΠ συμμετέχουν σε στρογγυλά τραπέζια σε αναπτυξιακά συνέδρια.

- *Υπάρχει διάδραση ή/και συνεργασία του Τμήματος με το περιβάλλον του, ιδίως με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ έχει διάδραση με αντίστοιχα Τμήματα άλλων ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης. Η διάδραση αυτή συνήθως σχετίζεται με τις ερευνητικές συνεργασίες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος με συναδέλφους αντίστοιχων Τμημάτων ή με την πρόσκληση μελών ΔΕΠ αντίστοιχων Τμημάτων στα μαθήματα/ συνέδρια του Τμήματος ΔΕ&Τ. Επίσης, πολλά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι διδάσκοντες στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπου συνεργάζονται με συναδέλφους από άλλα ΑΕΙ. Το ακ. έτος 2021-2022, το Τμήμα ΔΕ&Τ προχώρησε στην ίδρυση διαιδρυματικού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών

στη «Διοίκηση Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων – Executive MBA in Hotel Management», σε συνεργασία με το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

- *Αναπτύσσει το Τμήμα και διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ διατηρεί σχέσεις με την τοπική και περιφερειακή κοινωνία, καθώς και με την τοπική, περιφερειακή ή/και εθνική οικονομική υποδομή, μέσω των δράσεων εξωστρέφειας όπως το newsletter, τα δελτία τύπου, τα αναπτυξιακά συνέδρια, οι ημέρες καριέρας, κ.ά.

- *Πώς συμμετέχει το Τμήμα στα μείζονα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ ως ακαδημαϊκή οντότητα του ΕΛΜΕΠΑ είναι μέρος του δικτύου καινοτομίας PRAXIS, ενώ αναμένεται να έχει πιο ισχυρό ρόλο στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο ATHENA την επόμενη προγραμματική περίοδο.

- *Το Τμήμα διοργανώνει ή/και συμμετέχει στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον;*

Το Τμήμα ΔΕ&Τ χρειάζεται να εντάξει στη στοχοθεσία του τη διοργάνωση εκδηλώσεων που σχετίζονται με πολιτιστικά, οικολογικά και κοινωνικά θέματα, ώστε να απευθυνθεί και να συνεισφέρει στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον του και σε πεδία που δεν είναι αμιγώς εκείνα της οικονομικής ανάπτυξης.

7. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

7.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών

Η Γραμματεία του Τμήματος λειτουργεί με την Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Γραμματείας και μια μόνιμη υπάλληλο κατηγορίας διοικητικού με σύμβαση αορίστου χρόνου. Η Γραμματεία του Τμήματος εξυπηρετεί τους φοιτητές και το κοινό όλες τις ώρες και ημέρες που είναι εργάσιμες για τον δημόσιο τομέα. Η αλληλογραφία διοικητικών εγγράφων διακινείται όλο και περισσότερο σε ηλεκτρονική μορφή, η δε έντυπη μορφή διατηρείται σε ειδικές περιπτώσεις και εκεί που απαιτείται από τους ισχύοντες νόμους. Στον ανανεωμένο ιστότοπο του Τμήματος είναι ψηφιοποιημένα μια σειρά από έγγραφα και διαδικασίες στα οποία έχουν εξ αποστάσεως πρόσβαση οι φοιτητές του τμήματος, που απλοποιούν τις βασικές λειτουργίες του Τμήματος και εξοικονομούν χρόνο στους φοιτητές. Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος συνεργάζονται στενά με αυτές των άλλων Τμημάτων της Σχολής και της κεντρικής διοίκησης του ΕΛΜΕΠΑ, έτσι ώστε να παρέχεται βέλτιστη και αποτελεσματική καθημερινή εξυπηρέτηση.

Οι παρεχόμενες διοικητικές υπηρεσίες, το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας και η εξυπηρέτηση των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού κρίνονται ικανοποιητικές.

7.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας

Για όλους τους φοιτητές του σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, το ΕΛΜΕΠΑ προσφέρει τις ακόλουθες υπηρεσίες:

Σίτιση: Οι προπτυχιακοί φοιτητές, που δεν έχουν υπερβεί το 12^ο εξάμηνο φοίτησης και πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις μπορούν να αποκτήσουν την κάρτα δωρεάν σίτισης για το εστιατόριο του ΕΛΜΕΠΑ. Διαρκεί ένα ακαδημαϊκό έτος (*μπορεί να ανανεώνεται κάθε έτος) και η χρήση της γίνεται αποκλειστικά από το φοιτητή/τρια που του χορηγήθηκε. Επιπλέον υπάρχει δυνατότητα για τους φοιτητές που δεν δικαιούνται την δωρεάν κάρτα σίτισης, να εκδώσουν προπληρωμένη, δεκαπενθήμερη ή μηνιαία κάρτα, με κόστος που ανέρχεται στα 2.23€ ημερησίως. Όλα τα εστιατόρια του ΕΛΜΕΠΑ διαθέτουν καθ' όλη την διάρκεια της εβδομάδας, πρωινό, πλήρες γεύμα και δείπνο. Οι ώρες λειτουργίας τους είναι: 07:30 π.μ. - 09:00 π.μ., 12:00 μ.μ. - 16:00 μ.μ., 19:00 μ.μ. - 22:00 μ.μ.

>> Πληροφορίες στο: <https://hmu.gr/paroches/sitisi-stegasi/>

Στέγαση: Στο ΕΛΜΕΠΑ λειτουργούν Φοιτητικές Εστίες, ειδικά διαμορφωμένες και για άτομα με ειδικές ανάγκες. Πρόκειται για 4 κτίρια τα οποία αποτελούνται από δίκλινα και μονόκλινα δωμάτια στα οποία δύναται να φιλοξενηθεί συγκεκριμένος αριθμός φοιτητών που πληρεί ορισμένες προϋποθέσεις.

>> Πληροφορίες στο: <https://hmu.gr/paroches/sitisi-stegasi/>

Στεγαστικό επίδομα: Κάθε χρόνο σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, οι φοιτητές μπορούν να υποβάλουν την αίτηση τους και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για να διεκδικήσουν το Ετήσιο Στεγαστικό Επίδομα των 1000€. Το επίδομα μπορούν να το διεκδικήσουν φοιτητές που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις για κάθε ένα από τα 4 έτη των σπουδών τους.

>> Πληροφορίες στο: www.hmu.gr/merimna

Ιατρική Περίθαλψη: Από το τμήμα Περίθαλψης & Κοινωνικής Μέριμνας (ιατρείο) του ΕΛΜΕΠΑ υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης σπουδαστικού βιβλιαρίου περίθαλψης για κάλυψη Νοσοκομειακής, Ιατροφαρμακευτικής & Οδοντιατρικής περίθαλψης. Δικαίωμα κατοχής σπουδαστικού βιβλιαρίου περίθαλψης έχουν όλοι οι ανασφάλιστοι σπουδαστές, δηλαδή όλοι αυτοί που δεν καλύπτονται από τον ασφαλιστικό φορέα των γονιών τους.

>> Πληροφορίες στο: <https://hmu.gr/paroches/perithalpsi-koinoniki-merimna-amp-ekpaideytiki-ypostirixi/yeigionomiki-frontida-iatreio/>

Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης: Το ΚΕ.ΣΥ.ΨΥ του ΕΛΜΕΠΑ είναι μία νέα υπηρεσία στην διάθεση όλων των μελών της Ακαδημαϊκής κοινότητας, φοιτητών, μελών ΔΕΠ, και διοικητικού προσωπικού. Στόχοι και σκοποί του Κέντρου είναι να βοηθήσει όλα τα μέλη για μία ομαλότερη και αποτελεσματικότερη προσαρμογή στην εκπαιδευτική διαδικασία, είτε εξ' αιτίας προσωπικών δυσκολιών, είτε εξ' αιτίας των ιδιαίτερων στρεσογόνων συνθηκών που αυτή καθαυτή επιβάλλει. Το Κέντρο διαθέτει μια ομάδα στήριξης που αποτελείται από τον Ιατρό του Πανεπιστημίου, από Ψυχολόγους, Κοινωνικό Λειτουργό και όπου χρήζει Νοσηλεύτη. Παράλληλα συνεργάζεται με φορείς και Ιδιώτες (Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Πρόνοια, Ψυχιάτρους, κ.ά.), για ανάλογες παραπομπές όπου είναι αναγκαίο.

>> Πληροφορίες στο: <https://consult.hmu.gr>

Βιβλιοθήκη: Στο ΕΛΜΕΠΑ λειτουργεί Κεντρική Βιβλιοθήκη, με αποστολή την υποστήριξη της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας του Ιδρύματος, στο πλαίσιο των αντίστοιχων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών των Τμημάτων του ΕΛΜΕΠΑ. Διαθέτει πλούσια και πλήρως αυτοματοποιημένη έντυπη και ψηφιακή συλλογή, οργανωμένη σύμφωνα με τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα. Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική και η έκδοση κάρτας μέλους είναι απαραίτητη προϋπόθεση.

>> Πληροφορίες στο: <http://www.lib.hmu.gr>

Κλειστό Γυμναστήριο: Το Ίδρυμα προσφέρει τη δυνατότητα για ποικίλες αθλητικές δραστηριότητες σε ένα άρτια οργανωμένο και πλήρως εξοπλισμένο αθλητικό χώρο, στελεχωμένο από ειδικούς Καθηγητές Φυσικής Αγωγής. Οι αθλητικές δραστηριότητες οι οποίες πραγματοποιούνται στο Κλειστό Γυμναστήριο "Μάρκος Καραναστάσης" είναι αρκετές (π.χ. Παραδοσιακοί Χοροί, Αεροβική Γυμναστική, Πολεμικές Τέχνες).

>> Πληροφορίες στο: <https://hmu.gr/paroches/to-kleisto-gymnastirio-kai-o-athlitism/>

Παιδικός Σταθμός: Ο παιδικός σταθμός του ΕΛΜΕΠΑ φιλοξενεί παιδιά του Εκπαιδευτικού, Διοικητικού προσωπικού και των Φοιτητών του Ιδρύματος αποκλειστικά. Στο χώρο του παιδικού λειτουργούν δύο τμήματα: α) Παιδικό τμήμα 2,5 έως 4 ετών, και β) Προ-νήπιο 4 έως 5 ετών.

>> Πληροφορίες στο: <https://hmu.gr/paroches/tmima-paidikoy-stathmoy/>

Γραφείο Διασύνδεσης: Το Γραφείο Διασύνδεσης & Σταδιοδρομίας του ΕΛΜΕΠΑ με διαχρονική παρουσία από το 1997, λειτουργεί α) ως υποστηρικτικός μηχανισμός φοιτητών και πτυχιούχων για το σχεδιασμό της εκπαιδευτικής και επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, και β) ως δίαυλος επικοινωνίας της Πανεπιστημιακής Κοινότητας με άλλους φορείς εκπαίδευσης κατάρτισης και – κυρίως- απασχόλησης,

λόγος για τον οποίο εξάλλου συχνά αποκαλείται και «Γέφυρα με την Αγορά Εργασίας».

>> Πληροφορίες στο: <https://career.hmu.gr>

Γραφείο Διεθνών Σχέσεων: Το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων δραστηριοποιείται στον τομέα των διεθνών σχέσεων για την προβολή του ΕΛΜΕΠΑ στο εξωτερικό και συντονίζει όλες τις συνεργασίες με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα και Επιχειρήσεις, στα πλαίσια Διεθνών και κυρίως Ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Επίσης με το πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση/ Erasmus (Lifelong Learning Programm/ LLP) συντονίζει την κινητικότητα των φοιτητών, ώστε να συμβάλλει στην ανάπτυξη της Κοινότητας, μέσα από την ενίσχυση των ανταλλαγών και της συνεργασίας μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης.

>> Πληροφορίες στο: <https://iro.hmu.gr>

Συνήγορος του Φοιτητή: Στο ΕΛΜΕΠΑ λειτουργεί αυτοτελές γραφείο με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή» με σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθέριας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος. Ο Συνήγορος του φοιτητή δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών.

>> Πληροφορίες στο: <https://synigoros-edu.hmu.gr/>

7.3. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού

Οι διαθέσιμες υποδομές και ο εξοπλισμός του Τμήματος ΔΕ&Τ ελέγχονται, προγραμματίζονται και κατανέμονται από τα όργανα του Τμήματος. Ως υποδομές του Τμήματος λογίζονται και οι εγκαταστάσεις των θεσμοθετημένων εργαστηρίων. Η χρήση όλων των επιμέρους υποδομών είναι γνωστή σε όλο το προσωπικό, και σε κάθε περίπτωση υπάρχει πρόσβαση από όποιον έχει ανάγκη σε εξειδικευμένο και μη εξοπλισμό.

Αναφορικά με τις ανάγκες σε νέο εξοπλισμό και υποδομές, αυτές υποβάλλονται από το προσωπικό στη Γενική Συνέλευση Τμήματος και με βάση αυτές τις ανάγκες, το Τμήμα προχωρά σε ετήσια αιτήματα αναγκών προς τη Διοίκηση και τις αρμόδιες υπηρεσίες του πανεπιστημίου.

Επιπλέον ζητήματα

- *Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;*

Ο προγραμματισμός και οι ανάγκες χρήσης των υποδομών που σχετίζονται με την εκπαιδευτική διαδικασία (π.χ. αίθουσες, αμφιθέατρα) γίνονται στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους κατά τον προγραμματισμό των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Σε μερικές περιπτώσεις, απαιτείται και χρήση υποδομών της Σχολής Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας, οπότε υπάρχει συνεννόηση με την Κοσμητεία ή χρήση των συστημάτων του ιδρύματος (π.χ. <https://mrbs.hmu.gr/>). Σε περίπτωση έκτακτων αναγκών υποδομών και εξοπλισμού, τότε οι ανάγκες καλύπτονται είτε μέσω ιδίων πόρων (π.χ. μέσω προγραμμάτων του Τμήματος εάν υπάρχει δυνατότητα), είτε με έκτακτα αιτήματα στις αρμόδιες υπηρεσίες του πανεπιστημίου (π.χ. τεχνική υπηρεσία).

Η χρήση υποδομών που σχετίζονται με την έρευνα ή αναπτυξιακές δράσεις γίνεται συνήθως κατά περίπτωση (Ad hoc), ανάλογα με τις απαιτήσεις της κάθε δράσης. Και στην

περίπτωση που απαιτηθούν υποδομές εκτός Τμήματος, ακολουθείται ανάλογη διαδικασία με αυτή που αναφέρθηκε παραπάνω.

- *Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;*

Στο Τμήμα ΔΕ&Τ συνήθως ως εξοπλισμός νοείται ο εξοπλισμός χώρων (π.χ. γραφεία) και ο εξοπλισμός πληροφορικής που χρησιμοποιείται για διοικητικές, εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες (π.χ. video projectors). Ο εξοπλισμός είναι καταγεγραμμένος και κάθε μέρος του είναι «χρεωμένο» σε συγκεκριμένο χρήστη (π.χ. υπολογιστές σε μέλη ΔΕΠ) ή οντότητα (π.χ. υπολογιστές γραμματείας). Σε περίπτωση νέων αναγκών σε εξοπλισμό, τότε οι ανάγκες καλύπτονται είτε μέσω ιδίων πόρων (π.χ. μέσω προγραμμάτων του Τμήματος εάν υπάρχει δυνατότητα), είτε με ετήσια ή έκτακτα αιτήματα στις αρμόδιες υπηρεσίες του πανεπιστημίου (π.χ. οικονομική υπηρεσία πανεπιστημίου).

8. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

8.1. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Το γενικό πλαίσιο που διέπει την ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος είναι το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου και το αντίστοιχο ειδικό πλαίσιο του τμήματος. Το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού (ΔΕ&Τ) παρά τις δυσκολίες που δημιούργησε η διαχείριση δυο προγραμμάτων σπουδών (Πρόγραμμα Σπουδών για τους φοιτητές του πρώην ΤΕΙ Κρήτης και Πρόγραμμα Σπουδών για φοιτητές του ΕΛΜΕΠΑ) αλλά και η πανδημία επιδιώκει και φιλοδοξεί να επιτύχει τόσο στην αποστολή του όσο και στην υλοποίηση του οράματος του.

Όσον αφορά στην αποστολή του συμπυκνώνεται στο τρίπτυχο:

- (α) παραγωγή και μετάδοση γνώσης σύμφωνα με την ακαδημαϊκή του φυσιογνωμία,
- (β) επιδίωξη της αριστείας στον ακαδημαϊκό χώρο, τόσο σε επίπεδο εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο έρευνας, και
- (γ) συμβολή στην ευρύτερη κοινωνία μέσα από τη διαμόρφωση κοινωνικά υπεύθυνων πτυχιούχων, όσο και το όραμα του.

Σε ό,τι αφορά στο όραμά του να καθιερωθεί στον ελλαδικό χώρο αλλά και στον χώρο της Μεσογείου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης ως ένα σημαντικό ακαδημαϊκό τμήμα προσανατολισμένο ερευνητικά στην Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, καθώς και στην Οικονομία του Ελευθέρου Χρόνου και στη Διοίκηση Τουρισμού.

Η Στρατηγική του Τμήματος για την ακαδημαϊκή του ανάπτυξη στηρίζεται:

- (α) Στο νέο, ευέλικτο και πολυδιάστατο πρόγραμμα σπουδών που έχει το Τμήμα από το έτος 2019
- (β) Στη στενή και συστηματική σχέση που θεμελιώνει και αναπτύσσει το Τμήμα με την επιχειρηματική κοινότητα της Κρήτης, τόσο με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην τουριστική βιομηχανία, όσο και με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας. Η σύνθεση του advisory board πιστοποιεί εύκολα τόσο τον προσανατολισμό όσο και την δεκτικότητα του τμήματος να υιοθετεί απόψεις από τους ανθρώπους της αγοράς σε όλο το φάσμα της δραστηριότητάς του (από βελτιώσεις στο πρόγραμμα σπουδών μέχρι τις ευκαιρίες που προσφέρει στους φοιτητές του)
- (γ) Στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος
- (δ) Στη συμμετοχή του Τμήματος στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο ATHENA
- (ε) Στη συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε κρίσιμες υπηρεσίες και δομές του ΕΛΜΕΠΑ

Φυσικά τα προβλήματα δεν απουσιάζουν. Το κύριο πρόβλημα είναι ο προς το παρόν μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ στα οποία ο φόρτος εργασίας είναι μεγάλος και αυτό αποβαίνει σε βάρος του ερευνητικού τους έργου. Παρά ταύτα, αποτελεί στρατηγική επιλογή του Τμήματος να εισάγει τους κανόνες λειτουργίας που θα αποτελέσουν το θεμέλιο του και σε δεύτερο χρόνο με τα νέα μέλη ΔΕΠ να επιταχύνει ερευνητικά.

8.2 Διαδικασία Διαμόρφωσης Στρατηγικής Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Τμήματος

Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ανάπτυξης του τμήματος έχει αποτυπωθεί σε ένα τετραετές σχέδιο. Στο σχέδιο έχουν αποτυπωθεί τα θέματα που αφορούν στα μέλη ΔΕΠ, τους φοιτητές, τις υποδομές και τον σχετικό εξοπλισμό. Σε ό,τι αφορά στη δημοσιοποίηση και την παρακολούθηση του σχετικού σχεδίου, αυτή γίνεται μέσω των εσωτερικών εκθέσεων αξιολόγησης και της σχετικής συζήτησης στις συνελεύσεις του Τμήματος και την Σύγκλητο. Ειδικότερα:

Σε ό,τι αφορά στα μέλη ΔΕΠ:

Το Τμήμα εντός του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 αναμένεται να απαριθμεί δεκατρία (15) μέλη ΔΕΠ και ένα μέλος ΕΤΕΠ. Τα γνωστικά τους αντικείμενα καλύπτουν μαθήματα από διαφορετικά πεδία, όπως:

- (α) Οικονομικά,
- (β) Επιχειρησιακή Έρευνα,
- (γ) Λογιστική,
- (δ) Διοίκηση Επιχειρήσεων,
- (ε) Μάρκετινγκ,
- (στ) Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων,
- (ζ) Νέες Τεχνολογίες,
- η) Τουρισμός.

Με βάση τον αριθμό των υπαρχόντων μελών ΔΕΠ και τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών υπάρχει η δυνατότητα κάλυψης μεγάλου μέρους του βασικού προγράμματος σπουδών, καθώς μεγάλος αριθμός από τα υποχρεωτικά μαθήματα υποστηρίζονται από τα υπάρχοντα μέλη ΔΕΠ (ενώ θα καλύπτονται όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα, αν ληφθεί υπόψη ο επικείμενος διορισμός των τριών μελών ΔΕΠ των οποίων η διαδικασία εκλογής έχει σχεδόν ολοκληρωθεί, και η περαιτέρω ενίσχυση από δύο μέλη ΔΕΠ τα οποία έχουν ζητήσει να μετακινηθούν στο Τμήμα από άλλα Τμήματα του ιδίου ή άλλων Πανεπιστημίων). Παράλληλα, εντός του 2025 (31/8) θα υπάρξει αφυπηρέτηση ενός μέλους ΔΕΠ. Έτσι, στο τέλος τους 2025, το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού αναμένεται να λειτουργεί με δεκατρία (14) μέλη ΔΕΠ. Ωστόσο, στην επόμενη τετραετία στόχος του Τμήματος είναι η ενίσχυση του προγράμματος σπουδών μέσα από την προκήρυξη δύο (2) νέων θέσεων μελών ΔΕΠ, τα οποία θα καλύψουν τα εξής πεδία:

Ένα (1) μέλος ΔΕΠ σε γνωστικό αντικείμενο που θα εντάσσεται στο ευρύτερο πεδίο των Οικονομικών του Περιβάλλοντος, το οποίο θα καλύψει βασικά μαθήματα του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, αλλά θα συμβάλει και στην υποστήριξη των τεσσάρων μεταπτυχιακών προγραμμάτων που θα λειτουργούν στο Τμήμα αυτοδύναμα αλλά και σε συνεργασία με άλλα τμήματα και πανεπιστήμια.

Ένα (1) μέλος ΔΕΠ σε γνωστικό αντικείμενο της Ανάλυσης Δεδομένων του πεδίου Πληροφορικής. Το συγκεκριμένο πεδίο θεωρείται από τα πιο κρίσιμα, καθώς θα αντιστοιχεί σε μαθήματα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων των φοιτητών, και στην εξοικείωσή τους με τις τεχνολογίες και τις τεχνικές ανάλυσης και αξιοποίησης μεγάλων δεδομένων.

Σχετικά με την ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ

Πρόβλεψη για Ερευνητικά Έργα Τετραετίας 2022-2025. Για την επόμενη τετραετία, αποτελεί επιδίωξη η υποστήριξη των υφιστάμενων ερευνητικών δομών του Τμήματος, η διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων και η υλοποίηση νέων ερευνητικών έργων. Η ίδρυση του νέου ερευνητικού εργαστηρίου Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου (OramaLab) το 2021, αλλά και η ενίσχυση του Τμήματος με πέντε (5) νέα μέλη ΔΕΠ εντός του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023, τα οποία καλύπτουν νέα γνωστικά αντικείμενα και διαθέτουν πλούσια ερευνητική εμπειρία, αναμένεται να δώσουν στο Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού νέες προοπτικές ως προς την ανάπτυξη ερευνητικού έργου, την ενίσχυση των διεθνών συνεργασιών και τη διεκδίκηση χρηματοδοτήσεων.

Οι ευκαιρίες χρηματοδότησης που παρουσιάζονται είναι πολλές τόσο σε διεθνές και εθνικό επίπεδο όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο λόγω του ψηφιακού μετασχηματισμού που σχετίζεται άμεσα με το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της ελληνικής οικονομίας αποτελεί προτεραιότητα για την ελληνική κυβέρνηση, καθώς η Ελλάδα χαρακτηρίζεται από χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα στο επίπεδο της οικονομίας και της κοινωνίας με βάση την κατάταξή της στην 26η θέση από 28 χώρες στο δείκτη Digital Economy & Society Index της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Παράλληλα, η πανδημία του COVID-19 και οι προκλήσεις που τη συνοδεύουν, προκάλεσαν την ανάγκη για επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού και την υλοποίηση καινοτόμων πλατφορμών και εφαρμογών. Κατά συνέπεια, οι ελληνικές επιχειρήσεις οφείλουν να ανταποκριθούν στις διεθνείς τάσεις επενδύοντας στον ψηφιακό μετασχηματισμό τους, διαφορετικά οι ανταγωνίστριες χώρες θα κερδίσουν μερίδιο της αγοράς σε βάρος της Ελλάδας. Επιπλέον, το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού εδρεύει στην Περιφέρεια Κρήτης, στην οποία ο τουρισμός αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομίας της. Σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΤΕ (2018), τα έσοδα της Περιφέρειας Κρήτης το 2018 από τον τουρισμό αντιπροσωπεύουν το 20% των συνολικών εσόδων της χώρας, ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας Κρήτης ήταν 47%. Ο κομβικός ρόλος του τουρισμού για την οικονομία της Κρήτης, μαζί με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η παγκόσμια τουριστική βιομηχανία (COVID-19, ψηφιακός μετασχηματισμός, βιώσιμη ανάπτυξη και αειφορία, υπερτουρισμός, οικονομία διαμοιρασμού, κοινωνικές και δημογραφικές αλλαγές, κλιματική αλλαγή, έντονος ανταγωνισμός και αναδυόμενοι προορισμοί, διαχείριση κρίσεων) αναμένεται να ενισχύσουν το ρόλο του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουρισμού, να ενδυναμώσουν τις ήδη υπάρχουσες συνεργασίες με την Περιφέρεια Κρήτης (Παρατηρητήριο Τουρισμού) και τους τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις του νησιού, και να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για συνεργασίες και διασύνδεση της έρευνας και εκπαίδευσης με την τοπική κοινωνία και οικονομία. Συνοπτικά παρατίθενται οι παρακάτω δυνατότητες/ευκαιρίες χρηματοδότησης από δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους:

Περαιτέρω ευκαιρίες συνεργασιών με τους τοπικούς θεσμικούς φορείς αλλά και επιχειρήσεις στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των σύγχρονων προκλήσεων αλλά και αναδιοργάνωσης της οικονομίας στη μετά-COVID-19 εποχή.

Δυνατότητα εξεύρεσης νέων πόρων λόγω της αυξημένης ζήτησης σε συμβουλευτικές, εκπαιδευτικές και ερευνητικές υπηρεσίες από διεθνείς, εθνικούς, τοπικούς φορείς καθώς και επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ψηφιακού μετασχηματισμού τους.

Δυνατότητες εκπαιδευτικών και ερευνητικών συνεργασιών και προσέλκυσης φοιτητών από τρίτες χώρες λόγω γεωγραφικής θέσης του Τμήματος και καλής φήμης του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου σε πανεπιστήμια χωρών με τα οποία το Πανεπιστήμιο έχει μακροχρόνια συνεργασία (ως Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης).

Σε ό,τι αφορά στους φοιτητές

Το σύνολο των φοιτητών που πέτυχαν στο Τμήμα στο ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 έχουν προχωρήσει σε εγγραφή στο Τμήμα. Από τα διαθέσιμα στοιχεία, η προτίμηση των υποψήφιων για το Τμήμα είναι υψηλή. Με βάση τα παραπάνω και έχοντας υπόψη τον συνολικό σχεδιασμό που αφορά στα μέλη ΔΕΠ και το σχετικό πρόγραμμα σπουδών για τα επόμενα 4 έτη, η πρόβλεψή που αφορά στους νέους φοιτητές έχει ως εξής:

Χρονική περίοδος 2022-23: 200 νέοι φοιτητές

Χρονική περίοδος 2023-24: 200 νέοι φοιτητές

Χρονική περίοδος 2024-25: 200 νέοι φοιτητές

Χρονική περίοδος 2025-26: 200 νέοι φοιτητές

Σε ό,τι αφορά σε υποδομές εξοπλισμό και συναφή

Ο προγραμματισμός για τις βασικές υποδομές την επόμενη τετραετία δεν εξαρτάται απόλυτα από το Τμήμα ΔΕ&Τ.

Το 2021 το ΕΛΜΕΠΑ ξεκίνησε τη διαδικασία για τη ριζική ανακαίνιση κτηρίων συνολικής επιφάνειας 3.500 τ.μ. στην Πανεπιστημιούπολη του Ηρακλείου μέσω χρηματοδότησης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ολοκλήρωση των έργων τα κτήρια θα παραχωρηθούν στη Σχολή Επιστημών Διοίκησης και Οικονομίας και στα δύο Τμήματά της που έχουν έδρα στο Ηράκλειο. Με βάση τα παραπάνω, στο τέλος της επόμενης τετραετίας δεν αναμένονται αλλαγές στην υποδομή του Τμήματος ΔΕ&Τ. Παρόλα αυτά, προς το 2028 αναμένεται το Τμήμα ΔΕ&Τ:

1. Να διαθέτει δικό του κτήριο, ξεχωριστό από τα άλλα Τμήματα της Σχολής
2. Να βελτιωθούν οι διοικητικές υποδομές (π.χ. περισσότερα γραφεία για μέλη ΔΕΠ, ερευνητικό προσωπικό, κ.ά.)
3. Να αυξηθούν κατά 1 με 2 οι αίθουσες διδασκαλίας που θα έχει στη διάθεσή του το Τμήμα ΔΕ&Τ. Το Τμήμα ΔΕ&Τ σε συνεχή συνεννόηση με τη διοίκηση του Πανεπιστημίου και της Σχολής, θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την επιτάχυνση των προαναφερόμενων έργων αναβάθμισης των βασικών υποδομών του Τμήματος.

Σε επίπεδο εξοπλισμού

Ο υφιστάμενος εξοπλισμός των αιθουσών διδασκαλίας με εποπτικά μέσα όπως video projectors, οθόνες προβολής που προορίζονται για τις ανάγκες της διδασκαλίας, είναι σχετικά ικανοποιητικός, ωστόσο επιδέχεται βελτίωσης. Στο πλαίσιο της αποτελεσματικότερης λειτουργίας του ΠΠΣ προβλέπεται η περαιτέρω ενίσχυση του εξοπλισμού των αιθουσών με διάφορα μέσα όπως διαδραστικοί πίνακες, overhead projectors, κάμερες προβολής, ανανέωση επίπλωσης αιθουσών, κλπ. Τέλος, σε επίπεδο εξοπλισμού μεγάλων απαιτήσεων, έχει εγκριθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το θεσμοθετημένο εργαστήριο «Επιχειρησιακής Έρευνας και Διοικητικού Ελέγχου» η δαπάνη για την απόκτηση εξοπλισμού 3D Laser Scanning, που θα αξιοποιηθεί τόσο στην έρευνα (π.χ. για την αποτύπωση και ψηφιοποίηση πόρων ειδικών μορφών τουρισμού θρησκευτικού, αρχαιολογικού και εν γένει πολιτιστικού ενδιαφέροντος ή για το μάρκετινγκ και προώθηση με την αποτύπωση και ψηφιοποίηση εγκαταστάσεων και τοποθεσιών

ξενοδοχειακών και άλλων επιχειρήσεων), όσο και στην εκπαίδευση με τη δημιουργία εικονικών τάξεων επαυξημένης πραγματικότητας.

9. Συμπεράσματα & Προτάσεις

9.1. Συμπεράσματα για το ακ. έτος 2021-22

Τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος για το ακ. έτος 2021-2022 συνοψίζονται ως εξής:

Θετικά Σημεία

- Η αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές έδειξε κατά μέσο όρο υψηλή ικανοποίηση στις περισσότερες παραμέτρους που εξετάστηκαν.
- Η επίδοση του ερευνητικού έργου (ποσότητα έργου και απήχηση) αυξήθηκαν σημαντικά κατά το ακ. έτος 2021-2022.
- Το Τμήμα προχώρησε στην ίδρυση δύο νέων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών σε συνεργασία με άλλα Τμήματα και Πανεπιστήμια της χώρας.
- Το Τμήμα αύξησε τον αριθμό υποψηφίων διδασκτόρων και μεταδιδασκτόρων ερευνητών του.

Αρνητικά Σημεία

- Τα ποσοστά συμμετοχής και επιτυχίας των φοιτητών/τριών στις εξετάσεις έπεσαν σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.
- Παρατηρήθηκε για ένα ακόμη έτος υψηλός και δυσανάλογος φόρτος εργασίας στα μέλη ΔΕΠ και το διοικητικό προσωπικό λόγω της υποστελέχωσης. Ενδεικτικά η αναλογία διδασκόντων – φοιτητών παραμένει υψηλή.
- Η συμμετοχή στην αξιολόγηση των μαθημάτων από τους φοιτητές δεν χαρακτηρίζεται ικανοποιητική.
- Εντοπίζονται δυσκολίες και ελλείψεις που έχουν να κάνουν με τη συγκέντρωση δεδομένων ποιότητας σε επίπεδο ακαδημαϊκής μονάδας και ιδρύματος.

9.2. Προτάσεις βελτίωσης

Μετά την απολογιστική συνέλευση του ακ. έτους 2021-2022, η ΟΜΕΑ μαζί με την Επιτροπή ΠΠΣ πρότειναν στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023 τις ακόλουθες τροποποιήσεις για την άρση των αρνητικών σημείων και τη βελτίωση του ΠΠΣ:

- Επικαιροποίηση των περιγραμμάτων όλων των μαθημάτων, ώστε να περιλαμβάνουν πιο φοιτητοκεντρικές προσεγγίσεις.
- Διεξαγωγή φροντιστηριακών μαθημάτων σε ποσοτικά μαθήματα του πρώτου έτους, στα οποία παρατηρήθηκε μειωμένη απόδοση των νεοεισαχθέντων φοιτητών/τριών.
- Αύξηση των μαθημάτων επιλογής που περιλαμβάνονται στις λίστες των μαθημάτων επιλογής του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου, με την προσθήκη σύγχρονων αντικειμένων.

Όλες οι παραπάνω προτεινόμενες αλλαγές υιοθετήθηκαν από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Πέραν από τα παραπάνω, η παρούσα Έκθεση τεκμηριώνει τις ακόλουθες προτάσεις βελτίωσης προς το Τμήμα ΔΕ&Τ και το ΕΛΜΕΠΑ:

Προτάσεις Βελτίωσης Προς το Τμήμα ΔΕ&Τ

- Να τυποποιηθούν ή/και να επαναπροσδιοριστούν οι διαδικασίες εύρεσης των στοιχείων που αφορούν την αξιολόγηση του ΠΠΣ. Π.χ. να δημιουργηθούν κοινοί μηχανισμοί καταγραφής, όπως μια κοινή βάση δεδομένων για όλα τα μέλη ΔΕΠ όπου θα υπάρχει παροχή και παρουσίαση στοιχείων που αφορά έργα, συμμετοχές σε συνέδρια, κ.λπ.).
- Προτείνεται το Τμήμα να δημιουργήσει μια φόρμα αυτό-αξιολόγησης μαθημάτων, η οποία θα έχει χαρακτηριστικά από το Απογραφικό Δελτίο Μαθήματος. Στην ίδια λογική προτείνεται να γίνει καθολική η χρήση του Απογραφικού Δελτίου Καθηγητή που δοκιμάστηκε το ακ. έτος 2020-2021 από τέσσερα μέλη ΔΕΠ, τουλάχιστον μέχρι να οριστικοποιήσει τη μορφή και το περιεχόμενο των ιδρυματικών απογραφικών δελτίων η ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ (βλ. προτάσεις προς ΜΟΔΙΠ παρακάτω).
- Όσο βελτιστοποιείται η διαδικασία και οι πολιτικές της, επιβάλλεται η συχνότερη επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της ΜΟΔΙΠ του ΕΛΜΕΠΑ και της ΟΜΕΑ του Τμήματος ΔΕ&Τ (π.χ. κάθε τρίμηνο).
- Πέρα από την απολογιστική συνέλευση στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους, να υπάρχει μια ενδιάμεση και συνολική ενημέρωση μέσω δεικτών ή στοχοθεσία για την πορεία του Τμήματος, στην οποία να προκαλείται συζήτηση με σκοπό την μεγαλύτερη εμπλοκή όλων των μελών ΔΕΠ.
- Το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για τη συνεχή αναβάθμιση των υποδομών/ εξοπλισμού του.
- Το Τμήμα χρειάζεται να εντείνει τις προσπάθειές του για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών που σχετίζονται με τη λειτουργία του Τμήματος.
- Το Τμήμα χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει με μεγαλύτερη ακρίβεια τη στρατηγική και τη στοχοθεσία του για τα επόμενα έτη.
- Το Τμήμα χρειάζεται να επιταχύνει τις διαδικασίες που ίσως απαιτηθούν για την τροποποίηση των κανονισμών λειτουργίας του ΠΠΣ στο μέλλον ή τις διαδικασίες που αφορούν νέους κανονισμούς που θα απαιτηθούν.
- Η ΟΜΕΑ να βρίσκεται σε επικοινωνία με το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΛΜΕΠΑ και άλλες σχετικές για τη δημιουργία διαδικασίας παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων. Όπως και να έχει, χρειάζεται να σχεδιαστεί μια πιο τυπική διαδικασία καταγραφής και επικοινωνίας με τους αποφοίτους.
- Σε επόμενες αναθεωρήσεις του προγράμματος σπουδών να αυξηθούν τα μαθήματα δεξιοτήτων κυρίως στα μαθήματα επιλογής. Επίσης η Επιτροπή ΠΠΣ του Τμήματος να επαναξιολογήσει και να επικαιροποιήσει το είδος κάθε μαθήματος.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα να προσφέρονται μαθήματα σε/από άλλα προγράμματα σπουδών.
- Να εξεταστεί η δυνατότητα διδασκαλίας και άλλης ξένης γλώσσας, λόγω και της κατεύθυνσης του τουρισμού.
- Για να εδραιωθεί η αποτελεσματικότερη διδασκαλία χρειάζεται να πραγματοποιηθούν περιοδικά ειδικά σεμινάρια για τα μέλη ΔΕΠ και όλους τους διδάσκοντες, αλλά και πιο πρόσφορες και σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης των

μαθημάτων με χρήση νέων κριτηρίων με συστηματικό τρόπο, όπως ενδεικτικά, επιπλέον υλικό μελέτης ανά εβδομάδα διδασκαλίας, video / πολυμέσα ανά εβδομάδα διδασκαλίας, ενδιάμεσες αξιολογήσεις (πρόοδος, ηλεκτρονικά τεστ), κ.ά.

- Να τεθεί ως στόχος η αύξηση του Μ.Ο. της βαθμολογίας των αξιολογήσεων και αύξηση της συμμετοχής των φοιτητών στην αξιολόγηση.
- Να θεσπιστούν υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας.
- Η ΟΜΕΑ προτείνει να βελτιωθούν οι συντονιστικοί μηχανισμοί στο Τμήμα για την ανάπτυξη συνεργασιών, χωρίς να χαθεί η αυτονόητη ανεξαρτησία των ΔΕΠ ή των ερευνητικών ομάδων.
- Το Τμήμα ΔΕ&Τ να εντείνει τις προσπάθειές του για τη δημιουργία κοινών εκδηλώσεων με ΚΠΠ φορείς.
- Να ενταθούν οι προσπάθειες για την επανέναρχη των εκπαιδευτικών επισκέψεων των φοιτητών σε ΚΠΠ φορείς.

Προτάσεις Βελτίωσης Προς το ΕΛΜΕΠΑ/ ΜΟΔΙΠ

- Διοικητική στελέχωση της ΜΟΔΙΠ.
- Έγκριση από τη ΜΟΔΙΠ του Ιδρύματος των νέα απογραφικά δελτία διδάσκοντος και μαθήματος.
- Επιτάχυνση υλοποίησης του πληροφοριακού συστήματος διαχείρισης δεδομένων της ΜΟΔΙΠ.
- Γρηγορότερη ανταπόκριση από τις κεντρικές υπηρεσίες του ιδρύματος (π.χ. μηχανοργάνωση) να παρέχουν άμεσα τα απαραίτητα στοιχεία ποιότητας.

Παράρτημα 1: Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθημάτων ΕΛΜΕΠΑ

Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται ανώνυμα από τους φοιτητές σε ώρα του μαθήματος μεταξύ της 8ης και 10ης εβδομάδας διδασκαλίας του εξαμήνου. Η συμπλήρωση του εμπιστευτικού αυτού ερωτηματολογίου είναι πολύ σημαντική. Συγκεντρώνει χρήσιμες πληροφορίες που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τους διδάσκοντες για τη βελτίωση του μαθήματος και για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μελλοντικών μαθημάτων. Ιδιαίτερη αξία έχουν τα σχόλια που μπορείτε να συμπεριλάβετε στη σχετική ενότητα.

Τμήμα Α: Α. Ερωτήσεις που αναφέρονται στο μάθημα:

Α1. Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις:

Βαθμολογική κλίμακα

Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ Πάρα πολύ 1 2 3 4 5 Απαράδεκτη Μη ικανοποιητική Μέτρια Ικανοποιητική Πολύ καλή

	1	2	3	4	5
Οι στόχοι του μαθήματος είναι σαφείς:	☐	☐	☐	☐	☐
Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη:	☐	☐	☐	☐	☐
Οι διαλέξεις συνεισφέρουν σημαντικά στην ευκολότερη κατανόηση του γνωστικού αντικείμενου του μαθήματος:	☐	☐	☐	☐	☐
Το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος βοηθά στην καλύτερη κατανόηση της ύλης:	☐	☐	☐	☐	☐
Καλύπτεται επαρκώς η ύλη από το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις του μαθήματος:	☐	☐	☐	☐	☐
Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η σχετική βιβλιογραφία στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου:	☐	☐	☐	☐	☐
Πόσο απαραίτητο κρίνετε την ύπαρξη προαπαιτούμενων για το μάθημα:	☐	☐	☐	☐	☐
Σε ποιο βαθμό το μάθημα χρησιμοποιεί γνώσεις ή συνδέεται με άλλα μαθήματα:	☐	☐	☐	☐	☐
Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το τυπικό του έτος στο πρόγραμμα σπουδών:	☐	☐	☐	☐	☐
Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας:	☐	☐	☐	☐	☐
Τα κριτήρια εξέτασης / βαθμολόγησης του μαθήματος είναι επαρκή και διάφανα:	☐	☐	☐	☐	☐
Έχετε τη δυνατότητα πρόσβασης στο γραπτό σας:	☐	☐	☐	☐	☐

		1	2	3	4	5
Θεωρείτε ότι το μάθημα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του προγράμματος σπουδών του Τμήματος;		☐	☐	☐	☐	☐
A2. Υπάρχουν στο μάθημα γραπτές ή/και προφορικές ενδιάμεσες εργασίες;						
		ΝΑΙ / ΟΧΙ				
		Ναι ☐				
		Όχι ☐				
A3. Στις γραπτές ή/και προφορικές ενδιάμεσες εργασίες:						
		<i>Βαθμολογική κλίμακα</i>				
		<i>Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ Πάρα πολύ 1 2 3 4 5 Απαράδεκτη Μη ικανοποιητική Μέτρια Ικανοποιητική Πολύ καλή</i>				
		1	2	3	4	5
Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;		☐	☐	☐	☐	☐
Υπήρχε σχετικό εκπαιδευτικό υλικό στη βιβλιοθήκη		☐	☐	☐	☐	☐
Υπήρχε επαρκής και εποικοδομητική καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;		☐	☐	☐	☐	☐
Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το υπό μελέτη θέμα;		☐	☐	☐	☐	☐
Τμήμα Β: Β. Ερωτήσεις που αναφέρονται στον/στην διδάσκοντα/ουσα						
B1. Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις:						
<i>Βαθμολογική κλίμακα</i>						
<i>Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ Πάρα πολύ 1 2 3 4 5 Απαράδεκτη Μη ικανοποιητική Μέτρια Ικανοποιητική Πολύ καλή</i>						
		1	2	3	4	5
Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης του μαθήματος;		☐	☐	☐	☐	☐
Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;		☐	☐	☐	☐	☐
Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες, ερωτήσεις και γενικά να συμμετέχουν στην διαδικασία του μαθήματος έτσι ώστε να αναπτύξουν την κρίση τους;		☐	☐	☐	☐	☐
Εμφανίζεται καλά προετοιμασμένος στην ύλη που καλύπτει σε κάθε διάλεξη;		☐	☐	☐	☐	☐
Ανταποκρίνεται στις ερωτήσεις που του υποβάλλονται κατά τη διάρκεια της διάλεξης ή σε άλλο χρόνο;		☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιεί σύγχρονα εποπτικά μέσα κατά τη διδασκαλία του μαθήματος;		☐	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	4	5
Αξιοποιεί επαρκώς νέες τεχνολογίες (αναζήτηση στο διαδίκτυο, χρήση ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, χρήση του e-class κλπ) στο πλαίσιο του μαθήματος;	☐	☐	☐	☐	☐
Είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, συνεργασία με τους φοιτητές);	☐	☐	☐	☐	☐
Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;	☐	☐	☐	☐	☐
Πώς κρίνετε την επάρκειά του/της σε γνώσεις και εμπειρίες;	☐	☐	☐	☐	☐
Τμήμα C: Γ. Ερωτήσεις που αναφέρονται στον/στην φοιτητή/τρια:					
C1. Αξιολογήστε τις ακόλουθες προτάσεις:					
<i>Βαθμολογική κλίμακα</i>					
<i>Καθόλου Λίγο Μέτρια Πολύ Πάρα πολύ 1 2 3 4 5 Απαράδεκτη Μη ικανοποιητική Μέτρια Ικανοποιητική Πολύ καλή</i>					
	1	2	3	4	5
Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις.	☐	☐	☐	☐	☐
Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις.	☐	☐	☐	☐	☐
Μελετώ συστηματικά την τρέχουσα ύλη του μαθήματος.	☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιώ την Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου για τη μελέτη πρόσθετης σχετικής βιβλιογραφίας.	☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιώ πηγές του διαδικτύου για πρόσθετη μελέτη στο μάθημα.	☐	☐	☐	☐	☐
Μελετώ ύλη άλλων σχετικών /προαπαιτούμενων μαθημάτων σύμφωνα με τις ελλείψεις μου.	☐	☐	☐	☐	☐
Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος: 1= <2 Ώρες, 2=2-4 Ώρες, 3=4-6 Ώρες, 4=6-8 Ώρες, 5= >8 Ώρες	☐	☐	☐	☐	☐
C2. Παρατηρήσεις και σχόλια:					

Παράρτημα 2: Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Μαθημάτων ΤΕΙ

Φόρμα χωρίς τίτλο ☆

Ερωτήσεις Απαντήσεις 0/0 Ρυθμίσεις

Ενότητα 1 από 4

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή φόρμας

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Χρηματοοικονομική Λογιστική
- Διοικητική Λογιστική
- Στατιστική Επιχειρήσεων I
- Οικονομική II
- Διεθνές Εμπόριο
- Επιχειρησιακή Έρευνα
- Διαχείριση Εφοδιαστικής Αλυσίδας
- Μάρκετινγκ Υπηρεσιών Τουρισμού
- Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Εισαγωγή στην Τουριστική Βιομηχανία
- Οικονομική Γεωγραφία
- Οικονομική της Τουριστικής Βιομηχανίας
- Revenue Management
- B2B Μάρκετινγκ
- Κανάλια Διανομής στον Τουρισμό
- Διαχείριση Ταυτότητας για Προορισμούς & Τουριστικές Επιχειρήσεις
- Διοίκηση Επιχειρήσεων Φιλοξενίας
- Event Management
- Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης
- Διοίκηση Ολικής Ποιότητας
- Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων
- Οργανωσιακή Συμπεριφορά
- Business Analytics
- Διαχείριση Κρίσεων
- F & B Management
- Business English II
- Επικοινωνία στην Σύγχρονη Επιχείρηση
- Αξιολόγηση Επενδύσεων & Μελέτες Σκοπιμότητας

Μετά την ενότητα 1 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 2 από 4

Ερωτήσεις που αφορούν το/τη διδάσκοντα/διδάσκουσα

Περιγραφή (προαιρετικό)

- Διέθετε σαφήνεια και μεταδοτικότητα; *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

- Οργάνωσε καλά την παρουσίαση της ύλης (θεωρία, παραδείγματα); *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

3. Πέτυχε να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος; *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

4. Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές); *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

5. Ήταν γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές; *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

6. Τα βοηθήματα (σημειώσεις, συγγράματα, συμπληρωματικό υλικό κ.τ.λ.) που πρότεινε βοήθησαν στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος; *

	1	2	3	4	5	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

7. Έκανε εξαρχής σαφή τα κριτήρια βαθμολόγησης; *

- Όχι
- Μερικώς
- Ναι

Μετά την ενότητα 2 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 3 από 4

Ερωτήσεις που αφορούν το/τη φοιτητή/φοιτήτρια.

Περιγραφή (προαιρετικό)

1. Εξάμηνο σπουδών: *

- 1ο/2ο
- 3ο/4ο
- 5ο/6ο
- 7ο/8ο
- 9ο/10ο
- 11ο/12ο
- Μεγαλύτερο του 12ου

2. Αριθμός διαδικτυακών διαλέξεων του μαθήματος που παρακολούθησα *

- Καμία
- 1-3 διαλέξεις
- 4-6 διαλέξεις
- Περισσότερες από 6

3. Από τις διαλέξεις με φυσική παρουσία στην τάξη που προηγήθηκαν των διαδικτυακών, παρακολούθησα

- Καμία
- Μερικές
- Όλες

4. Αφιέρωσα για εβδομαδιαία μελέτη του μαθήματος (εκτός διαλέξεων) *

- Μέχρι 1 ώρα
- 1-3 ώρες
- Περισσότερες από 3 ώρες

Μετά την ενότητα 3 Συνέχεια στην επόμενη ενότητα

Ενότητα 4 από 4

Ερωτήσεις που αφορούν στο διαδικτυακό μέρος του μαθήματος

Περιγραφή (προαιρετικό)

1. Με ποιον τρόπο έγινε το διαδικτυακό μέρος του μαθήματος: *

Με σύγχρονο τρόπο (πχ google meet, zoom, livestreaming από την αίθουσα)

Με ασύγχρονο τρόπο (π.χ. μαγνητοσκοπημένα βίντεο, υλικό στο eclass)

Συνδυασμός σύγχρονου και ασύγχρονου τρόπου

2. Το διαδικτυακό μάθημα, με τον τρόπο που έγινε, βοήθησε στην κατανόηση της ύλης του μαθήματος: *

Καθόλου 1 2 3 4 5 Πάρα πολύ

3. Το διαδικτυακό μάθημα, με τον τρόπο που έγινε, αναπλήρωσε την παραδοσιακή διδασκαλία στην αίθουσα: *

Καθόλου 1 2 3 4 5 Πάρα πολύ

4. Υπήρξαν τεχνικής φύσης προβλήματα (εξοπλισμός, σύνδεση, κ.τ.λ.) στην παρακολούθηση του διαδικτυακού μαθήματος: *

Κατένα

Μερικά

Πολλά

5. Ικανοποίηση από το διαδικτυακό μέρος του μαθήματος *

Καθόλου 1 2 3 4 5 Πάρα πολύ

6. Συνολική ικανοποίηση από το μάθημα *

Καθόλου 1 2 3 4 5 Πάρα πολύ

7. Συμπληρώστε τυχόν επιπλέον σχόλια, καθώς και προτάσεις για την βελτίωση του μαθήματος και της διαδικτυακής διδασκαλίας.

Κείμενο σύντομης απάντησης _____